

วารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

ISSN 2774-1273

EDUCATION JOURNAL OF NAKHONRATCHASIMA COLLEGE

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม 2565

Vol.1 No.2 July - December 2022

บทบรรณาธิการ

วารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2565 นี้ เป็นวารสารที่ดำเนินงานต่อเนื่องมา ด้วยความปรารถนาที่จะสร้างสรรค์แหล่งเผยแพร่ผลงานวิจัย และผลงานวิชาการทางการศึกษาที่มีคุณภาพสู่สาธารณะ อันจะนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาในสาขาต่าง ๆ ด้วยกระบวนการที่เป็นระบบทุกขั้นตอน โดยคาดหวังว่าผู้อ่านจะได้รับความรู้หรือแง่คิดเพิ่มขึ้นจากเนื้อหาสาระในบทความวิจัยและบทความวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้

กองบรรณาธิการ ดำเนินงานวารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ขอขอบคุณคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ที่สนับสนุนการสร้างสรรค์วารสาร ขอขอบคุณอาจารย์ นักวิชาการ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทุกท่าน ที่ให้ความสนใจวารสารนี้ ส่งบทความวิจัยและบทความวิชาการมาตีพิมพ์เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชน ตามวัตถุประสงค์ของวารสารที่มุ่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการให้เกิดกับสังคมทางการศึกษา รวมทั้งผลงานบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกับการจัดการศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ตามความเหมาะสมของบริบทปัญหาหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นในอนาคตที่มีการปรับเปลี่ยนในทุกมิติตลอดเวลาอย่างคาดไม่ถึงทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ

กองบรรณาธิการ วารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารฉบับนี้ จะมีสาระอันเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่านทุกท่าน และขอขอบคุณผู้อ่านที่ให้ความสนใจติดตามวารสารนี้ พบกันใหม่ในฉบับหน้า และสามารถติดตามความคืบหน้าของวารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมาได้ที่ <https://so08.tci-thaijo.org/index.php/edunmcj>

รองศาสตราจารย์ ดร.กรองทิพย์ นาควิเชตร

บรรณาธิการ

วารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Education Journal of Nakhonratchasima College

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2565

ISSN 2774-1273

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความหนังสือ ตลอดจนบทความปริทัศน์ที่มีคุณภาพของคณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
2. เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการสู่สาธารณชน

กำหนดออกวารสาร ทุก 6 เดือน (ปีละ 2 ฉบับ)

ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน

ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม

เจ้าของวารสาร

คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.กรรณทิพย์ นาควิเชตร

คณะกรรมการรวบรวม ตรวจสอบ จัดทำรูปเล่ม

อาจารย์ ดร.ภัทรฤทัย ลุนสำโรง

อาจารย์ ดร.ธิดารัตน์ สมานพันธ์

อาจารย์ ดร.ชาลิณี มานะยิ่ง

อาจารย์พัทธวินทร์ โลหา

อาจารย์ธนภรณ์ แซ่ลี้

อาจารย์กมลชนก สุจริต

ออกแบบปก

อาจารย์ ดร.ภัทรฤทัย ลุนสำโรง

สำนักงาน

กองบรรณาธิการวารสาร คณะศึกษาศาสตร์

วิทยาลัยนครราชสีมา ที่อยู่ 290 หมู่ที่ 2 ถ.มิตรภาพ ต.บ้านใหม่ อ.เมือง จ.นครราชสีมา

30000

เว็บไซต์วารสาร

<https://so08.tci-thaijo.org/index.php/edunmcj>

พิมพ์ที่

วิทยาลัยนครราชสีมา ที่อยู่ 290 หมู่ที่ 2 ถ.มิตรภาพ ต.บ้านใหม่ อ.เมือง จ.นครราชสีมา
30000

บทความทุกเรื่องได้รับการตรวจสอบทางวิชาการโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญ

ข้อความที่ปรากฏในบทความของวารสารนี้เป็นความคิดเห็นของผู้เขียน ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับวิทยาลัยนครราชสีมาแต่อย่างใด และกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาและตรวจประเมินบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

วารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เป็นวารสารวิชาการเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนความรู้เชิงวิชาการระหว่างนักวิจัยทางการศึกษา นักวิชาการการศึกษา บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่สนใจตลอดจนเป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานระดับบัณฑิตศึกษา

รายนามที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.วิภาส	ทองสุทธิ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไตรรัตน์	เย็นยง
อาจารย์ ดร.ชนากานต์	เย็นยง

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.กรองทิพย์	นาควิเชตร
-----------------------------	-----------

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์	พรหมวงศ์
รองศาสตราจารย์ ดร.กรองทิพย์	นาควิเชตร
รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญามน	กาญจนาทวิกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎา	วัฒนศักดิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ	บุญเจริญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรณิชชา	ทศดา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ	ทานอก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตย์บุษพัช	สารนอก
อาจารย์ ดร.ภัทรฤทัย	ลุนสำโรง
อาจารย์ ดร.ชุติมา	พรหมมุข
อาจารย์ ดร.ธิดารัตน์	สมานพันธ์

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจบทความ

ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์	พรหมวงศ์	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
รองศาสตราจารย์ ดร.วิภาส	ทองสุทธิ	วิทยาลัยนครราชสีมา
รองศาสตราจารย์ ดร.กรรณทิพย์	นาวิเชตร	วิทยาลัยนครราชสีมา
รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร	โคตรบรรเทา	วิทยาลัยนครราชสีมา
รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญาณน	กาญจนาทวิกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ	วิจักขณาลักษณ์	มหาวิทยาลัยภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ
รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพล	อาจอินทร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวณีย์	สิกขาบัณฑิต	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎา	วัฒนศักดิ์	วิทยาลัยนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ	บุญเจริญ	วิทยาลัยนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คงศักดิ์	สังฆมานนท์	วิทยาลัยนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผดุง	เพชรสุข	วิทยาลัยนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภุชงค์	แพรวขาว	วิทยาลัยนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร	พึงเพชร	วิทยาลัยนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรณิชา	ทศดา	วิทยาลัยนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา	ศรีเรืองฤทธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ท.ดร.ณัฐชัย	จันทชุม	มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์	เต็มเตชาติพงศ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช	วงศ์ภินันท์วัฒนา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสวียน	เจนเขว้า	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ	ทานอก	มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนีนาฏ	ณ สุนทร	มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตย์บุษพัช	สารนอก	มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นัฐยา	บุญกองแสน	มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
อาจารย์ ดร.วดาภรณ์	พูลผลอำนาจ	วิทยาลัยนครราชสีมา
อาจารย์ ดร.ชุติมา	พรหมผุย	วิทยาลัยนครราชสีมา
อาจารย์ ดร.ภัทรฤทัย	ลุนสำโรง	วิทยาลัยนครราชสีมา
อาจารย์ ดร.ธิดารัตน์	สมานพันธ์	วิทยาลัยนครราชสีมา

อาจารย์ ดร.วิรัชพัชร
อาจารย์ ดร.พิชญ์ลีชา
อาจารย์ ดร.อดิสร
อาจารย์ ดร.โสภณา

วงศ์วัฒน์เกษม วิทยาลัยนครราชสีมา
พงษ์พันธ์แพ่งพงา วิทยาลัยนครราชสีมา
บาลโสง วิทยาลัยนครราชสีมา
เศวตชกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนเตชะวิทย์

สารบัญ

บทความวิชาการ

A New Perspective for Developing Education in the 21st Century: From Creative Educational Philosophy and Theory to Creative Curriculum, Creative Instruction and Creative Learners

Khongsak Sangkhamanon

1

บทความวิจัย

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปราจีนบุรี เขต 2

นนทชา วาชัยยุ่ง, วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม

24

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4

แพรวุณี สีนอร์รักษ์, วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม

39

การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ศศิธร วงลาชี, วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม

52

ปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

แสวง กองทุ่งมน, วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม

66

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขม
จังหวัดหนองคาย

นิรุตต์ บุญตา, เกียรติศักดิ์ สาสุทธิ์

79

การพัฒนาชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me

ยามีละห์ มาลา, นีรนาท จุลเนียม

93

การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

มหลัก กอระ, นีรนาท จุลเนียม

108

สารบัญ

การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบำรุง”

แวนะ เปาะจิ, นีรนาท จุลเนียม

127

การพัฒนาแบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภออุ้มผาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3

สาเกีย ศิริวงษ์

143

ความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองที่มีต่อการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านพระพุทธบาท
ประสาธน์วิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3

ทรงวุฒิ พุทธิรักษา

157

A New Perspective for Developing Education in the 21st Century: From Creative Educational Philosophy and Theory to Creative Curriculum, Creative Instruction and Creative Learners

Khongsak Sangkhamanon¹

Abstract

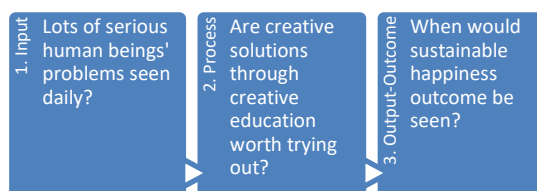
The purposes of this academic article are to present a New Perspective for Developing Education in the 21st Century: From Creative Educational Philosophy and Theory to Creative Curriculum, Creative Instruction and Creative Learners and to inspire some readers to create some creativity for upgrading learners' learning quality by means of research-based procedures. To cope with the topic which is rather big and wide, the author has presented most perspectives and related researches conducted in brief. The contemporarily creative educational philosophies, theories, curricula and instruction development models, by John Dewey, Lord Buddha, Ralph Tyler and others, have been mentioned with highly accepted in their values. Moreover, the new perspective namely KS-Creative Educational Philosophy (KS-Creativism), KS-Creative Curriculum Development Model and KS-Creative Instruction Model has been presented briefly. The guidelines for applying or implementing those ideas, however, have been emphasized through showing some pictures which should be worth more than a thousand words, that is to help learners become creative ones by the end of each creative curriculum and creative instruction.

Keywords : New Perspective for Developing Education in the 21st Century, Creative Educational Philosophy and Theory, Creative Curriculum, Creative Instruction, Creative Learners

¹Asst.Prof.Dr Faculty of Education ,Curriculum and Instruction, Nakhonratchasima College

Introduction

Nowadays, hundreds of human beings' serious problems have been seen daily through varieties of mass media and social media all over the world. When considering deeply to the causes, we might have to accept that those might be partly from their poor education quality which has influenced them making or facing those problems. In terms of being educational personnel or stakeholders, it is our responsibilities to help solve them properly as soon as possible so that our young children and all may grow up with sustainable happiness. This article contributes some new creative solution perspectives and hopes interested educators, educational administrators, instructors or lecturers, graduate students and educational stakeholders would gain some inspirations to deal with developing ones' creative works for better living together in the current borderless world.

1. Background: Why?

1.1 Problems: First, according to the lessons learned from the 5th US-Thai Roundtable Meeting in 2011, most educational specialists agreed that the learning quality of graduates all over the world have been getting lower in 3 aspects, i.e. being global citizen, being critical thinker, and using ICT (Information and Communication Technology) (Sangkhamanon, 2011). Second, in terms of competitiveness among countries according to World Economic Forum 2014-15, Thailand's basic education was at the 7th rank and higher education was at the 8th rank compared with ASEAN countries (Sangkhamanon, 2018a). Moreover, Thailand's education quality was found it was nearly impossible mission to solve the problems found (Suwanwela, 2019). Thus, it should be the most important issues and national agenda to deal with solutions by the government and all stakeholders, i.e. learners, parents, personnel in schools or education institutions, and all people in communities of the country.

1.2 Solutions: Firstly, "A New Perspective for Developing Education in the 21st Century: From Creative Educational Philosophy and Theory to Creative Curriculum,

Creative Instruction and Creative Learners”- What is it? It is the author’s opinion and perspective to deal with upgrading learners’ learning quality, not only for Thailand but also for overseas or all other countries and not only for formal education but also non-formal and informal education. It is presented briefly and respectively from “Creative Educational Philosophy and Theory to Creative Curriculum, Creative Instruction and Creative Learners” in the first quarter of 2022. Secondly, there might be some upcoming solutions to be presented somewhere in 2022 as well.

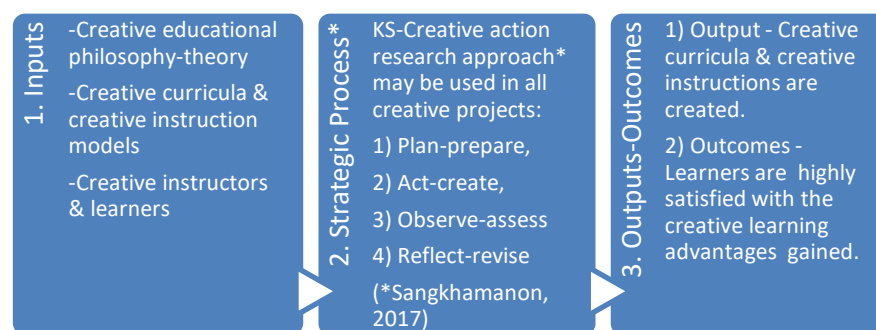
2. Purposes: What for?

2.1 To provide the creative guidelines for interested educational practitioners, mostly teachers or instructors or lecturers and administrators, to apply some interesting or meaningful theories or models into classrooms under the aims on upgrading learners’ learning quality

2.2 To inspire some interested researchers to apply some interesting or meaningful issues into their creative research projects under the aims on upgrading learners’ learning quality as well

3. Procedure: How?

The procedure of this perspective may be presented as follows.

3.1 Creative Educational Philosophies and Theories

3.1.1 Creative Educational Philosophies

1) Dewey’s Creative Educational Philosophy: Progressivism

Dewey’s Progressivism has brought about Dewey’s Progressive

Education which is as “a product of discontent with traditional education” which imposes adult standards, subject matters, and methodologies. Dewey (1938) believed that traditional education as just described, was beyond the scope of young learners.

Dewey’s 5 main principles of progressive education, began in 1896, includes (1) Emphasis on learning by doing – hands on projects, expeditionary learning, experiential learning, (2) Integrated curriculum focused on thematic units, (3) Integration of entrepreneurship into education, (4) Strong emphasis on problem solving and critical thinking, and (5) Group work and development of social skills (Dewey, 1938).

2) Buddhist Educational Philosophy:

The main aim of Buddhist Education is to make a free, an intelligent, a wise, moral, talented, non-violent and secular man. It makes man judicious, humanist, logical and free from superstitions. (Theravada, 2022).

Buddha taught the famous "Four Noble Truths" and "Eightfold Path," which allows people to achieve enlightenment. Enlightenment (nirvana, awakening, realization, satori) is the cessation of suffering, freedom from conditioned existence (samsara). The Buddha taught that every action has a consequence; things are because of previous conditions. If one practices the Four Noble Truths and the Eightfold Path, then one will no longer be subject to the cycle of existence samsara. (Wikibooks.org, 2022).

Buddhist education system (200 B.C. to 200 A.D.) was founded by Lord Gautam Buddha. Gautam Buddha was primarily an ethical teacher and reformer and not a philosopher. He was concerned mainly with the problems of life. He avoided the discussion of metaphysical question because they are ethically useless and intellectually uncertain. He always discussed the most important questions of suffering, its cessation and the path leading to its cessation. Thus Buddha’s enlightenment which he tried to share with all fellow-beings has come to be known as the four Noble Truths. Four Noble truths are: 1) There is suffering. 2) There is cause of suffering. 3) There is cessation of suffering. 4) There is a way to cessation of suffering.

Buddhists philosophy of life- To get ‘Nirvana’ from suffering is based on the following eight principles: 1) Right Faith (Samyak Dristi), 2) Right Resolve (Samyak Sankalpa), 3) Right Speech (Samyak Vakya), 4) Right Action (Samyak Karmanta), 5) Right

Living (Samyak Ajiva), 6) Right Thought (Samyak Smriti), 7) Right concentration (Samyak Samadhi), 8) Right Effort (Samyak Vyayama)

Educational Philosophy of Buddhism - Buddhist Education offered to impart education to all. Many people shifted to Buddhist system of education. It was for the first time in India that education was institutionalised on a large scale during Buddhist movement. It is also a historical fact that with the arrival of Buddhist era great international centres of education like Nalanda, Takshashila, Vikramshila, Ballabhi, Odantapuri, Nadia, Amravati, Nagahalla and Saranath were in prominence. Educational centres in Buddha period developed in Viharas and Sanghas.

Aims of Education - The Buddhist educational aims were comprehensive based on knowledge, social development, vocational development, religious development, character development aims which were as follows: 1) To follow the moral values of Buddhist religion, 2) To adopt good conduct and violence, 3) To achieve the final goal of Nirvana, 4) To propagate Buddhism, 5) To eradicate Vedic karmakanda or ritualism, 6) To give up caste system, 7) To take the teachings of Buddhism to the masses, 8) To leave yajna and sacrifices for achieving knowledge, 9) To provide education in the language of masses i.e Pali, 10) To emphasize the progress and development of the society rather than the individual, and 11) To provide education through the new system this was stated by Buddha.

Principles of Education –1) Avidya that is ignorance must be removed through education as it is the root cause of sufferings. 2) Education should be provided in peaceful surroundings in Buddhists monasteries, viharas and organised educational institutions instead of Gurukulas. 3) Pupils should be educated in a democratic atmosphere. 4) Things of luxury must be prohibited for students. 5) Framed few commandments for the Suddhvi, Harika (new entrant) at the time of ‘Pabajja’ ceremony. A ritual called as “pabajja ritual was necessary for admission to a monastery for education. Educational period for this phase was 12 years. 6) After 20 years of age Upsampada ritual was performance to gain an entry into higher education. Rules for second ceremony of Upasampada were also laid down.

Education System -Two tier system: 1) Popular Elementary Education and 2) Higher Education (tetsuccesskey.com, 2022)

1) Elementary Education -Popular Elementary education was religious in nature, included worldly education, up to the age of 12 years, pupils received instructions in reading, writing, arithmetic and religion.

Curriculum of Elementary education: Thorough learning of Grammar, Hetu vidya (Logic), Nyaya (science of reasoning), Adyatma vidya (philosophy), shilpa sthan (arts & crafts) & chikitsya vidya (medicine)

2) Higher education: It was well organized, carried out at Buddhist monasteries & Buddhist universities. Higher education was given to only those students who intended to be monks or nuns. It was emphasized both theoretical and practical aspects.

3) KS-Creative Educational Philosophy (KS-Creativism): For Developing Creative Life

Creative Education is the one that learners have opportunities to gain creative learning through creative curricula, creative instruction instructed by creative instructors in creative context until they become creative learners, with creative life-long learning, who are supposed to be able to bring long life growth to themselves and societies forever. (Sangkhamanon, 2020a)

4) Others'

3.1.2 Creative Educational Theories

1) Dewey's Creative Educational Theory

Dewey's 5 main principles of progressive education (began in 1896)(Dewey, 1938): 1) Emphasis on learning by doing – hands on projects, expeditionary learning, experiential learning, 2) Integrated curriculum focused on thematic units, 3) Integration of entrepreneurship into education, 4) Strong emphasis on problem solving and critical thinking, 5) Group work and development of social skills

2) Buddhist Creative Educational Theory

The Buddhist principle of Four Noble Truths which focus on solving human beings' problems or struggling is considered to be Buddhist Creative Educational Theory because it was in the first teachings of Buddha. It includes (1) Dukkha - All beings experience pain and misery during their life time. (2) Samudaya -

The origin of pain and misery is due to a specific cause. (3) Nirodha – The cessation of pain and misery can be achieved as follows. (4) Noble Eightfold Path – The method we must follow to stop pain and misery as follows. (4.1) Right view, (4.2) Right thought, (4.3) Right speech, (4.4) Right action, (4.5) Right livelihood, (4.6) Right effort, (4.7) Right mindfulness and (4.8) Right concentration (Theravada, 2022)

3) Jean Piaget's Cognitive Development Theory

Piaget focused on the study of learners' knowledge construction through adaptation of themselves and the environment. He found that children constructed their thinking or scheme by interacting with environments through Assimilation or absorbing experiences and Accommodation or adjusting their cognitive structure until they got Equilibration or balancing of understanding and thinking

Piaget divided the cognitive development into 4 stages; 1) Sensorimotor Stage – It happens in the first two year after birth which children are to learn from sensing with environments and to do things under curiosity. 2) Preoperational Stage – It happens during 2-7 years old period which children are in self-centeredness, able to gain one dimension until they are 5-6 years old when they are able to understand multi-dimensions and they begin to gain some concepts. 3) Concrete Operational stage – They are in 7-11 years old who are able to think reasonably about surroundings and phenomena, to think reversibly, to understand about conservation, to do seriation, but they cannot think complicatedly like adults. 4) Formal Operational stage – They are in 11 years old – adulthood who are able to imagine about conditions of problems including to develop hypotheses. (Sangkhamanon, 2020d)

4) Howard Gardner's Theory of Multiple Intelligences

1) This theory proposes that people are not born with all of the intelligence they will ever have.

2) This theory challenged the traditional notion that there is one single type of intelligence, sometimes known as 'g' for general intelligence, that only focuses on cognitive abilities.

3) To broaden this notion of intelligence, Gardner introduced eight different types of intelligences consisting of: Linguistic, Logical/Mathematical, Spatial, Bodily-Kinesthetic, Musical, Interpersonal, Intrapersonal and Naturalist.

4) Gardner noted that the linguistic and logical-mathematical modalities are most valued in school and society.

5) Gardner also suggests that there may be other “candidate” intelligences – such as spiritual intelligence, existential intelligence, and moral intelligence – but does not believe these meet his original inclusion criteria. (Simplypsychology.org, 2022).

5) Ralph Tyler’s Education Theory:

Education is a process of changing the behavior patterns of people. He values the individual learner. (Tyler, 1949 cited in Maheshwari, 2015)

Four big questions for developing any curriculum and instruction (The Tyler Rationale): 1) What educational purposes should the school seek to attain? 2) What educational experiences can be provided that will likely attain these purposes? 3) How can these educational experiences be effectively organized? 4) How can we determine whether the purposes are being attained?

The reformulated into 4-step process is: 1) Stating objectives, 2) Selecting learning experiences, 3) Organizing learning experiences, 4) Evaluating the curriculum 5) KS-Creative Education Theory:

KS-Creative Education Theory: Creative Education is to provide all learners opportunities to gain creative learning outcomes through creative goals created by both learners and institutions, creative curricula developed by both learners and institutions, creative instruction created by learners, creative instructors and creative administrators in creative contexts not only in formal education but also non-formal education and informal education to help learners become life-long creative ones. (Sangkhamanon, 2020b)

3.2 Creative Curriculum and Instruction Models

1) Dewey’s Curriculum and Instruction Model

Dewey (1938) Progressive education is as “a product of discontent with traditional education” which imposes adult standards, subject matter, and

methodologies. (He believed that traditional education as just described, was beyond the scope of young learners.)

Dewey's five main principles of progressive education: (began in 1896) includes (1) Emphasis on learning by doing – hands on projects, expeditionary learning, experiential learning, (2) Integrated curriculum focused on thematic units, (3) Integration of entrepreneurship into education, (4) Strong emphasis on problem solving and critical thinking, and (5) Group work and development of social skills (Dewey, 1938)

2) Tyler's Curriculum and Instruction Model

Education is a process of changing the behavior patterns of people. (Tyler, 1949. cited in Maheshwari, 2015)

The Tyler Rationale or Tyler's Four Big Questions for developing any curriculum and instruction includes (1) What educational purposes should the school seek to attain? (2) What educational experiences can be provided that will likely attain these purposes? (3) How can these educational experiences be effectively organized? (4) How can we determine whether the purposes are being attained?

The reformulated into 4-step process is (1) Stating objectives, (2) Selecting learning experiences, (3) Organizing learning experiences, and (4) Evaluating the curriculum (Maheshwari, 2015)

3) KS-Creative Curriculum Development Model and KS-Creative Instruction Model

3.1) KS-Creative Curriculum Development Model:

(1) Background: There are some worrying findings found by researchers. First, learning quality of graduates all over the world have been getting lower (Sangkhamanon, 2011). Second, Thailand's basic education was at the 7th rank and higher education was at the 8th rank compared with ASEAN countries (Sangkhamanon, 2018a). Third, "Thailand's education quality was found it was nearly impossible mission to solve the involving problems" (Suwanwela, 2019). Fourth, KS-Creative Curriculum Development Model is considered meaningful and worth both trying out and using.

(2) Purposes: (2.1) To contribute interested persons the guideline of this model for applying in developing creative school-based curricula or courses

(2.2) To provide interested researchers the guideline of this model for conducting further research

(3) Basic principles & theories: (3.1) Dewey's Progressivism and Learning by Doing Theory - Learners experience meaningful learning by doing creative learning activities. (3.2) Tyler's Curriculum Theory – It focuses on setting learning objectives of courses, selecting suitable experiences, selecting suitable activities and identifying suitable measurement and evaluation. (3.3) Slavin's Cooperative Learning Theory (Slavin, 1995) –The committee works in small cooperative groups. (3.4) Learner-Centered Principle –Learners are to be realized as the most important persons in all learning activities in classes.

(4) Strategic Process*: It includes (4.1) Plan-prepare (The staff or The Creative School-Based Curricula Development Committee, the project on developing creative school-based curricula or courses of the institution, the materials, the duration and the venue to be used), (4.2) Act-create (The action plan is implemented and the creative school-based curricula or courses are developed, focusing on specifying creative project-based instruction to be used in all courses, and presented as planned.), (4.3) Observe-assess (The action and the creative outputs are observed and assessed as planned.), and (4.4) Reflect-revise (The conclusion and reflection on success and problems found is done and the weak points are revised as planned.)(*KS-Creative Action Research Approach) (Sangkhamanon, 2017 adapted from Kemmis and McTaggart, 1990)

(5) Application: It includes (5.1) Levels of education – all, (5.2) Suitable contents – all courses which need to become creative ones, and (5.3) Supporting things - The positive policy announced and some budget subsidiary supported by the administrators (Sangkhamanon, 2020c)

3.2) KS-Creative Instruction Model:

(1) Background: There were some significant findings found by researchers. First, learning quality of graduates all over the world have been getting lower (Sangkhamanon, 2011). Second, Thailand's basic education was at the 7th rank and higher education was at the 8th rank compared with ASEAN countries (Sangkhamanon, 2018a). Third, "Thailand's education quality was found it was nearly

impossible mission to solve the involving problems” (Suwanwela, 2019). Fourth, KS-Creative Instruction Model is considered meaningful and worth trying out or using.

(2) Purposes: (2.1) To contribute interested people the guideline of this model for applying in school classrooms (2.2) To provide interested researchers the guideline of this model for conducting further research

(3) Basic principles & theories: (3.1) Dewey’s Progressivism and Learning by Doing Theory - Learners experience meaningful learning by doing activities. (3.2) Tyler’s Instruction Theory – It focuses on specifying learning objectives, selecting suitable experiences, doing suitable activities and using suitable measurement and evaluation. (3.3) Slavin’s Cooperative Learning Theory –Learners works in small cooperative learning groups (Slavin, 1995). (3.4) KS-Creative Project-Based Instruction - Learners deal with creative project works (Sangkhamanon, 2019d). (3.5) Service Learning – Learners give creative academic service to communities, for example, NMC Creative Human Library Event 24 – Learners are to act as creative living books to tell readers creative and applicable contents on the due date.

(4) Strategic Process*: It includes (4.1) Plan-prepare (The learners are informed. The creative action plan including the titles of learners’ creative course projects is done. the materials and the venue to be used are prepared.), 4.2) Act-create (The creative action plan is acted or implemented and the creative works are created and presented by learners whom guided by instructors as planned.), 4.3) Observe-assess (The action and created works are assessed by learners and instructors as planned.), and 4.4) Reflect-revise (The conclusion focusing on the results or the outputs and outcomes are reflected and the weak points are revised by learners and instructors as planned.) (*KS-Creative Action Research Approach (Sangkhamanon, 2017)

(5) Application: It includes 5.1) Levels of education – all, 5.2) Suitable contents – all courses, and 5.3) Supporting things - (1) Social structure - Learner-centered approach, with friendly atmosphere, and (2) Positive policy and budget subsidiary from administrators (Sangkhamanon, 2019a)

3.3) KS-Creative Language and Culture Instruction Model: (Sangkhamanon, 2019c)

(1) Background: (1.1) Lots of human beings' problems have come from misuses of language and culture. (1.2) G-Theory has a creative framework which may be used to develop success and happiness by letting learners do creative language and culture projects.

(2) Purposes: (2.1) To be the guideline for interested teachers to apply in classrooms, (2.2) To be the guideline for conducting further research

(3) Basic Principles and Theories: (3.1) Dewey's Progressivism and Learning by Doing Theory - Learners experience meaningful learning by doing activities. (3.2) Tyler's Instruction Theory - It focuses on setting learning objectives, selecting suitable experiences, doing suitable activities and using suitable measurement and evaluation. (3.3) Slavin's Cooperative Learning Theory -Learners works in small cooperative learning groups (Slavin, 1995). (3.4) NMC Creative Human Library Model (Sangkhamanon, 2019b) - Learners act as creative living books to tell readers creative and applicable contents. (3.5) Service Learning - Learners gain meaningful learning from doing creative projects to contribute academic services to communities.

(4) Strategic Process*: It includes (4.1) Plan-prepare (The learners are informed. The action plan including the titles of learners' creative course projects is done. The materials and the venue to be used are prepared.), (4.2) Act-create (The action plan is acted or implemented and the creative work is created and presented as planned.), (4.3) Observe-assess (The action and created work are assessed as planned.), and (4.4) Reflect-revise (The conclusion focusing on the results or the output and outcome are reflected and the weak points are revised as planned.) (*KS-Creative Action Research Approach) (Sangkhamanon, 2017)

(5) Application: It includes (5.1) Levels of education - all, (5.2) Suitable contents - all courses, and (5.3) Supporting things - (1) Social structure; - Learner-centered approach, with friendly atmosphere, and (2) Positive policy and budget subsidiary from administrators

3.3 Creative Learners

According to Sangkhamanon (2020d), creative learners' characteristics includes 1) the creative knowledge or cognitive or intelligent ability that is to be to tell (1) the creative meaning of what ones studied, (2) the creative the creative understanding of what one studied, (3) the creative application of what ones studied, (4)the creative analysis of what ones studied, (5) the creative synthesis of what ones studied, (6) the creative evaluation of what one studied, (7)the creative creativity of what one studied, and(8) the creative problem-solving of what ones studied, 2) the creative performance or psychomotor ability that is to do what studied accurately fluently and creatively, and 3) the creative attitude or affective ability that is to do anything creative regularly.

According to current Thailand Framework of Qualification (TQF), creative learners' purposeful characteristics includes 1) the merit or moral outcomes, 2) the knowledge or cognitive or intelligent ability, 3) the intellectual skill, 4) the intrapersonal and responsibility skills, and 5) the numerical analysis and information and communication technology skills. (Sangkhamanon, 2020d)

4. Results: Some Lessons Learned

Some Lessons Learned from related research works are as followed.

4 . 1 The lessons learned from KS-Creative Educational Philosophy (KS-Creativism) and Theory, KS-Creative Curriculum and KS-Creative Instruction Models:

4.1.1 KS-Creative Curriculum Development Model

Some lessons learned from KS-Creative Curriculum Development Model in schools can be seen as the pictures and descriptions as in Picture 1 which Bunlue Meengern conducted a research on “The Development of Training Course on Leadership Enhancement in Thailand 4.0 Era for the Nakhonratchasima College Student Organization Committee” (Meengern and Sangkhamanon, 2020) and Khongsak Sangkhamanon organized the training course on “How to Set a Creative Human Library for MCI-4.2 students in Nakhonratchasima College in 2020” which found that most participants were satisfied with the creative learning advantages focusing on the knowledge of 4 stages of Setting a Creative Human Library Event and the creative experiences gained at the most level (Sangkhamanon, 2020e)

	Khongsak Sangkhamanon created the training course on How to Set a Creative Human Library for MCI-4 students in Nakhonratchasima College in 2020 and found that most participants were satisfied with the creative learning advantages focusing on the knowledge of 4-stage of Setting a Creative Human Library Event and the creative experiences gained at the most level (Sangkhamanon, 2020f).
	Students were doing creative learning activities including 1) to do registration as creative living books and to display their creative living books catalogs, 2) to borrow some interesting books, 3) the creative living books' telling creative stories and the readers' reading those by doing creative activities, and 4) the readers' returning the creative living books and reflecting their satisfactions.

Picture 1 Some lessons learned from KS-Creative Curriculum Development Model

4.1.2 KS-Creative Instruction Model

Some lessons learned from KS-Creative Instruction Model in schools can be seen as the pictures and descriptions as in Picture 2.

	Khongsak Sangkhamanon supported and promoted Tanaporn Saelim who organized OPS-Creative Human Library-1 as a part of developing KS-Creative Instruction Model in the school and as an expanded project of normal instruction with Mathayomsuksa 3 students and some interested people on October 9, 2020, in Ban Or Prachasamakkee School (OPS) and found that all participants (100 %) were satisfied with the creative learning advantages focusing on the creative knowledge and experiences gained at much level (Sangkhamanon, 2020e).
	Khongsak Sangkhamanon organized NMC-Creative Human Library-19, using KS-Creative Instruction Model, with MCI-4.2 students in Nakhonratchasima College in 2020 and found that most participants (93.55%) were satisfied with the creative learning advantages focusing on the knowledge of Creative Human Library Event and the experiences gained at the Very Good level (Sangkhamanon, 2020f)

Picture 2 Some lessons learned from KS-Creative Curriculum and Instruction in schools

5. Applications into classrooms:

The applications for developing creative educational philosophies and theories, creative curricula and instruction models, and creative learners can be seen briefly as follows.

5.1 How to Apply Creative Educational Philosophies into classrooms

Input	Strategic Process*	Outputs-Outcomes
Creative Educational Philosophy: 1. Aim - Its aim is to gain a new or a revised Creative Educational Philosophy. 2. Content – It may focuses on the creative meaning, purposeful or key characteristics of learners or graduates. 3. Levels - Its levels may be classified into 3 or 4 levels, i.e., 1) National, 2) Educational area or Regional, 3) Local or School, and 4) Classroom depending on the real status of the institution.	*KS-Creative Action Research Approach may be applied including (Sangkhamanon, 2017): 1. Plan-prepare (The project including a creative action plan is done. The staff or committee, the materials needed, and the venue are prepared.) 2. Act-create (The action plan is implemented and the Creative Educational Philosophy is created and presented by learners and instructors as planned.) 3. Observe-assess (The action and the creativity are observed and assessed by learners and instructors as planned.) 4. Reflect-revise (The conclusion is done including the achievement, weak points or problems are specified. The weak points or problems are revised or solved by learners and instructors as planned.)	1. Outputs – There is a creative project report focusing on creative educational philosophy achievement, participants, problems found and solutions done. 2. Outcomes – Most learners or stakeholders as participants are highly satisfied with the creative learning advantages obtained from the outputs.

5.2 How to Apply KS-Creative Educational Theory into classrooms

The systematic framework and the procedure may be similar to 5.1. The difference might be at “1. Aim” which a new creative educational theory should be selected or revised and announced to apply.

5.3 How to Apply on KS-Creative Curriculum Development Model

Input	Strategic Process*	Outputs-Outcomes
Creative Curriculum Development: 1. Aim - Its aim is to gain a new creative curriculum model or to revise the former one. 2. Content – It may focuses on the creative purposes, creative learning experiences or contents, and creative measurement and evaluation. 3. Levels - Its levels may be classified into 3 or 4 levels, i.e., 1) National, 2) Educational area or Regional, 3) Local or School, and/or 4) Classroom	*KS-Creative Action Research Approach may be applied including (Sangkhamanon, 2017): 1. Plan-prepare (The project including a creative action plan is done. The staff or committee, the materials needed, and the venue are prepared.) 2. Act-create (The action plan is implemented focusing on the developing a conventional curriculum to be a creative one and the creative curriculum is developed by specifying the use of creative project-based instruction* on the stage of managing learning activities and presented by learners and instructors as planned.) (*Sangkhamanon, 2019c): 3. Observe-assess (The action in 2. and the creativity are observed by learners and instructors and assessed as planned.) 4. Reflect-revise (The conclusion is done including the achievement,	1. Outputs – There is a creative project report focusing on the creative curriculum achievement, participants, problems found and solutions done. 2. Outcomes – Most learners as well as stakeholders as participants are highly satisfied with the creative learning advantages obtained from the outputs.

depending on the real status of the institution.	weak points or problems are specified. The weak points or problems are revised or solved by learners and instructors as planned.	
--	--	--

5.4 How to Apply KS-Creative Instruction Model into classrooms: A Creative Framework

Input	Strategic Process*	Outputs- Outcomes
A. From a creative instruction model: 1. Aim - Its aim is to gain a new creative instruction model or to revise the former one. 2. Content – It may focuses on the creative objectives, creative learning experiences or contents, creative learning activities, creative measurement and evaluation, and creative learning remedy and promotion. 3. Levels - Its levels may be classified into 3 or 4 levels, i.e., 1) National, 2) Educational area or Regional, 3) Local or	*KS-Creative Action Research Approach may be applied including (Sangkhamanon, 2017): 1. Plan-prepare (The project including a creative action plan is done. The instructors, the learners, the materials needed, and the venue are prepared by learners and instructors.) 2. Act-create (The action plan is implemented and the creative course projects are created and presented by learners and instructors as planned.) 3. Observe-assess (The action and the creativity are observed and assessed by learners and instructors as planned.) 4. Reflect-revise (The conclusion is done including the achievement, weak points or	1. Outputs – There is a creative project report focusing on the creative instruction model achievement, participants, problems found and solutions done. 2. Outcomes – Most learners as well as stakeholders are highly satisfied with the creative learning advantages obtained from the outputs.

School, and/or 4) Classroom, depending on the real status of the institution. B. From KS-Creative Instruction Model: See	problems are specified. The weak points or problems are revised or solved by learners and instructors as planned.	
---	--	--

6. The Conclusion: Future Scenarios

The future scenarios, as the expected outputs and outcomes of implementing this New Perspective for Developing Education in the 21st Century: From Creative Educational Philosophy and Theory to Creative Curriculum, Creative Instruction and Creative Learners, are supposed to be seen as follows:

6.1 Future creative classrooms

All classrooms in the future should be seen as a uniquely beautiful and happy place to study in as in Figure1.

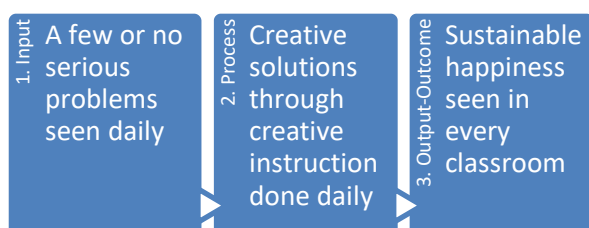

Figure 1 The scenario of the future classrooms

6.2 Future creative schools or educational institutions

Every school or educational institution in the future should be seen as a uniquely beautiful and happy place to study or live in as in Figure 2.

Figure 2 The scenario of the future schools or educational institutions

6.3 Future creative communities

Every community in the future should be seen as a uniquely beautiful and happy place to live in everywhere as in Figure 3.

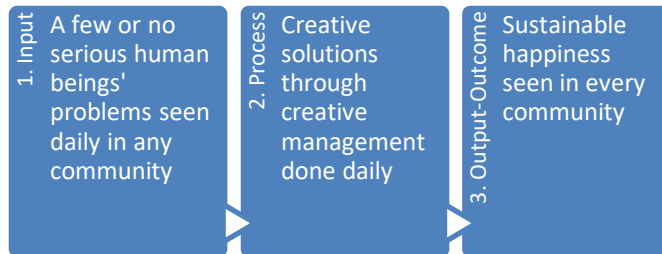

Figure 3 The scenario of the future communities

6.4 Future creative world

The world in the future should be seen as a uniquely beautiful and happy place to live in everywhere as in Figure 4.

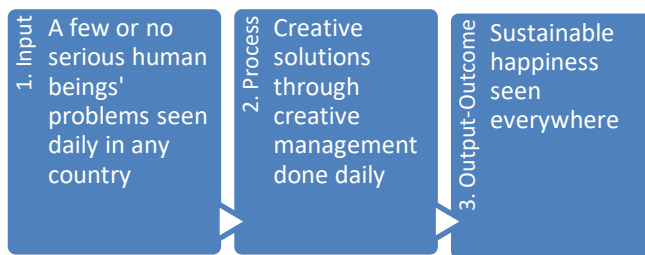

Figure 4 The scenario of the future world

References

- Dewey, J. (1938). **Progressive education**. www.google.com/search?/clie
- Kemmis and McTaggart. 1990. **Action Research Planner**. Melbourne: Deakin University.
- Maheshwari, V.K. (2015). **The Tyler Rationale**. in www.vkmaheshwari.com. Accessed on March 12, 2022.
- Meengern, B. and Sangkhamanon, K. (2020). "The Development of Training Course on

- Leadership Enhancement in Thailand 4.0 Era for the Nakhonratchasima College Student Organization Committee” in **Journal of Nakhonratchasima College**, Vol.14 No.3, September-December, 2020, Nakhonratchasima College, pages 45-54.
- Saelim, Tanaporn and Sangkhamanon, Khongsak. (2021). “The Study of Learning Achievement and Scientific Creativity on Ecology by Using Creative Science Project Learning Management of Mathayomsuksa 3 Students” in **The Proceedings for the 6th National Conference**, May 28, 2021, Suansunandha Rajabhat University, pages 478-487.
- Sangkhamanon, Khongsak. (2011). “The learning quality of graduates is lowering all over the world!” in **Some Lessons Learned from the 5thUS-Thai Roundtable Meeting**, March 30, 2011, Assumption University, Suvarnabhumi Campus, Samut Prakarn Province. (2017). “KS-Creative Action Research Approach” in **Lecture Document for MED61208 Learning and Classroom Management**. Nakhon Ratchasima: Nakhonratchasima College.
- _____. (2018a). “The Research on Competitiveness Capacity of Countries by World Economic Forum 2014-15” in **The Lecture Document for MED61208 Learning and Classroom Management**. Nakhon Ratchasima: Nakhonratchasima College.
- _____. (2019a). “KS-Creative Instruction Model” in **Lecture Document for MED61208 Learning and Classroom Management**. Nakhon Ratchasima: Nakhonratchasima College.
- _____. (2019b). “The Development of NMC Creative Human Library Model” in **The Proceedings of NMCCON-2019**, March 30, 2019, Nakhonratchasima College, pages 1087-1096.
- _____. (2019c). “KS-Creative Language and Culture Instruction Model” in **Lecture Document for MED60203 Language and Culture**. Nakhon Ratchasima: Nakhonratchasima College.
- _____. (2019d). “The Development of Creative Project-Based Instruction in Nakhonratchasima College” in **The Proceedings of NMCCON-2020**, May 23, 2019, Nakhonratchasima College, pages 557-567.
- _____. (2020a). “KS-Creative Educational Philosophy” in **Lecture Document for**

- MED61207 Educational Philosophy and Curriculum Development.** Nakhon Ratchasima: Nakhonratchasima College.
- _____. (2020b). “KS-Creative Education Theory” in **Lecture Document for MED61207 Educational Philosophy and Curriculum Development.** Nakhon Ratchasima: Nakhonratchasima College.
- _____. (2020c). “KS-Creative Curriculum Development Model” in **Lecture Document for MED61207 Educational Philosophy and Curriculum Development.** Nakhon Ratchasima: Nakhonratchasima College.
- _____. (2020d). “Creative Learners” in **Lecture Document for MED61207 Educational Philosophy and Curriculum Development.** Nakhon Ratchasima: Nakhonratchasima College.
- _____. (2020e). **OPS-Creative Human Library 1 Project Report.** Nakhon Ratchasima: Ban Or Prachasamakhee School.
- _____. (2020f). **The Project Report: The Training Course on How to Set a Creative Human Library for MCI-4.2 Students in Nakhonratchasima College.** Nakhon Ratchasima: Nakhonratchasima College.
- Simplypsychology.org (2022). Howard **Garner’s Multiple Intelligences.** in <https://www.simplypsychology.org>. Accessed on March 11, 2022.
- _____. (2022). **Gardner’s Theory of Multiple Intelligences.** in Simplypsychology.org. Accessed on March 10, 2022.
- Slavin, Robert E. (1995). **Cooperative Learning.** Theory, Research and Practice. 2nd ed. Massachusetts: A Simon & Schuster.
- Suwanwela, Jarat. (2019) . **Thailand’s educational quality is nearly impossible mission!.** in The Interview on Voice TV, (around) August 23, 2019,during around 07.00-07.30 p.m.
- tetsuccesskey.com. (2022). **Buddhist Education System.** in tetsuccesskey.com. Accessed on March 10, 2022.
- Theravada. (2022). **Four Noble Truths.** in www.Theravada.gr/en/about-b. Accessed on March 11, 2022.
- Tyler, R. 1949. **Basic Principles of Curriculum and Instruction.** Cited in vkmaheshwari.com. Accessed on March 12, 2022.

Wikibooks.org. (2022). **Buddhist Philosophy**. in [https://en.wikibooks.org/wiki/Introduction to Philosophy/ What_is_Buddhist_Philosophy%3F](https://en.wikibooks.org/wiki/Introduction_to_Philosophy/What_is_Buddhist_Philosophy%3F). Accessed on March 11, 2022.

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2
Administration According to the Principles of Good Governance for
Educational Institutions under the Jurisdiction of Prachinburi Primary
Educational Service Area Office 2

นนทชา วาชัยยุ้ง¹, วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 และ 2) เปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 292 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเจนีและมอร์แกน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 สถิติวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านหลักคุณธรรม รองลงมา คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความโปร่งใส ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ด้านหลักนิติธรรม

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

¹ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

2.1 การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชินบุรี เขต 2 จำแนกตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นว่ามีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสูงกว่าความคิดเห็นของครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชินบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักคุณธรรม ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีความคิดเห็นว่าการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสูงกว่าความคิดเห็นของผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชินบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักนิติธรรม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การบริหาร, หลักธรรมาภิบาล

Abstract

The research purposes were to study and to compare the administration according to the principles of good governance for educational institutions under the jurisdiction of Prachinburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by the position, education level, and work experience. The population was the educational institution administrators, teachers, and educational personnel under the jurisdiction of Prachinburi Primary Educational Service Area Office 2; the sample group was the 292 personnel, determined by the Krejcie and Morgan table, and selected by the simple random sampling method. The research instrument was the estimate rating scale questionnaire with totally reliability 0.97. The data analysis statistics were the frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F- test.

The results of the research were:

1. The administration according to the principles of good governance for educational institutions under the jurisdiction of Prachinburi Primary Educational Service Area Office 2 in overall was at high level. The each aspect consideration found

that the Morality was in the was level followed by the Accountability and the Transparency the lowest operation aspect was the Rule of Law aspect.

2. The comparison results of the administration according to the principles of good governance for educational institutions under the jurisdiction of Prachinburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by the position, education level, and work experience were:

2.1 The comparison of the administration according to the principles of good governance for educational institutions under the jurisdiction of Prachinburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by the position, found the overall did not different. The each aspect consideration found the opinion of educational institution administrators about the administration according to the principles of good governance were higher than the opinion of teaching teachers at the statistics significance level .05.

2.2 The comparison of the administration according to the principles of good governance for educational institutions under the jurisdiction of Prachinburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by the education level, found the overall and each aspect did not different. The each aspect consideration found the Morality aspect; the respondents with a bachelor's degree viewed the principles of good governance higher than those with a postgraduate degree at the statistics significance level .05.

2.3 The comparison of the administration according to the principles of good governance for educational institutions under the jurisdiction of Prachinburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by the education level, found the overall and each aspect did not different. The each aspect consideration found the Morality aspect did different at the statistics significance level .05.

Keyword : Administration, Principles of Good Governance

บทนำ

จากนโยบายและจุดเน้น ของกระทรวงศึกษาธิการปีงบประมาณ พ.ศ.2564 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวว่า กระทรวงศึกษาธิการมุ่งมั่นดำเนินการภารกิจหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพ ขับเคลื่อนทุกแผนย่อยในประเด็น 12 การพัฒนา การเรียนรู้ และแผนย่อยที่ 3 ในประเด็น 11 ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และนโยบายรัฐบาลทั้งใน ส่วนนโยบายหลักด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย และนโยบายเร่งด่วนเรื่องการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ยังสนับสนุนการขับเคลื่อนแผน แม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นอื่น ๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2561-2564) นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2562-2565) รวมทั้ง นโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยคาดหวังว่าผู้เรียนทุกช่วงวัย จะได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และมีความพร้อมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน ดังนั้น การเร่งรัดการทำงานภาพรวมกระทรวงให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม และผลักดันให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพในทุกมิติ กระทรวงศึกษาธิการจึง กำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ดังนี้ จุดเน้น 1) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 1.1) การจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิ 1.2) การเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) การพัฒนาการศึกษาเพื่อความมั่นคง 3) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน 4) การสร้างโอกาสและความเสมอภาคในการแข่งขัน 5) การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 6) การปรับสมดุลและพัฒนา ระบบบริหารจัดการ (สนับสนุนกิจกรรมการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ) จากนโยบายข้างต้น เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่โปร่งใส ปราศจากการทุจริต ดังนั้น หลักธรรมาภิบาลจึงสำคัญที่จะนำมาใช้ในหน่วยงานสถานศึกษา โดยมี วัตถุประสงค์ให้ ภาครัฐที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีการบริหารจัดการตาม หลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับ มีวัฒนธรรม แยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์ส่วนรวมของบุคลากรภาครัฐให้เกิดขึ้น รวมทั้งสร้าง จิตสำนึกและค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัว ละอายต่อการทุจริตประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ มีส่วนร่วม ต่อต้านการทุจริต จะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทย ไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว” 4 เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย ดังกล่าว นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับ การพัฒนาระบบราชการ โครงสร้างระบบ งบประมาณ ระบบบุคลากร มาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรม คือ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) หน่วยงานนี้ได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลของ สถาบันต่าง ๆ ในระดับสากลร่วมกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย พบว่า มี 10 องค์ประกอบหลักที่สำคัญ และ

เหมาะสมสำหรับนำมากำหนดเป็นเกณฑ์ในการประเมินการจัดระดับ การกำกับดูแลองค์การภาครัฐ ตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีประกอบด้วย 1) หลักประสิทธิภาพ 2) หลักประสิทธิผล 3) หลักการตอบสนอง 4) หลักการรับผิดชอบต่อสังคม และสามารถตรวจสอบได้ 5) หลักความเปิดเผยและโปร่งใส 6) หลักนิติธรรม 7) หลักความเสมอภาค 8) หลักการมีส่วนร่วมและมุ่งเน้นฉันทามติ 9) หลักการกระจายอำนาจ 10) หลักคุณธรรมและ จริยธรรม

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล คือ การดำเนินกิจการที่ยึดถือความสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้เป็นที่ตั้ง การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลจึงไม่ได้เป็นเพียงหลักประกันแค่ว่าการทำหน้าที่ ของผู้บริหารในองค์กรภาครัฐและเอกชนมีความสุจริตโปร่งใส เชื่อถือได้เท่านั้น แต่ยังส่งผลถึง ภาพลักษณ์และบรรยากาศที่เอื้อต่อการติดต่อสัมพันธ์และการสร้างสรรค์คุณภาพการบริหารงานอีกด้วย ดังนั้นการทำให้องค์กรภาครัฐและเอกชนมีธรรมาภิบาลจึงเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ การบริหารจัดการภาครัฐจึงต้องยึดหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาลเพื่อให้เกิดประสิทธิผลมีประสิทธิภาพ คำนึงถึง โปร่งใส และเน้นการมีส่วนร่วม ของประชาชนที่เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เจื่อนใจ ดังกล่าวส่งผลทำให้ส่วนราชการทุกภาคส่วนต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานโดยเฉพาะการ มุ่งเน้นที่ประชาชนเป็นศูนย์กลางตลอดจนปรับระบบการทำงานเพื่อมุ่งไปสู่การเป็นองค์กรสมัยใหม่ ทำงานเชิงรุก คล่องตัว รวดเร็วมากขึ้นเป็นการทำงานแบบบูรณาการที่มีขีดสมรรถนะสูงและสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ (วีระยุทธ ชาตะกาญจน์, 2555)

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 มีความ มุ่งมั่นที่จะเป็นองค์กรผู้นำในการพัฒนาการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมี ประสิทธิภาพ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มีความมั่นคง เป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดย ยึดหลักธรรมาภิบาล และเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ตรงตามยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพคน ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสบนความเสมอภาคและความเท่าเทียมกัน ทางสังคม และ ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ หลัก ธรรมาภิบาลเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อ เสริมสร้างสนับสนุนการจัดการศึกษาให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรทั้งด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ควบคู่ไปกับ การสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม สุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดีรวมทั้งการบริหารจัดการศึกษา ของบุคลากรทุกกลุ่ม โดยมีปัจจัยสนับสนุนส่งเสริมการบริหารงานในด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้าน บประมาณ และการบริหารทั่วไป การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ ในการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติ บุคคล สถานศึกษาต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยั้งที่จะต้องนำ หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน เพื่อผู้บริหารจะได้บริหารสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้ามี

ศักยภาพและมีประสิทธิภาพอย่างยิ่งย่น ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นจากภายนอกและนำมาซึ่งการให้ความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2, 2564)

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงศึกษา การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ว่ามีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาเพียงใดและต่างกันอย่างไร ครูผู้สอนและชุมชนให้ความสำคัญมากน้อยเพียงใดเพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน เพื่อเป็นประโยชน์เป็นแนวทางในการส่งเสริมปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อการพัฒนาการศึกษาในปัจจุบันและอนาคตอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

บุคลากรที่มีตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำนวน 1,233 คน ในสถานศึกษาจำนวน 113 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำนวน 292 คน ได้มาโดยการ

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากสถานศึกษา จำนวน 113 โรงเรียน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ตำแหน่ง

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

1.2 ครูผู้สอน

2. ระดับการศึกษา

2.1 ปริญญาตรี

2.2 สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ทำงาน

3.1 น้อยกว่า 5 ปี

3.2 ตั้งแต่ 5-10 ปี

3.3 11 ปีขึ้นไป

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ใน 6 ด้าน คือ 1. หลักนิติธรรม 2. หลักคุณธรรม 3. หลักความโปร่งใส 4. หลักการมีส่วนร่วม 5. หลักความรับผิดชอบ

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปเป็นองค์ประกอบได้ 6 ด้าน คือ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบและ 6) หลักความคุ้มค่า

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยใช้ระยะเวลาระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2563 ถึงเดือนมีนาคม 2564

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัย เรื่องการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำนวน 1,233 คน ในสถานศึกษา จำนวน 113 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำนวน 292 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากสถานศึกษา จำนวน 113 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน รายละเอียดมีดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 3 ข้อ จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือเพื่อศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ผู้ศึกษาดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2
2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2
3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ได้ค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

5. นำแบบสอบถามจากการทดลองใช้ (Try out) ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach (พรณี ลีกิจวัฒน์, 2553: 204) ได้ค่าความเชื่อมั่นภาพรวม เท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย ต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2
2. ผู้วิจัยนำส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล ในสถานศึกษาต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 292 ชุด จากสถานศึกษา จำนวน 113 โรงเรียน
3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปยังครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
4. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามกลับคืน
5. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ มาตรวจสอบความถูกต้องทุกชุดภายหลังการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปแปลผลกับเกณฑ์
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง และระดับการศึกษา โดยใช้ค่า t-test (Independent samples)
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ดังนี้

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยเลือกใช้สถิติดังนี้

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1 การหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 t-test (Independent samples)

3.2 F-test (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2

โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		แปลผล	อันดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.47	0.85	ปานกลาง	6
2. ด้านหลักคุณธรรม	4.02	0.49	มาก	1
3. ด้านหลักความโปร่งใส	3.96	0.73	มาก	3
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.94	0.75	มาก	4
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.00	0.74	มาก	2
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.86	0.76	มาก	5
ภาพรวม	3.88	0.72	มาก	-

จากตารางที่ 1 แสดงว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ 3.88, S.D.= 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X}$ = 4.02, S.D.= 0.49) รองลงมา คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X}$ = 4.00, S.D.= 0.74) และด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X}$ = 3.96, S.D.= 0.73) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X}$ = 3.47, S.D.= 0.85)

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

2.1 การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำแนกตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นว่ามีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสูงกว่าความคิดเห็นของครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักคุณธรรม ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีความคิดเห็นว่าการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสูงกว่าความคิดเห็นของผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักนิติธรรม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านหลักคุณธรรม รองลงมา คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความโปร่งใส ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ด้านหลักนิติธรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้ การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมในการบริหาร ส่งผลให้ครูและ

บุคลากรเกิดแรงจูงใจในการทำงาน และปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น ผู้บริหารมี การสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้กับครู บุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา สุธยอด (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลพรรณ พึ่งด้วง (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

2.1 การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำแนกตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นว่ามีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสูงกว่าความคิดเห็นของครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารสถานศึกษาโดยมีการ ยึดหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้มีการดำเนินงาน โดยยึด หลักนิติธรรม หลัก โปร่งใส หลักคุณธรรม และหลักมีส่วนร่วมเข้ามาเป็นส่วนสำคัญในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา เพื่อเป้าหมายสูงสุดในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพต่อไปในอนาคต ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สาลี ประทุมวงศ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามตำแหน่งมีความคิดเห็น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักคุณธรรม ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีความคิดเห็นว่าการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสูงกว่าความคิดเห็นของผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สาลี ประทุมวงศ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 18 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักนิติธรรม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประสบการณ์ในการ ทำงานมีผลต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งการทำงานจะออกมาดีนั้น ขึ้นอยู่กับความตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย และ ผู้บริหารโรงเรียนต้องสามารถช่วยตรวจสอบและตัดสินใจในการทำงานเมื่อเกิดเหตุการณ์การในอนาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สาลี ประทุมวงศ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่าแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การบริหารด้านหลักนิติธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรมีระเบียบ วินัย และจรรยาบรรณในวิชาชีพ และผู้บริหารควรกำหนด กฎ ระเบียบข้อบังคับเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติในสถานศึกษา

1.2 การบริหารด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาในการบริหารจัดการศึกษา และ ผู้บริหารควรพิจารณาความดีความชอบ และความก้าวหน้าในวิชาชีพ แก่บุคลากรอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

1.3 การบริหารด้านหลักความโปร่งใส ผู้บริหารควรมีการบริหารงบประมาณเป็นไปตามแผนปฏิบัติงานและสามารถตรวจสอบได้ และผู้บริหารควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากรตามระเบียบ อย่างสุจริต และเที่ยงตรง

1.4 การบริหารด้านหลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมทำงานแบบโดยยึดหลักประชาธิปไตย และผู้บริหารควรสนับสนุนให้บุคลากรมีอิสระในความคิด สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะการบริหารสถานศึกษา

1.5 การบริหารด้านหลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารควรมีการพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องทำให้คุณภาพของงานทั้งด้านปริมาณมีความถูกต้อง ครบถ้วน และ

ผู้บริหารควรมีการกำกับ นิเทศ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอ ทำให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

1.6 การบริหารด้านหลักความคุ้มค่า ผู้บริหารควรจัดให้มีการบริการด้านแหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์แก่บุคลากรและชุมชน และผู้บริหารควรมีระบบการดูแลรักษาทรัพยากรของสถานศึกษา และใช้ประโยชน์ที่มีประสิทธิภาพ ประหยัดและคุ้มค่า

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ทราบแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ทราบแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กมลพรรณ พึ่งดวง. (2560). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2546). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ

ไทย (พ.ศ.2546-2550). กรุงเทพฯ:สำนักงาน ก.พ.ร.

วีระยุทธ ชาศะกาญจน์. (2555). เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารศึกษามีอาชีพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิตยา สุตยอด. (2564). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

พรรณี ลีกิจวัฒน์. (2553). วิธีการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สาลี ประทุมวงศ์. (2560). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.
งานนิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 12**. กรุงเทพฯ : 2560-2564.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2. (2564). **แผนปฏิบัติการประจำปี**

พ.ศ.2564. ปราชญ์บุรี: กลุ่มงาน นโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2.

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการ
บริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4

Characteristics of Educational Institution administrators in the 21st
Century Affecting the Efficiency of Educational Institution
administration Under the Jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary
Educational Service Area Office 4

แพรวุณี สีนอร์รักษ์¹, วิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 และ 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ตามความคิดของครูผู้สอน โดยจำแนกตำแหน่ง ระดับ การศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน ประชากรคือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 329 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกนจากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและ

¹ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัย นครราชสีมา

² อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัย นครราชสีมา

จรรยาบรรณวิชาชีพ รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำ และด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบุคลิกภาพ

2. ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน

2.1 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพนั้นตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างจากตำแหน่งครูผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของตำแหน่งครูผู้สอนมากกว่าตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน และด้านภาวะผู้นำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลิกภาพไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา, ศตวรรษที่ 21

Abstract

The research purposes were to study and to compare the characteristics of educational institution administrators in the 21st century affecting the efficiency of educational institution administration under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4, classified by the position, education level, and work experience. The population was the administrators and teachers of educational institutions under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary

Educational Service Area Office 4; the sample group was the 329 personnel, determined by the Krejcie and Morgan table, and selected by the cluster sampling method. The research instrument was the 5-level estimate rating scale questionnaire. The data analysis statistics were the frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F- test.

The results of the research were:

1. The characteristics of educational institution administrators in the 21st century affecting the efficiency of educational institution administration under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4 found the overall was at high level; the highest mean aspect was the morality, ethics and professional code of conduct aspect, followed by the leadership aspect, and the knowledge and ability in administration aspect, the lowest mean was the personality aspect.

2. The analysis comparative results of the characteristics of educational institution administrators in the 21st century affecting the efficiency of educational institution administration under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4, classified by the position, education level, and work experience were:

- 2.1 The analysis comparative results of the characteristics of educational institution administrators in the 21st century affecting the efficiency of educational institution administration under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4, classified by the position was not different. The each aspect consideration was found the personality aspect, the position of educational institution administrators had different opinion from the position of teachers with the statistically significant at different level .05, by the mean of teachers were higher than the mean of educational institution administrators.

- 2.2 The analysis comparative results of the characteristics of educational institution administrators in the 21st century affecting the efficiency of educational institution administration under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4, classified by the education level was found that the overall and each aspect were not different.

2.3 The analysis comparative results of the characteristics of educational institution administrators in the 21st century affecting the efficiency of educational institution administration under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4, classified by the work experience was found that the overall did different at the statistics significance level .05. The each aspect consideration found the morality, ethics and professional code of conduct aspect, the knowledge and ability in administration aspect, and the leadership aspect did different at the statistically significance level .05; but the personality aspect did not different.

Keyword : Characteristics of Educational Institution administrators in the 21st

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 เป็นโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลง คือ ความเป็นจริงของสังคมใหม่ที่มีปัญหาท้าทายสำหรับผู้บริหาร วิโรจน์ สารรัตน์ (2556 : 70-75) กล่าวถึงโมเดลภาวะผู้นำทางการศึกษา (Educational Leadership Model) ซึ่งเป็นโมเดลที่กล่าวถึงเรื่องของ คุณภาพ (Qualities) ความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skills) ของผู้นำทางการศึกษา พอสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องนำสถานศึกษาของตนเองเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของตนเองในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียนทุกคน 2) ริเริ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มี ประสิทธิภาพ 3) สำรวจและสนับสนุนการใช้ ICT และ E-Learning 4) พัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้ 5) สร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และความสำเร็จ และ 6) พัฒนาคนอื่นให้เป็นผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาทักษะ ภาวะผู้นำที่เหมาะสมส่งผลให้การปฏิบัติงานของโรงเรียนในด้านการบริหารงานวิชาการ งานบริหารบุคคล งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักการกระจายอำนาจ และยังส่งผลต่อความสามารถในการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือและการสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน

โรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญที่สุดในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ เนื่องจากโรงเรียนเป็นแหล่งประสิทธิ์ประสาทวิชา ถ่ายทอดความรู้ วัฒนธรรมฝึกทักษะอาชีพ เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และฝึกทักษะชีวิตอันจำเป็นในการดำรงชีพให้กับนักเรียน สรรสร้างบุคลิกภาพทางสังคมให้แก่ นักเรียน เพื่อให้สามารถปรับตัวในการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและปฏิบัติตนให้มีคุณค่าแก่สังคม เป็นทรัพยากรมนุษย์ตามความต้องการทางสังคม โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บริหารจัดการคอยกำกับ ติดตาม และดูแลการ

ดำเนินการของโรงเรียนอีกทั้ง พยายามทุกวิถีทางที่จะดำเนินการทุกอย่างที่เกี่ยวกับการศึกษาให้มีผลผลิตคือนักเรียนที่มีคุณภาพในที่สุด และเพื่อให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในศตวรรษที่ 21 อย่างมีคุณภาพ ดังที่กล่าวมาข้างต้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญที่สุดต่อการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะเกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจะดำเนินงานจนประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะผู้บริหารสถานศึกษาคือศูนย์กลางขององค์กรทั้งหมดในโรงเรียน ความสำเร็จของโรงเรียนขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพ ความตื่นตัว ความมียุทธวิธีประสพการณ์ ความคิด ความเป็นเลิศทางวิชาการ การอุทิศตัวเอง ความเสียสละ และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งหมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นครูให้นำนโยบายการศึกษาออกปฏิบัติและดำเนินการเพื่อผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ในลักษณะของชีวิตในโรงเรียน

คุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถทำให้การบริหารงานบรรลุผลสำเร็จตามต้องการและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะผู้บริหารที่มีคุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพ ความสามารถในการบริหารงาน และความเป็นผู้นำ นอกจากนี้ การปฏิบัติตนของผู้บริหารยังส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน รวมทั้งขวัญและกำลังใจของครูด้วยซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กล่าวว่า ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีภาวะผู้นำสูงตลอดจนมนุษยสัมพันธ์ซึ่งเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง และความเป็นประชาธิปไตย หากผู้บริหารมีคุณลักษณะและความสามารถที่เหมาะสม ก็จะได้รับความร่วมมือร่วมใจจากผู้ร่วมงานในองค์กร ตลอดจนชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา ให้มีสมรรถนะที่สูงขึ้นสามารถผลักดันสถานศึกษาบรรลุผลสำเร็จตามที่ต้องการ และเป็นแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ตามความคิดของครูผู้สอน โดยจำแนกตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ ปฏิบัติงาน

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มี ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2,362 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 329 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) ตำแหน่ง 2) ระดับการศึกษา 3) ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ประกอบด้วย 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ 3) ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน 4) ด้านภาวะผู้นำ

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการมุ่งศึกษา คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ
 2. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ
 3. ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน
 4. ด้านภาวะผู้นำ
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยใช้ระยะเวลาระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2563 ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ.2564

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัย เรื่องศึกษา คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2,362 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 329 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ซึ่งผู้วิจัยซึ่งได้สร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert's five rating scale) กำหนดเกณฑ์วัดระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 100)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่เป็นแบบสอบถามมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4
2. กำหนดกรอบเครื่องมือในการศึกษาจากข้อมูลที่ได้ศึกษาจากเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ที่ทำการศึกษา
3. สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาโดยยึดตามนิยามศัพท์เฉพาะ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำ แก้ไขปรับปรุง
5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบเพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) เลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60-1.00
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาเสนอแนะอีกครั้ง
7. นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน
8. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่า 0.94
9. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ทำหนังสือขอความร่วมมือในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

2. นำหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 329 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยใช้เกณฑ์คะแนนของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 100)
3. วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ตามความคิดเห็นของครูโดยจำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 หาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence : IOC)
 - 2.2 หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power)
 - 2.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 3.1 t-test (Independent samples)
 - 3.2 F-test (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาใน
ศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1	ด้านบุคลิกภาพ	4.14	0.34	มาก	4
2	ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.18	0.36	มาก	1
3	ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน	4.16	0.30	มาก	3
4	ด้านภาวะผู้นำ	4.17	0.33	มาก	2
ภาพรวม		4.16	0.22	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.16, S.D. = 0.22) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{X}$ = 4.18, S.D. = 0.36) รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำ ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. = 0.33) และด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ($\bar{X}$ = 4.16, S.D. = 0.30) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X}$ = 4.14, S.D. = 0.34) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน

2.1 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพนั้นผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างจากครูผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของตำแหน่งครูผู้สอนมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน และด้านภาวะผู้นำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลิกภาพไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพ รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำ และด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบุคลิกภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศวัสมน แปนทิม (2564) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารนวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการ ประสานงาน ที่ดีด้านมีวิสัยทัศน์ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ และด้านการ บริหารแบบมีส่วนร่วม

2. ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน

2.1 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีด้านบุคลิกภาพ ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 แตกต่างจากตำแหน่งครูผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของตำแหน่งครูผู้สอนมากกว่าตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพร ราศรี (2564) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ที่มีตำแหน่งต่างก็มีคุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพร ราศรี (2564) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ที่มี ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาต่างก็มีคุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน และด้านภาวะผู้นำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลิกภาพ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพร ราศรี (2564) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ที่มี ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาต่างก็มีคุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารควรมีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

1.2 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ผู้บริหารควรมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และเป็นผู้ตรงต่อเวลา อุทิศเวลาให้ราชการและถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

1.3 ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ผู้บริหารควรมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของทางราชการที่เกี่ยวกับการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน สามารถกำหนดลักษณะงาน และมอบหมายงานให้บุคลากรได้อย่างเหมาะสม

1.4 ด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารควรมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงาน ชุมชนและองค์กร มีความสามารถในการควบคุม และแก้ไขที่เหมาะสมกับสถานการณ์

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านอื่นๆ เพิ่มเติม

2.2 ควรมีการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่อื่น เพื่อนำมาเปรียบเทียบและนำมาพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ศิวสมน แป้นทิม. (2564). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ

คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

สิริพร ราศี. (2564). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา.

วิโรจน์ สารัตนะ. (2556). การบริหาร : หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา.

กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research

Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.

การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
Educational Institution Administration toward Excellence of Basic
Education Institutions under the Jurisdiction of Surin Primary
Educational Service Area Office 1

ศศิธร วงลาชี¹, วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม²

บทคัดย่อ

การศึกษามีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ประชากรคือ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 352 คน กำหนดโดยใช้ตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน และดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าความเที่ยงตรงเนื้อหาเท่ากับ 1 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.977 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, F-test และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านความสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เรียน ชุมชน ผู้ปกครอง รองลงมาคือ ด้านความมีเหตุผล และด้านความต่อเนื่อง ชัดเจน เพื่อสู่ความเป็นเลิศ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านกระบวนการจัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศ

¹ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

2.1 ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ด้านความสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เรียน ชุมชน ผู้ปกครอง ด้านการนำกระบวนการ PDCA มาใช้ด้านความมีเหตุผล ด้านความเป็นไปตามองค์ประกอบและข้อกำหนดสู่ความเป็นเลิศ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านความต่อเนื่อง ชัดเจน เพื่อสู่ความเป็นเลิศและด้านกระบวนการจัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศ ไม่แตกต่าง

2.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความต่อเนื่อง ชัดเจน เพื่อสู่ความเป็นเลิศและด้านกระบวนการจัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษา, ความเป็นเลิศ

Abstract

The research purposes were: 1) to study the educational institution administration toward excellence of basic education institutions under the jurisdiction of Surin Primary Educational Service Area Office 1; and 2) to compare the educational institution administration toward excellence of basic education institutions under the jurisdiction of Surin Primary Educational Service Area Office 1, classified by the position, education level, and work experience. The population was the administrators and teaching teachers under the jurisdiction of Surin Primary Educational Service Area Office 1. The sample group was the 352 personnel, determined by the Krejcie and Morgan

table, and selected by the stratified random sampling method. The research instrument was the 5-level estimate rating scale questionnaire with content validity 1.0 and totally reliability 0.977. The data analysis statistics were the mean, standard deviation, t-test, F- test, and tested for pair different by Scheffe' method.

The results of the research were:

1. The analysis results of the educational institution administration toward excellence of basic education institutions under the jurisdiction of Surin Primary Educational Service Area Office 1 found the overall was at high level. The each aspect consideration found the highest operation aspect was the aspect of conformity with expectations of learners, communities, and parents; followed by the aspect of rationality, and the aspect of continuity and clearly in order to achieve excellence; the lowest operation aspect was the aspect of processes of knowledge management toward excellence.

2. The comparison results of the educational institution administration toward excellence of basic education institutions under the jurisdiction of Surin Primary Educational Service Area Office 1, classified by the position, education level, and work experience were:

2.1 The comparison results of the educational institution administration toward excellence of basic education institutions under the jurisdiction of Surin Primary Educational Service Area Office 1, classified by the position found the overall was different at the statistics significance level .05. The each aspect consideration found the aspect of conformity with expectations of learners, communities, and parents; the PDCA process implementation aspect, the rationality aspect; the aspect of compliance and requirements for excellence were different at the statistics significance level .05; but the aspect of continuity and clearly in order to achieve excellence, and the aspect of processes of knowledge management toward excellence did not different.

2.2 The comparison results of the educational institution administration toward excellence of basic education institutions under the jurisdiction of Surin Primary Educational Service Area Office 1, classified by the education level was found that the overall were not different; the each aspect consideration found all aspect were not different.

2.3 The comparison results of the educational institution administration toward excellence of basic education institutions under the jurisdiction of Surin Primary Educational Service Area Office 1, classified by the work experience, the overall found the teaches with different work experience had different opinions at the statistics significance level .05. The each aspect consideration found the aspect of continuity and clearly in order to achieve excellence; and the aspect of processes of knowledge management toward excellence were different at the statistically significant at level .05; the remaining aspects did not different.

Keyword : Educational Institution Administration, toward Excellence

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ส่งผลกระทบที่สำคัญทั้งภายในและภายนอกในด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตโดยที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ การปรับเปลี่ยนที่รวดเร็วจำเป็นต้องสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อเตรียมความพร้อมของคนในชาติให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสม กล่าวคือ ต้องยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศให้เกิดความทัดเทียมกับอารยประเทศ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติโดยพัฒนาคนไทยให้มีความรู้ความสามารถในการดำรงชีวิต ดังนั้น การพัฒนาการศึกษาไทยภายใต้แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 จึงมุ่งเน้นแก้ปัญหาและเร่งยกระดับคุณภาพการศึกษาของไทยผ่าน 6 ยุทธศาสตร์เพื่อให้ คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเน้นในเรื่องของการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อชีวิต การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้อย่างจริงจัง ผู้เรียนมีคุณลักษณะใฝ่ดี คิดวิเคราะห์ มีการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ตลอดจนมีจิตสำนึกธรรมะรวมทั้งมีระเบียบวินัย มีจริยธรรม คุณธรรม และใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (สุภสิทธิ์ ภูภักดี, 2558)

เด็กไทยในโลกศตวรรษที่ 21 ต้องมีคุณลักษณะ 3Rsx8Cs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) การคิดเลขเป็น (Arithmetic) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและมีทักษะในการแก้ปัญหา (Critical thinking and solving problem) ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creative and innovation) ทักษะการร่วมมือ และทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำ (Collaboration teamwork and leadership) ทักษะด้านความเข้าใจ ความต่างของนวัตกรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross cultural understanding) มี ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ

(Communicating information and media literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and media literacy) มีทักษะอาชีพและการเรียนรู้ (Career and learning self-reliance) รวมถึงมีเมตตา กรุณา คุณธรรม จริยธรรม และวินัย (Compassion) สามารถสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นภูมิคุ้มกันให้ประเทศก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคง จะเห็นได้ว่า การพัฒนาเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ที่อยู่ท่ามกลางกระแสของความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทำให้การพัฒนาเยาวชนต้องไม่ใช่เพียงการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หากแต่มองการณ์ไกลไปถึงการสร้างเยาวชนให้มีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีศักยภาพทั้งในด้านพฤติกรรม ทักษะ เจตคติ และความรู้ โดยต้องให้ความสำคัญกับการวางแนวทางการพัฒนาอย่างเหมาะสมกับลักษณะของเยาวชนที่เป็น บุคคลแห่งการเรียนรู้จะเป็นกำลังสำคัญขับเคลื่อนสังคมไทยสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีศักยภาพในอนาคต ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในฐานะองค์กรหลักได้ดำเนินการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม (สมบอง สมญาติ, 2557)

จากรายงาน United Nations Development Group เรื่อง The World We Want พบว่า ประชาชนเกือบ 600,000 คน ชี้ว่าสิ่งที่ประชาชนต้องการมากที่สุด คือ การศึกษาที่ดี แต่จากการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของ World Economic Forum (WEF) พบว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย 1 ใน 6 ปัจจัย นั่นคือ "การศึกษาขาดคุณภาพ" ทั้งนี้การจัดลำดับขีดความสามารถในการแข่งขัน ปี ค.ศ. 2016-2017 จากทั้งหมด 138 ประเทศประเทศไทยอยู่ลำดับที่ 34 มีระดับคะแนน 464 ลดลงจากปีก่อนที่อยู่ในอันดับที่ 32 จาก 140 ประเทศต่ำกว่าประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย และค่าเฉลี่ยของกลุ่มประเทศ ASEAN หากเปรียบเทียบคะแนนรวมของประเทศไทยกับประเทศในกลุ่มอาเซียน (ไม่รวมลาว และพม่า ซึ่งไม่อยู่ในรายงานของ WEF และคะแนนรวมเฉลี่ยของกลุ่มอาเซียน สำหรับการจัดอันดับประจำปี ค.ศ. 2006-2007 จนถึงประจำปี ค.ศ. 2016-2017 จะเห็นว่าคะแนนรวมของประเทศไทยนั้นมีแนวโน้มลดลงมาโดยตลอด โดยเฉพาะในการจัดอันดับสองปีหลังมีคะแนนลดลงจนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มประเทศอาเซียน เช่นเดียวกับมาเลเซียและเวียดนามซึ่งคะแนนอยู่ในระดับทรงตัวหรือไม่มีแนวโน้มสูงขึ้น ขณะที่ สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา บรูไน ล้วนแต่มีแนวโน้มคะแนนสูงขึ้นทั้งสิ้น ส่วนผลการสอบ PISA ในปี ค.ศ. 2012 ของประเทศไทยมีคะแนนต่ำกว่า OECD ทั้ง 3 วิชา ซึ่งเมื่อ

เทียบกับ PISA ในปี ค.ศ. 2015 ด้านการอ่านและวิทยาศาสตร์ มีคะแนนลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านคณิตศาสตร์ มีคะแนนลดลงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงถือได้ว่าคะแนนด้านคณิตศาสตร์ไม่เปลี่ยนแปลงจากรอบการประเมินที่ผ่านมา (ชรินทร์ พุ่มเกษม. 2557)

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีความสนใจที่ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ เพื่อที่จะนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษามาใช้เป็นแนวทางการบริหารงานสถานศึกษา และเพื่อใช้แนวทางมาใช้ให้เหมาะสมต่อการปฏิบัติงานของผู้วิจัยในอนาคต และนำครูเพื่อให้ครูจัดการเรียนการสอนให้มีมาตรฐานคุณภาพ และประสิทธิภาพ สู่ความเป็นเลิศมากยิ่งขึ้นต่อไป เพราะในปัจจุบันมีการแข่งขันกันในรูปแบบหลากหลาย สถานศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอและทันยุคเหตุการณ์ตลอดเวลา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2564 รวมทั้งสิ้น 4,058 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ที่ได้จากการคำนวณตามตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้เท่ากับ จำนวน 352 คน และดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Simple Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) ตำแหน่ง 2) ระดับการศึกษา 3) ประสบการณ์ทำงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ประกอบด้วย 1) ด้านความสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เรียน ชุมชน ผู้ปกครอง 2) ด้านการนำกระบวนการ PDCA มาใช้ 3) ด้านความมีเหตุผล 4) ด้านความเป็นไปตามองค์ประกอบและข้อกำหนดสู่ความเป็นเลิศ 5) ด้านความต่อเนื่อง ชัดเจน เพื่อสู่ความเป็นเลิศ 6) ด้านกระบวนการจัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศ

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งได้กำหนดการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ มี 6 ด้าน คือ 1) ด้านความสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เรียน ชุมชน ผู้ปกครอง 2) ด้านการนำกระบวนการ PDCA มาใช้ 3) ด้านความมีเหตุผล 4) ด้านความเป็นไปตามองค์ประกอบและข้อกำหนดสู่ความเป็นเลิศ 5) ด้านความต่อเนื่อง ชัดเจน เพื่อสู่ความเป็นเลิศ 6) ด้านกระบวนการจัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศ

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยใช้ระยะเวลาระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2563 ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ.2564

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัย เรื่องการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2564 รวมทั้งสิ้น 4,058 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ที่ได้จากการคำนวณตามตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้เท่ากับ จำนวน 352 คน และดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยที่ใช้คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 แบบสอบถาม นี้ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ดังนี้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีลำดับ ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษาเพื่อ นิยามเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2. กำหนดกรอบความคิดในการสร้างเครื่องมือ

3. จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยฉบับร่างตามกรอบแนวคิดให้สอดคล้องกับนิยาม ศัพท์

4. นำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบและตรวจสอบความ ถูกต้องของภาษาตลอดจนสาระสำคัญให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

5. คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป นำไปเป็นแบบสอบถาม (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 46)

6. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ช่วยพิจารณาความตรง เชิงเนื้อหา (Content validity) คุณภาพของเครื่องมือมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 -1.00

7. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและตรวจสอบแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ ปรึกษาเพื่อตรวจสอบอีกครั้ง

8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเที่ยงด้านปัญหาการดำเนินงาน เท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขออนุญาตเก็บ รวบรวมข้อมูลงานวิจัย ต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

2. ผู้วิจัยนำส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล
ในสถานศึกษาต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 352 ชุด

3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปยังครูและบุคลากรทางการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามกลับคืน

5. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ มาตรวจสอบความถูกต้องทุกชุดภายหลังการเก็บ
รวบรวมข้อมูล

6. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูล ตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาความถี่และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ทั้งภาพรวมและรายด้าน โดยหา
ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบโดยพิจารณาจากเกณฑ์แปลผลช่วงคะแนนเฉลี่ย 5
ระดับ

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 แยกการ
วิเคราะห์ออกเป็น 2 แบบ ดังนี้

3.1 เปรียบเทียบระดับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตาม
ตำแหน่ง และระดับการศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มเปรียบเทียบข้อมูล จำนวน 2 กลุ่ม นั้นใช้การวิเคราะห์ความ
แปรปรวนด้วยการทดสอบ t-test

3.2 เปรียบเทียบระดับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตาม
ประสบการณ์ทำงาน ซึ่งเป็นกลุ่มเปรียบเทียบข้อมูลมากกว่า 2 กลุ่ม นั้นใช้การวิเคราะห์ความ
แปรปรวนด้วยการทดสอบ F-test (One – way Analysis of Variance) เมื่อพบว่ามีความแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่ตามวิธีเชฟเฟ
(Scheffe' Method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

- 1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
- 1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้
 - 2.1 การหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC)
 - 2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 t-test (Independent samples)
 - 3.2 F-test (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยภาพรวม

ด้านที่	การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านความสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เรียน ชุมชน ผู้ปกครอง	4.52	0.59	มากที่สุด	1
2	ด้านการนำกระบวนการ PDCA มาใช้	4.46	0.65	มาก	5
3	ด้านความมีเหตุผล	4.50	0.62	มาก	2
4	ด้านความเป็นไปตามองค์ประกอบและข้อกำหนดสู่ความเป็นเลิศ	4.48	0.68	มาก	4
5	ด้านความต่อเนื่อง ชัดเจน เพื่อสู่ความเป็นเลิศ	4.48	0.65	มาก	3
6	ด้านกระบวนการจัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศ	4.43	0.71	มาก	6
เฉลี่ยโดยรวม		4.48	0.61	มาก	-

จากตารางที่ 1 แสดง ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านความสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เรียน ชุมชน ผู้ปกครอง ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.59) และรองลงมาคือ ด้านความมีเหตุผล ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.62) และด้านความต่อเนื่อง ชัดเจน เพื่อสู่ความเป็นเลิศ ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = 0.65) ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านกระบวนการจัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.71) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

2.1 ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ด้านความสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เรียน ชุมชน ผู้ปกครอง ด้านการนำกระบวนการ PDCA มาใช้ด้านความมีเหตุผล ด้านความเป็นไปตามองค์ประกอบและข้อกำหนดสู่ความเป็นเลิศ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านความต่อเนื่อง ชัดเจน เพื่อสู่ความเป็นเลิศและด้านกระบวนการจัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศ ไม่แตกต่าง

2.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความต่อเนื่อง ชัดเจน เพื่อสู่ความเป็นเลิศและด้านกระบวนการจัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ

พิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านความสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เรียน ชุมชน ผู้ปกครอง ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด และรองลงมาคือ ด้านความมีเหตุผล ซึ่งอยู่ในระดับมาก และด้านความต่อเนื่อง ชัดเจน เพื่อสู่ความเป็นเลิศ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านกระบวนการจัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชาญ ไทยแท้ (2560) ได้นำเสนอผลงานวิจัยเรื่อง การบริหารงานการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครอุบลราชธานี ผลวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา มีสภาพการบริหารงานทั้ง 6 ด้าน และในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จงรัก จันทร์ขาว (2561) ได้นำเสนอผลงานวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 และได้กล่าวว่า ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยพันธ์ ศิริรักษ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

2.1 ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ด้านความสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เรียน ชุมชน ผู้ปกครอง ด้านการนำกระบวนการ PDCA มาใช้ด้านความมีเหตุผล ด้านความเป็นไปตามองค์ประกอบและข้อกำหนดสู่ความเป็นเลิศ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านความต่อเนื่อง ชัดเจน เพื่อสู่ความเป็นเลิศและด้านกระบวนการจัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศ ไม่แตกต่าง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยพันธ์ ศิริรักษ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัย ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

2.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา

โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจงรัก จันทรขาว (2561) ได้นำเสนอผลงานวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความต่อเนื่อง ชัดเจน เพื่อสู่ความเป็นเลิศและด้านกระบวนการจัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จงรัก จันทรขาว (2561) ได้นำเสนอผลงานวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานกันมีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษา สามารถนำผลงานวิจัยนี้ไปเป็นเหตุผลเพื่อสนับสนุน ส่งเสริม เพื่อเพิ่มระดับการปฏิบัติตามการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศให้มากขึ้น โดยเฉพาะด้านกระบวนการจัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศ ที่มีการปฏิบัติต่ำกว่าทุกด้าน ให้มีระดับการปฏิบัติที่สูงขึ้น

1.2 สถานศึกษาทุกแห่ง สามารถนำผลวิจัยนี้ไปใช้เป็นเหตุผล ในการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนา หรือเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ผู้ปกครอง ที่จะมุ่งสร้างสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในทุก ๆ ด้าน

1.3 สถานศึกษาทั่วประเทศ สามารถนำผลวิจัยนี้ไปใช้ในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษา ภายใต้การกำกับดูแล ให้เกิดประโยชน์ เหมาะสมสู่ความเป็นเลิศ เพราะผลวิจัยนี้ถือว่าเป็นเสมือนหนึ่งที่สะท้อนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรม

2.2 ควรศึกษาลงรายละเอียดของการบริหารสถานศึกษาในแต่ละฝ่ายทั้ง 4 ฝ่ายของสถานศึกษาว่าได้ดำเนินการบริหารสู่ความเป็นเลิศทั้ง 4 ฝ่าย

เอกสารอ้างอิง

- จงรัก จันทรขาว. (2561). การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ชรินทร์ พุ่มเกษม. (2557). สมรรถนะของคนไทยกับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ. บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. ฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปิยพันธ์ ศิริรักษ์. (2563). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น.
- วิชาญ ไทยแท้. (2560). การบริหารงานการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครอุบลราชธานี.
- สมปอง สมญาติ. (2557). การจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) ของสถานศึกษา. วารสารการศึกษา, 11(113).
- สุภสิทธิ์ ภูภักดี. (2558). เลาธิการสภาการศึกษาอำเภอกันทรวิชัยการศึกษาของเด็กขึ้นกับครูผู้สอน. วารสารการศึกษา, 2(120).

ปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดนครราชสีมา

Problems of Personnel Administration in Educational Institutions under
the Jurisdiction of Nakhon Ratchasima Provincial
Administrative Organization

แสวง กองทุ่งมน¹, วิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 321 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครชีและมอร์แกน และได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่า IOC ระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบที (t-test) และทดสอบเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังคนและกำหนดตำแหน่ง รองลงมา คือ ด้านวินัยและการรักษาวินัยและด้านการออกจากราชการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

¹ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

2.1 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่างกันมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนอัตรากำลังคนและกำหนดตำแหน่ง และด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนปฏิบัติงานในสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ปัญหาการบริหารงานบุคคล

Abstract

The research purposes were to study and to compare the problems of personnel administration in educational institutions under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization, classified by the position, work experience, and educational institution size. The population was the educational institution administrators and teachers of educational institutions under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization. The sample group was the 321 personnel, determined by the Krejcie and Morgan table, and selected by the stratified random sampling method. The research instrument was the estimate rating scale questionnaire with IOC between 0.80-1.00, and reliability 0.92. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation, t-test, and F- test.

The research findings were:

1. The data analysis on the problems of personnel administration in educational institutions under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization found the overall and all aspects were at high level. The each aspect consideration found the highest mean aspect was the aspect of manpower

planning and positioning, followed by the discipline and discipline keeping aspect, and the retirement aspect; the lowest mean aspect was the aspect of enhancement of efficiency in government service.

2. The comparison results of the problems of personnel administration in educational institutions under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization, classified by the position, work experience, and educational institution size were:

2.1 The comparison results of the problems of personnel administration in educational institutions under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization, classified by the position; the overall and each aspect found the opinion of educational institution administrators and teaching teachers did not different.

2.2 The comparison results of the problems of personnel administration in educational institutions under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization, classified by the work experience; the overall found the opinion of educational institution administrators and teaching teachers, with different work experience, were not different. But the each aspect consideration found the aspect of manpower planning and positioning, and the recruitment and appointment aspect; the opinion of educational institution administrators and teaching teachers, with different work experience, were different at the statistics significance level .05.

2.3 The comparison results of the problems of personnel administration in educational institutions under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization, classified by the educational institution size; the overall and each aspect found the opinion of educational institution administrators and teaching teachers were not different.

Keyword : Problems of Personnel Administration

บทนำ

สถานศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบต่อสังคมด้วยการจัดการศึกษา เพื่อให้ความรู้แก่ สมาชิกทางสังคมด้วยการใช้ทรัพยากรการบริหารในการดำเนินการ โดยทั่วไปมีอยู่ 4 ปัจจัย ด้วยกัน คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการทรัพยากร ฉะนั้นทรัพยากรในการบริหารดังกล่าวถือว่า คน เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด แม้แต่ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจจะกำหนดแผนงาน โครงการ หรือระบบงานไว้ดีอย่างไรก็ตาม หากคนไม่มีความรู้ ไม่มีวิสัยทัศน์ ไม่มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำอยู่ ส่งผลให้แผนงาน โครงการของงานที่กำหนดไว้ดำเนินการได้อย่างล่าช้าหรือไม่สำเร็จ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญต่อการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาเป็นพิเศษเพราะคนเป็นบุคลากรที่สำคัญมากที่สุด จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดูแล เอาใจใส่ ช่วยเหลือ และกระตุ้นให้บุคลากรที่มีอยู่ในสถานศึกษาได้ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เต็มความสามารถตามศักยภาพ เพื่อเสริมประสิทธิภาพก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ตลอดจนสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดมีพลัง มีขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงาน เพื่อผลสำเร็จบรรลุสู่เป้าหมายที่วางไว้ ดังที่ พระมหาสุเทพ สุเทวเมธี (2556) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์เปรียบเสมือนหัวใจและรากแก้วของการบริหารงาน เนื่องจากคนเป็นทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ซึ่งความสำเร็จของงานจำเป็นต้องอาศัยคน เพราะคนเป็นผู้ปฏิบัติทุกอย่างขององค์กร ยังไม่มีเครื่องมือหรือเทคโนโลยีใดทดแทนคนได้อย่างแท้จริง และที่สำคัญคนเป็นทรัพยากรที่มีอยู่แล้วเป็นสิ่งเดียวซึ่งจะมีมูลค่าเพิ่มมากขึ้นในองค์กร แตกต่างจากเครื่องมือและเทคโนโลยีต่างๆ ที่มีอยู่ยิ่งอยู่นานมูลค่าจะลดลงหรือเสื่อมราคาลง ถึงแม้ว่าองค์กรจะมีงบประมาณเพียงพอ มีการจัดองค์การและการบริหารที่ดี มีวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ สมบูรณ์สักเพียงใดจะไม่ได้มีความหมาย หากไม่มีผู้ปฏิบัติหรือผู้ปฏิบัติที่ดีไม่มีความรู้ ความสามารถ ขาดความซื่อสัตย์ สุจริต และไม่ปฏิบัติอยู่ในระเบียบวินัยอันดี ส่งผลให้การบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรย่อมดำเนินไปด้วยความยากยิ่ง ทุกองค์การจึงเล็งเห็นความสำคัญของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากการบริหารคนเป็นเรื่องที่ยุ่งยากซับซ้อนเพราะคนมีความรู้สึกรักมีปัญหาและความต้องการแตกต่างกันไปดังที่มาสโลว์ได้แบ่งลำดับความต้องการของคนไว้เป็น 5 ลำดับ

งานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา สถานศึกษาจึงมีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญและจำเป็นต้องจัดทำแผนคัดเลือก สรรหาบรรจุ แต่งตั้งบุคลากร โดยการวิเคราะห์วางแผนอัตรากำลังคน วิเคราะห์ภารกิจและประเมินสภาพความต้องการกำลังคนกับภารกิจของสถานศึกษา จัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษากำหนดภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เหมาะสมกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557) การบริหารงานในสถานศึกษาด้านการบริหารงานบุคลากรให้เกิด

ความคล่องตัวเป็นอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการศึกษาและมีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการใช้ศาสตร์และศิลป์ทางการบริหารการศึกษา ต้องเป็นผู้มีคุณลักษณะ คุณสมบัติและความสามารถอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาเป็นพิเศษเพราะคนเป็นบุคลากรที่สำคัญที่สุดจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องหันมาดูแล เอาใจใส่ ช่วยเหลือ กระตุ้นให้บุคลากรที่มีอยู่ในสถานศึกษาได้ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ มีศักยภาพและประสิทธิภาพก่อให้เกิดประสิทธิผล ตลอดจนบุคลากรในสถานศึกษาเกิดมีพลัง มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานยอมที่จนส่งผลให้งานในสถานศึกษาสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารและครูผู้สอนซึ่งปฏิบัติหน้าที่สำคัญที่จะทำให้คุณภาพการศึกษาบรรลุเป้าหมายตามที่สังคมคาดหวัง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นข้อเสนอแนะในการบริหารงานบุคคลซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มี ตำแหน่ง ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานในขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ ปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน
ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,911 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนใน
สถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ
(Stratified Random Sampling) สถานภาพโดยกำหนดประเภทของกลุ่มตัวอย่างตามตารางครู
และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) แล้วเทียบสัดส่วนของจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละ
สถานภาพแล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 321 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) ตำแหน่ง

2) ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 3) ขนาดของสถานศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วน
จังหวัดนครราชสีมา ตามขอบข่ายที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ตามภารกิจ
ของการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนอัตรากำลังคนและกำหนด
ตำแหน่ง 2) ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 3) ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติ
ราชการ 4) ด้านวินัยและการรักษาวินัย 5) ด้านการออกจากราชการ

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามภารกิจของการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา 5 ด้าน ได้แก่
1) ด้านการวางแผนอัตรากำลังคนและกำหนดตำแหน่ง 2) ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 3) ด้าน
การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ 4) ด้านวินัยและการรักษาวินัย 5) ด้านการออกจาก
ราชการ

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยใช้ระยะเวลาระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2563 ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ.2564

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัย เรื่องการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
นครราชสีมา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,911 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) สถานภาพโดยกำหนดประเภทของกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครชีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) แล้วเทียบสัดส่วนของจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานภาพแล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 321 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา โดยยึดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการศึกษาซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ ปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่ามีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอข้อมูลปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลเพิ่มเติม

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีลำดับขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษาเพื่อนิยามเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
2. กำหนดกรอบความคิดในการสร้างเครื่องมือ
3. จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยฉบับร่างตามกรอบแนวคิดให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์
4. นำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบและตรวจสอบความถูกต้องของภาษาตลอดจนสาระสำคัญให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามนิยามศัพท์

5. คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป นำไปเป็นแบบสอบถาม (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 46)

6. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ช่วยพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) คุณภาพของเครื่องมือมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

7. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและตรวจสอบแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบอีกครั้ง

8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเที่ยงด้านปัญหาการดำเนินงาน เท่ากับ 0.92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัว และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ถึงครูและบุคลากรทางการศึกษาในองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปยังครูและบุคลากรทางการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามกลับคืน

4. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ มาตรวจสอบความถูกต้องทุกชุดภายหลังการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม ใช้การวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยายความเรียง

2. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 45)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่ง โดยใช้ค่า t-test (Independent Samples) และจำแนกประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test แบบ One Way ANOVA)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิดโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ความถี่ (Frequency)

1.2 ร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

2.2 หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach alpha coefficient)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบค่าที (t-test)

3.2 การทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ดังรายละเอียดในตาราง

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา

สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการวางแผนอัตรากำลังคนและกำหนดตำแหน่ง	3.72	0.77	มาก	1
2. ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง	3.57	0.65	มาก	4
3. ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	3.42	0.74	มาก	5
4. ด้านวินัยและการรักษาวินัย	3.68	0.65	มาก	2
5. ด้านการออกจากราชการ	3.63	0.67	มาก	3
เฉลี่ยรวม	3.62	0.62	มาก	-

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.62$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังคนและกำหนดตำแหน่ง ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.77) รองลงมาคือ ด้านวินัยและการรักษาวินัย ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.65) และด้านการออกจากราชการ ($\bar{X}= 3.63$, S.D. = 0.67) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ($\bar{X}= 3.42$, S.D. = 0.74) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

2.1 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่างกันมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนอัตรากำลังคนและกำหนดตำแหน่ง และด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนปฏิบัติงานในสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังคนและกำหนดตำแหน่ง รองลงมาคือ ด้านวินัยและการรักษาวินัย และด้านการออกจากราชการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาดา สารมัย (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ หาญณรงค์ชัยกิจ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา

2.1 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวนีย์ นุชรังค์ (2559) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขยายโอกาส พบว่า ครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่างกันมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนอัตรากำลังคนและกำหนดตำแหน่ง และด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ หาญณรงค์ชัยกิจ (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา พบว่า ครู ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

2.3 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนปฏิบัติงานในสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทพรัตน์ ดาวเรือง (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอยะหา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอยะหา สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน พบว่า ผู้สอนในอำเภอเยหา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ที่มีขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการวางแผนอัตรากำลังคนและกำหนดตำแหน่ง ผู้บริหารควรวิเคราะห์ความต้องการบุคคลที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน และให้ความร่วมมือในการวางแผนอัตรากำลังร่วมกัน

1.2 ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการได้ตรงตามตำแหน่งตามเกณฑ์ที่ต้องการ และให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการสรรหาเพื่อบรรจุเข้ารับราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.3 ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ผู้บริหารควรการนิเทศก่อนมอบหมายการปฏิบัติงานและควรกำหนดเงื่อนไข/หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อเลื่อนตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการ

1.4 ด้านวินัยและการรักษาวินัย ผู้บริหารควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนสอบสวน กรณีบุคคลกระทำผิดวินัย และส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจระเบียบวินัย และการรักษาวินัย

1.5 ด้านการออกจากราชการ ผู้บริหารควรตรวจสอบคุณสมบัติครูผู้ช่วย ครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่น และควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการลาออกจากราชการ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

เทพรัตน์ ดาวเรือง. (2560). การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเยหา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 2. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัย มหาวิทยลัยราชภัฏยะลา.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. ฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พระมหาสุเทพ สู่เทวเมธี (2556). **การบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วิภาดา สารมัย. (2562). **การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). **คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี**. ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2558, จาก http://www.onec.go.th/onec_web/main.
- สุภาภรณ์ ชาญณรงค์ชัยกิจ. (2561). **การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- เสาวนีย์ นุชรงค์. (2559). **การศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1**. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1)
อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

Academic Administration of School Network for Educational
Development Region 13 Sangkom District, Nongkhai Province

นิรุทธ์ บุญตา¹ เกียรติศักดิ์ สาสุทธิ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย และ 2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย จำแนกตาม เพศ และประสบการณ์ทำงาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประชากร คือ ผู้บริหารและครู โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย จำนวน 113 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครู โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย จำนวน 88 คน วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รองลงไป ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา
2. ผู้บริหารและครูที่มีเพศ และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

² อาจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the academic administration level of educational institution 13 (Sangkhom 1) school group, Sangkhom district, Nongkhai province and 2) to compare the academic administration level of educational institution 13 (Sangkhom 1) school group, Sangkhom district, Nongkhai province classified by genders and work experiences. This research was quantitative method research. The conceptual framework of this research was studied for academic administration of school group according to Ministry of education. The population of the study consisted of 113 administrators and teachers in educational institution 13 (Sangkhom 1) school group, Sangkhom district, Nongkhai province determined by Taro Yamane . The samples were 88 people selected by strata and simple random sampling. The reliability values were 0.80. The instrument used in the study was a questionnaire. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and One Way ANOVA.

The results of the research were :

1. academic administration level of school as a whole was at much level. When considering each aspect was found that all aspects were at much level. The highest was learning process development aspect, followed by coordination in academic development with the other educational institutions aspect and the lowest was education supervision aspect.

2. Administrators and teachers with different genders and work experiences were not different.

Keywords: academic administration, educational institution 13 (Sangkhom 1) school group

บทนำ

การศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนา มนุษย์ให้มีคุณภาพ เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เมื่อสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมเปลี่ยนแปลงไป จึงจำเป็นต้องทบทวนบทบาท การกำหนดทิศทาง และ กิจกรรมที่จะ ดำเนินการศึกษา เพื่อเตรียมการพัฒนาประชากรของประเทศให้สามารถเป็นผู้นำ การพัฒนาทั้งด้าน

เศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วย พัฒนาคุณภาพชีวิตของ คนไทยเป็นไปในแนวทางที่พึงประสงค์ เหมาะสมกับกาลเวลาและบริบท ของสังคมไทย (จรรยา คงมนาน, 2546)

งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการ ไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วน ได้เสียทุกฝ่ายซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการบริหาร วิชาการ ในยุคปฏิรูปการศึกษา โรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะมีโอกาสในการตัดสินใจ มากขึ้น ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษาที่ให้สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจะต้องปรับตัวอย่างมาก ผู้บริหารจะต้องรู้ เข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546ข) และสืบเนื่องจากกรมวิชาการ ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจ ของการบริหารงานสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน คือ งานบริหารงานวิชาการ งานบริหารบุคลากร งานบริหาร งบประมาณ และงานบริหารทั่วไป งานทั้ง 4 ด้าน เมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา จะเห็นว่าการบริหารวิชาการเป็นงานที่บรรลุวัตถุประสงค์หลักโดยตรงของการจัด การศึกษา ซึ่งสามารถแบ่งงานบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้านออกเป็น 2 งาน คือ งานหลัก เป็นงานที่มี ผลต่อนักเรียนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้โดยตรง ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ส่วน งานที่สองเป็นงานที่สนับสนุนเป็นงานที่ช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติงานหลักเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียน จึงเป็นงานที่เป็นศูนย์กลางของ โรงเรียน ครอบคลุมโรงเรียนทั้งระบบ ดังนั้น โรงเรียนใดที่งานวิชาการก้าวหน้าโรงเรียนนั้นมักจะมี ชื่อเสียงเป็นที่นิยมและเป็นที่ยอมรับ ส่วนโรงเรียนใดงานวิชาการ ล้าหลังอ่อนด้อยโรงเรียนนั้นจะไม่ เป็นที่นิยม ขาดศรัทธาและไม่เป็นที่ยอมรับ อุทัย บุญประเสริฐ (2540) ที่กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงาน หลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของ สถานศึกษา จะพิจารณาจากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัด โปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการศึกษาและเกี่ยวข้องกับ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา โดยจะไม่เกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อม จะขึ้นอยู่กับลักษณะของงานนั้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาได้กำหนดนโยบายสร้างความเข้มแข็งและยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้นโดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการด้านการจัดองค์กรและเครือข่ายระหว่างสถานศึกษา ซึ่งเครือข่ายสถานศึกษาในแต่ละเครือข่ายสถานศึกษาจะประกอบด้วยสมาชิกที่อยู่ในเขตพื้นที่เดียวกัน มีการสนับสนุนให้เกิดพลังแห่งการช่วยเหลือกันได้ภายใต้การบริหารเครือข่ายด้วยการใช้ความร่วมมือทั้งในด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างทั่วถึงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูง ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์เครือข่ายความร่วมมือ และยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (พิสิฐ เทพไกรวัล, 2554) ด้วยเหตุผลความจำเป็นด้านงบประมาณและความต่อเนื่องของการดำเนินงาน จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง โดยเน้นการพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายบนพื้นฐานแนวคิดที่สำคัญ คือ การพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอน และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งครู สื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี มีการกำหนดสถานศึกษาศูนย์แม่ข่ายในการบริหารจัดการและพัฒนาการเรียนรู้อีกเพื่อเพิ่มโอกาสให้นักเรียนได้เข้าถึงบริการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มสูงขึ้น

โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ได้ให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาโดยใช้แนวคิดเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษา ที่มุ่งหมายให้โรงเรียนสร้างเครือข่ายการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โดยดำเนินการในลักษณะการสร้างเครือข่ายช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้านการจัดการเรียนการสอน งบประมาณ และด้านการบริหารโดยการรวมกลุ่มเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านวิชาการ หรือ ด้านการระดมทรัพยากร การจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกัน เช่น ด้านการบริหารจัดการเคลื่อนย้ายหมุนเวียนครูจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผลจัดทำข้อตกลงความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษา เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 สังคม 1 อำเภอสังคม เพื่อทราบถึงการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทางการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 สังคม 1 เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอื่นๆ ให้ก้าวสู่ความมีคุณภาพอันจะเกิดประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สัณคม 1) อำเภอสัณคม จัังหวัตหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สัณคม 1) อำเภอสัณคม จัังหวัตหนองคาย จัังแนกตาม เพศ และประสพการณ์ทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ที่ใช้การศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สัณคม 1) อำเภอสัณคม จัังหวัตหนองคาย จัังนวน 113 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สัณคม 1) อำเภอสัณคม จัังหวัตหนองคาย จัังนวน 88 คน กัังหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Taro Yamane
2. ขอบเขตด้านตัวแปร
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และประสพการณ์ทำงาน
 - 2.2 ตัวแปรตามคือ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สัณคม 1) อำเภอสัณคม จัังหวัตหนองคาย ได้แก่
 - 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 - 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู็
 - 3) ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
 - 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 5) ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
 - 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู็
 - 7) ด้านการนิเทศการศึกษา
 - 8) ด้านการแนะแนวการศึกษา
 - 9) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 10) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
 - 11) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
 - 12) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัังการ

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (ส้งคม 1) อำเภอสว่าง จังหวัดหนองคาย ผู้ศึกษาได้นำเอาแนวคิด เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนางานวิชาการ ของ กระทรวงศึกษาธิการ (2546) เพื่อใช้เป็นกรอบในการศึกษา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่ม เครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (ส้งคม 1) อำเภอสว่าง จังหวัดหนองคาย สรุป แบ่งได้ เป็น 12 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการ พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศ การศึกษา 8) ด้านการแนะแนวการศึกษา 9) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารและครู โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (ส้งคม 1) อำเภอสว่าง จังหวัดหนองคาย จำนวน 113 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครู โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (ส้งคม 1) อำเภอสว่าง จังหวัดหนองคาย กำหนดขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร Taro Yamane ได้กลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 88 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่าย สถานศึกษาที่ 13 (ส้งคม 1) อำเภอสว่าง จังหวัดหนองคายแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และ ประสบการณ์ ทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็น เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่าย สถานศึกษาที่ 13 (ส้งคม 1) อำเภอสว่าง จังหวัดหนองคาย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่ม เครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (ส้งคม 1) อำเภอสว่าง จังหวัดหนองคาย

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นมาพิจารณาด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความหมาย และการใช้ภาษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบครอบคลุมตามโครงสร้างของเนื้อหา ความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ว่าข้อคำถามตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดมีความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาเชิงทฤษฎีที่ได้ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดไว้เป็นนิยามศัพท์หรือไม่ และตรวจสอบการใช้ถ้อยคำภาษามีความเหมาะสมและสื่อความหมายที่ตรงกับสิ่งที่ต้องการจะสอบถามหรือไม่ จากนั้นโดยการวิเคราะห์หาค่า IOC รายข้อ แล้วเลือกข้อที่มีค่า IOC ที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาข้อคำถามรายข้อ ได้ค่า IOC สูงกว่า 0.5 ขึ้นไป
2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบเชิงโครงสร้างและเชิงเนื้อหาแล้วไปทดลอง (Try Out) กับประชากร ที่ไม่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
3. นำข้อมูลมาวิเคราะห์อำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้เทคนิค (Item-Total Correlation) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมของแบบสอบถามด้านนั้น แล้วเลือกข้อที่มีค่า ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป
4. นำข้อที่ได้ตามเกณฑ์มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีการของ Cronbach ที่มีระดับความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป
5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปพบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อรับฟังความคิดเห็น จากนั้นจึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยปทุมธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาต่อ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สัคม 1) อำเภอสักคม จังหวัดหนองคาย
2. ผู้ศึกษาเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเอง โดยเก็บข้อมูลได้ 88 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษานำข้อข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) มาวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูล โดย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบของตาราง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่าย
สถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคายวิเคราะห์โดยการหา ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคายใช้การสรุปและวิเคราะห์เชิง
พรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ความถี่ (Frequency)
 - 1.2 ร้อยละ (Percentage)
 - 1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC)
 - 2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Item-Total Correlation)
 - 2.3 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 การทดสอบ *t-test* for independent samples
 - 3.2 One-way analysis of variance

ผลการวิจัย

1. จากการสำรวจข้อมูลทั่วไป โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นหญิง ร้อยละ 65.91
รองลงมาเป็นชาย ร้อยละ 34.09 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ประกอบการทำงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป ร้อย
ละ 67.05 รองลงมาก็คือ ต่ำกว่า 10 ปี ร้อยละ 32.95 ตามลำดับ

2. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอ
สังคม จังหวัดหนองคาย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สาม
อันดับ คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้มากเป็นการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ
สถานศึกษาอื่น และการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ด้านการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับ คือ การ
วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ

ที่กำหนดให้มีหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการนิเทศและติดตามการนำหลักสูตรไปใช้ ยกเว้น การวิเคราะห์แบบประเมินสภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ตามความเหมาะสม การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความ ต้องการของชุมชนและท้องถิ่น และการให้ครูและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่ม เครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขาม จังหวัดหนองคาย ด้านการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามอันดับ คือ การ ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูตามความ เหมาะสม และการฝึกให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาจากประสบการณ์จริง

2.3 ด้านการวัดประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน พบว่า การบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขาม จังหวัดหนองคาย ด้าน การวัดประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายข้อส่วนมากอยู่ในระดับมาก เรียง ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามอันดับ คือ การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน การ ส่งเสริมให้ครูศึกษางานวิจัยเพื่อนำผลมาปรับใช้กับการเรียนการสอน และการจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผล แต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ยกเว้น การเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นและการจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของ การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ด้านการวิจัยเพื่อคุณภาพการศึกษา พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่ม เครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขาม จังหวัดหนองคาย ด้านการวิจัยเพื่อคุณภาพ การศึกษา โดยรวมและรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับ แรก คือ การสนับสนุนให้ครูมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยกับหน่วยงานอื่น การติดตามประเมินผลด้านการ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการ เรียนของนักเรียน ยกเว้น การส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนของ นักเรียน และการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัย อยู่ในระดับปานกลาง

2.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า การบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขาม จังหวัดหนองคาย ด้าน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียง ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามอันดับ คือ การประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรอื่นในการผลิต จัดหา พัฒนาสื่อการเรียนการสอน การจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อพัฒนางานด้าน

การเรียนการสอนและงานวิชาการ และการวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการศึกษา

2.6 ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับ คือ การสำรวจแหล่งการเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรในการใช้แหล่งการเรียนรู้ของโรงเรียนและการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดตั้งพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ยกเว้นการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมในการใช้แหล่งเรียนรู้ และการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เกิดองค์ความรู้แก่นักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2.7 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับ คือ การจัดประชุมครูเพื่อทราบจุดมุ่งหมายและแนวทางปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนการประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา และการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบ และกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา ยกเว้น การศึกษาสภาพปัญหาความต้องการความจำเป็นในการนิเทศการศึกษานิเทศการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา และการสร้างเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จัดระบบนิเทศการศึกษา ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2.8 ด้านการแนะแนวการศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับ คือ การดำเนินงานแนะแนวการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาการประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์แนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษาอื่นและการจัดบริการการศึกษาและรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ยกเว้น การติดตามประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษา และการส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการแนะแนวและนำมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง

2.9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามอันดับ คือ การทำรายงานการประกันคุณภาพทางการศึกษาต่อหน่วยงานต้น

สังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน การจัดผู้รับผิดชอบดำเนินการตามแผนงานประกันคุณภาพการศึกษา และติดตามตรวจสอบประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนา และการจัดให้มีระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยกเว้น การจัดทำกำหนดกรอบการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับทิศทางและจุดเน้นของการพัฒนาสถานศึกษา การประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพสถานศึกษา เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และการประสานความร่วมมือกับบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา ชุมชน หน่วยงานอื่นในการปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2.10 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามอันดับ คือ การศึกษา สำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาและที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และการให้ความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิค ทักษะทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น ยกเว้น การแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง

2.11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามอันดับคือ การประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การจัดระบบการประสานงานและเครือข่ายสถานศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยเหลือกันในการพัฒนางานวิชาการ ทั้งในเขตพื้นที่การศึกษาและนอกเขตพื้นที่การศึกษา และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

2.12 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังกัด 1) อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามอันดับ คือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การกำหนดแนวทางการส่งเสริม

สนับสนุนและประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาและการสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้ง ความต้องการในการได้รับการสนับสนุน ด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กร หน่วยงาน และ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ยกเว้นการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการ เรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่ จัด การศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

3. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ และ ประสบการณ์ มีดังนี้

3.1 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย โดยรวมและราย ด้าน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้าน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้าน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาอื่น ไม่แตกต่างกัน

3.2 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มี ประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัด หนองคาย โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ผู้ศึกษานำข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษา อภิปรายผล การศึกษาได้ ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากนโยบายการ เปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่มีการปฏิรูปการศึกษา ส่งผลให้โรงเรียนพยายามพัฒนาบุคลากรให้มี ความรู้ความเข้าใจในการปรับเปลี่ยน อีกทั้งหน่วยงานและบุคลากรก็มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้าง มี การปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ซึ่งต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและครูมีภาระงานที่มาก จึงทำให้การบริหารงานวิชาการมีปัญหา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงาน ของ บังอร ศรีตะพัสโส (2556) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ

มยุรฉัตร เหล่าแคว (2555) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสตรีสิริเกศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่สำคัญเพิ่มเติม มีดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูขาดความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทำให้การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆ ที่กำหนดให้มีหลักสูตรสถานศึกษา ต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนการนิเทศ ติดตามผลการนำหลักสูตรไปใช้ยังขาดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรฉัตร เหล่าแคว (2555) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสตรีสิริเกศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการจัดอบรมให้ความรู้ครูผู้สอนไม่เพียงพอ และบุคลากรในชุมชนไม่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร รวมทั้งครูมีงานที่ต้องปฏิบัติมากทั้งงานสอนและงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูขาดการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมให้กับผู้เรียน รวมทั้งการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ยังไม่มี ความเหมาะสม ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาจากประสบการณ์จริงสอดคล้องกับงานวิจัยของ บังอร ศรีตะพัสโส (2556) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากครูและชุมชนขาดความเชื่อมโยง ขาดการสื่อสารสองทาง ครูเป็นผู้กำหนดหลักสูตรสถานศึกษาเองโดยชุมชนไม่มีส่วนร่วม

1.3 ด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐานและการส่งเสริมให้ครูศึกษางานวิจัย เพื่อนำผลมาปรับใช้กับการเรียนการสอน ตลอดจนการส่งเสริมการวัดและประเมินผล แต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัย

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูไม่ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยกับหน่วยงานอื่น และการติดตาม ประเมินผลด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษายังขาดประสิทธิภาพ รวมถึงการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤติยาณี เฉลียววงศ์ (2557) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการทำวิจัยที่ครบถ้วนและถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัยนั้น ถือว่าเป็นภาระของครูที่ต้องใช้เวลามากจึงอาจเป็น

สาเหตุให้ครูไม่สามารถทำให้แล้วเสร็จได้ นอกจากนี้ ครูบางส่วนยังไม่ตระหนักและเห็นความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา จึงไม่มีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

1.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาขาดการประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรอื่นในการผลิตจัดหาสื่อการเรียนการสอน นวัตกรรม เทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อพัฒนางานด้านการเรียนการสอนและงานวิชาการ รวมถึงครูไม่เห็นความสำคัญในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ บังอร ศรีตะพัลโล (2556) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสื่อ นวัตกรรมใหม่ๆ มีราคาแพง ครูไม่มีเวลาผลิตสื่อ เนื่องจากโรงเรียนมีกิจกรรมมากมายอีกประการหนึ่งจำนวนนักเรียนต่อห้องมีมากเกินไป ทำให้การดำเนินการดังกล่าวยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร

1.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาไม่มีการส่งเสริมให้ครูสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อีกทั้งไม่ได้รับการสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร ในการใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน และขาดการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ในการจัดตั้งพัฒนาแหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤติยาณี เฉวียงวงศ์ (2557) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก การจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่เกิดขึ้นภายในห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างไม่ครอบคลุม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และหลักสูตรอาเซียน ประกอบกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนต้องใช้งบประมาณมาก สถานศึกษาส่วนใหญ่ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับ จึงไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควรจะเป็น

1.7 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูไม่ได้รับการจัดประชุมเพื่อทราบจุดมุ่งหมาย แนวทางการปฏิบัติ การนิเทศการศึกษา ตลอดจนขาดการประสานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบกระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมิตรา ไสแสง (2553) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีมีบุคลากรด้านการนิเทศการสอนน้อยไม่เพียงพอต่อการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาและร่วมพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ในระดับปฐมวัย

1.8 ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก การดำเนินงานแนะแนวการศึกษา ขาดการมีส่วนร่วมจากครูในแต่ละฝ่าย ขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้าน ประสบการณ์กับสถานศึกษาอื่นและการจัดการบริหารการศึกษา และรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็น รายบุคคลสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกฤตา เกตานนท์ (2555) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการ พัฒนางานวิชาการประถมศึกษา อำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 กรณีศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและ ชุมชน ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองที่มีต่อการจัดการศึกษา แนวทางการพัฒนางานวิชาการ ประถมศึกษา อำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ได้แก่ การ แก้ไขปัญหาการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การแก้ปัญหาการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษาและสาระการเรียนรู้ต่างๆ การแก้ไขปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้การแก้ไขการนิเทศ ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และการแก้ไขปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้เนื่อง จากกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรสะท้อนถึงสภาพปัญหาและความต้องการ ตลอดจนภูมิปัญญา ท้องถิ่นที่จะนำมาใช้แก้ปัญหา พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ สถานศึกษาต่างๆ ผู้บริหาร คณะครูผู้สอนในสถานศึกษา จึงควรร่วมกันกำหนดนโยบาย และวางแผน ร่วมกันในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร สอดคล้องกับ อัญชัน แซ่เตียว (2552) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอวังน้ำเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาไม่จัดทำรายงานการประกันคุณภาพ ทางการศึกษาต่อเขตพื้นที่การศึกษา อีกทั้งครูขาดความรับผิดชอบในการดำเนินการตามแผนประกันคุณภาพ เพื่อการปรับปรุง รวมถึง สถานศึกษามีโครงสร้างองค์กรไม่รองรับการจัดระบบประกันคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมส่วน ภูวงษ์ยางนอก (2554) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้าน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมี การพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่ตรงตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ บุคลากรไม่มีความรู้ในการ ประกันคุณภาพภายใน

1.10 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากสถานศึกษาไม่มีการศึกษา สำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชนและขาดการ ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการของสถานศึกษา การให้

ความรู้เสริมสร้างความคิด เทคนิค คุณภาพชีวิตของประชาชนให้ชุมชนท้องถิ่นสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภารัตน์ ธาณินวัฒน์ (2549) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ เพียงเพ็ญ เพียรสันเทียะ (2553) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาขาดการประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การจัดระบบเครือข่ายเพื่อและเปลี่ยนเรียนรู้ และช่วยเหลือในการพัฒนางานด้านวิชาการทั้งในเขตพื้นที่และนอกเขตพื้นที่ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ครองทรัพย์ เชิดชู (2551) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับขนาดโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติโดยได้เสนอแนวทางการพัฒนาไว้ดังนี้ คือ ควรสร้างทีมงานครูเพื่อประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนในด้านการวิเคราะห์หลักสูตรและเขียนแผนการสอนใช้เอง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นการบูรณาการทุกกลุ่มสาระควรส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนโดยเป็นวิทยาท้องถิ่น และมีการนิเทศการเรียนการสอนอยู่เสมอและดำเนินงานอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับ ชัยทัศน์ จ้องสกุลวงษ์ (2545) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.12 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการกำหนดแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาการสำรวจ และศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชฎาภรณ์ สนิทคล้า (2553) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน และด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารควรจัดอบรมครู เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร และสาระต่างๆ ที่กำหนดให้มีหลักสูตรสถานศึกษา ต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนการนิเทศ ติดตามผลการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารควรมีนโยบายให้ครูมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมให้กับผู้เรียน รวมทั้งการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาจากประสบการณ์จริง

1.3 ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน และการส่งเสริมให้ศึกษางานวิจัย เพื่อนำผลมาปรับใช้กับการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและมีการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ได้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีและขั้นตอนการวัดและประเมินผล การสร้างเครื่องมือในการวัดผลแบบต่างๆ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามรายการกลุ่มสาระการเรียนรู้ การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการเทียบโอนผลการเรียน

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยกับหน่วยงานอื่น และการติดตามประเมินผลด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนของนักเรียน

1.5 ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมให้สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรอื่นในการผลิต จัดหาสื่อการเรียนการสอน นวัตกรรม เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนางานด้านการเรียนการสอนและงานวิชาการ รวมถึงส่งเสริมให้

ครูเห็นความสำคัญในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา สนับสนุนให้ครูผลิตพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาด้วยตนเอง

1.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารควรให้การส่งเสริมให้ครูสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้ง ในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อีกทั้งสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรม ส่งเสริมหลักสูตรในการใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน และการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นใน การจัดหาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน

1.7 ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารควรให้ครูเข้ารับการประชุมเพื่อทราบจุดมุ่งหมาย แนวทางการปฏิบัติ การนิเทศการศึกษา และการประสานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบ กระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอน จัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศในโรงเรียนกำหนด ปฏิทินสำหรับดำเนินการนิเทศ นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนที่เหมาะสม ตรงตามเป้าหมายหรือ วัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

1.8 ด้านการแนะแนวการศึกษา ผู้บริหารควรมีนโยบายให้ครูดำเนินงานแนะแนว การศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้าน ประสบการณ์กับสถานศึกษาอื่นและการจัดการบริหารการศึกษาและรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็น รายบุคคล อบรมครูเกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษา เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการแนะแนว จัด กิจกรรมแนะแนวประสานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่เหมาะสม

1.9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารควรกำหนดให้มี การจัดทำรายงานการประกันคุณภาพทางการศึกษาต่อเขตพื้นที่การศึกษา สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูมี ความรับผิดชอบในการดำเนินการตามแผนประกันคุณภาพ เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงระบบประกัน คุณภาพ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระ การเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนและมาตรฐานการศึกษา

1.10 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สถานศึกษาควรมีการศึกษา สำรวจ ความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน และการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามี ส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการของสถานศึกษา การให้ความรู้เสริมสร้างความคิด เทคนิคคุณภาพชีวิต ของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น จัดแหล่งเรียนรู้ด้านงานวิชาการแก่ชุมชน ให้คำแนะนำและเป็น ศูนย์กลางในการเผยแพร่งานวิชาการของบุคคลชุมชน การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการให้แก่ชุมชน เพื่อพัฒนา บุคคล ชุมชน องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งเป็นการประสานความร่วมมือจากหลาย ฝ่ายร่วมกันกำหนดแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้มีคุณภาพ จัดทำเป็นแหล่งเรียนรู้ตาม ความสนใจ มุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์และความสามารถด้านต่าง ๆ ให้เป็นระบบและ นำไปปฏิบัติได้ภายในชุมชน

1.11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
สถานศึกษาควรประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือ การพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การ
จัดระบบเครือข่ายเพื่อและเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งในเขตพื้นที่และนอกเขตพื้นที่ สร้างเครือข่ายความร่วมมือ
ในการพัฒนางานวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ การจัดตั้งสมาคม ชมรม หรือมูลนิธิเพื่อ
สนับสนุนด้านการศึกษาของโรงเรียนเป็นการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้การพัฒนางานวิชาการช่วยเหลือ
เกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างสถานศึกษา

1.12 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ องค์กร หน่วยงาน
และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา สถานศึกษาควรมีนโยบายให้ครูมีการจัดการศึกษาของบุคคลครอบครัว
ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการกำหนดแนว
ทางการส่งเสริม สนับสนุน ประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษา การสำรวจ และศึกษาข้อมูลการ
จัดการศึกษาจัดเตรียมสถานที่เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ องค์กร หน่วยงาน
และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมเสนอแนะข้อคิดเห็น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการร่วมมือ
พัฒนางานวิชาการในสถานศึกษา

1.13 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1)
อำเภอสังขละบุรี จังหวัดหนองคาย จำแนกเพศ แตกต่างกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่ม
เครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 (สังคม 1) อำเภอสังขละบุรี จังหวัดหนองคาย ด้านการพัฒนาระบบการ
เรียนรู้

2.2 ควรศึกษาวิจัยการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดต่างๆเพื่อเปรียบเทียบและ
จะได้ทราบแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อจะได้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการ
บริหารงานวิชาการตามบริบทของแต่ละขนาดของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546ก) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไข.

เพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ : ศูรสภา.

_____. (2546ข). แนวทางการปฏิบัติงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษานิตบุคคล.

กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

- กฤติยาณี เฉวียงวงศ์. (2557). ปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ครองทรัพย์ เชิดชู. (2551). ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษาในอำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สมุทรปราการ.
- จรรยา คงมนาน. (2546). ปัญหาการนำภูมิปัญญามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยทัศน์ จ้องสกุลวงศ์. (2545). สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชฎาภรณ์ สนิทคล้า. (2553). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บังอร ศรีตะพัสโส. (2556) . ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิสิฐ เทพไกรวัล. (2554). การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษา
ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เพียงเพ็ญ เพียรสันเทียะ. (2553). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
จังหวัดสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มยุรฉัตร เหล่าแคว. (2555). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสตรีสิริเกศ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- วิภารัตน์ ธาณวัฒน์. (2549). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุมิตรา ไสแสง. (2553). ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- สุกฤตา เกตานนท์. (2555). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา อำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
เขต 2 กรณีศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมส่วน ภูงษ์ยางนอก. (2554). ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการโรงเรียน. กรุงเทพฯ: สามเจริญพานิช.
- อัญชัน แซ่เตียว. (2552). ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอวังเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา.

การพัฒนาชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me
Instructional Set Development on Learning Center in Foreign Language
learning Substance Group, English Subject, Prathomsuksa 3 on
“All About me.

ยามี่ละฮ์ มาลา¹ นีรนาท จุลเนียม²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) ที่มีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์ 80/80 2) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ กลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) ประชากรได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดลาดสนุ่น สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวนนักเรียน 166 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ วิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนวัดลาดสนุ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 28 คน ซึ่งได้มาโดย การสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดการสอน กลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) จำนวน 7 เล่ม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

²อาจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) ทำให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 80.44 และมีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนเฉลี่ยร้อยละ 82.23 ซึ่งมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ มีค่าเท่ากับ 0.6913 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนหลังเรียนด้วยชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศแล้ว นักเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นร้อยละ 69.13

3. นักเรียนที่เรียนโดยชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) มีความพึงพอใจโดย ภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และรายข้อทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด คือ นักเรียนได้เรียนด้วยตนเองอย่างมีความสุข รองลงมาคือ ชุดการสอน แต่ละเล่มมีเนื้อหาที่น่าสนใจ และวิธีการประเมินผลน่าสนใจ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด คือ เนื้อหาที่เรียนไม่ยากเกินไป และ ภูมิใจเมื่อตอบคำถามได้ถูกต้อง

คำสำคัญ : การพัฒนาชุดการสอน, ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop a learning center instructional set on 2) to find effectiveness index of instructional set and 3) to study student's satisfaction on learning student's by learning center in foreign language learning substance group, English subject, Prathomsuksam3 on "All About me" The population was 166 Prathomsuksa 3 students, Ladsanun School under the jurisdiction of Pathumthani Primary Educational Service Area Office 2. The sample was consisted of 28 Prathomsuksa 3 students of Wadsanun School under the Jurisdiction of Pathumthani Primary Educational Service Area Office 2 in the first semester on the academic year 2020 determined by cluster random sampling. The instruments used in the study were 7 instructional sets in foreign language learning substance group, English subject, Prathomsuksa 3 on, "All About me" 30 questions of learning achievement test with 3 multiple choices and questionnaires on student's satisfaction. Statistics used for data analysis were frequency , percentage, mean, and

The results of the research were :

1. The instructional set in foreign language learning substance group, English subject, Prathomsuksa 3 on “All About me” made students have average learning achievement at 80.44 and the efficiency in change behavior of students at 82.23 that was higher than the criteria of 80/80,

2. The effectiveness index of instructional set in foreign language learning substance group, English subject was equal 0.69. Students who studied with instructional set was increased more point with 69.13

3. The students were satisfied studying with instructional set in foreign language learning substance group, English subject, Prathomsuksa 3 on “All About me” at much level and each aspect had the average at much level. When considering each aspect it was found that the highest satisfaction mean was the students were happy to learn by themselves, followed by teaching series, each book with interesting content. and an interesting evaluation method. The lowest satisfaction mean was that the content was not too difficult and they had pride when they answered correctly.

Keywords: instructional set development, learning center instruction set

บทนำ

ในโลกปัจจุบันนี้สังคมโลกก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) มนุษย์ทุกชาติทุกภาษาต้องทำงานเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ การศึกษาก็เป็นส่วนหนึ่งที่น่าไปพัฒนาให้มนุษย์ทันกับความเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของโลก กระทรวงศึกษาธิการได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรในการจัดการศึกษามาใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กับสถานศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศ เพื่อต้องการให้การศึกษาระดับพื้นฐานในการดำเนินชีวิตในสภาพแวดล้อมที่มีแนวทางในการทำงาน และการมีทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขด้วยวิสัยทัศน์ของรัฐบาลที่เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างคนสร้างงานเพื่อช่วยกอบกู้วิกฤตเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (กรมวิชาการ, 2555: 3) ในขณะเดียวกันการเรียนรู้และการส่งเสริมประสบการณ์ของแต่ละคนจะช่วยพัฒนาศักยภาพการปรับตัว และการแก้ปัญหาใน

ชีวิตประจำวัน อีกทั้งเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพึ่งตนเองและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ซึ่งก็นำไปสู่การดำรงชีวิตที่ดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2532 : 89)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เป็นเครื่องมือสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของไทยและถือเป็นนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของชาติครั้งแรกที่มีสถานภาพเป็นพระราชบัญญัติ ซึ่งในมาตรา 4 ได้บัญญัติความหมายของการศึกษาไว้ว่า “การศึกษา คือกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้ตลอดชีวิต” และมีสาระสำคัญเกี่ยวกับแนวทาง การจัดการกระบวนการเรียนรู้ เนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน มีดังนี้ (กรมวิชาการ, 2555 : 1)

1. ฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการ
2. ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น
3. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานความรู้ให้สมดุลกัน
4. จัดบรรยากาศให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
5. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาและสถานที่

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานสำหรับผู้เรียนทุกคน (กรมวิชาการ, 2555 : 2) และเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพและศึกษาต่อ รวมทั้งมีความรู้ มีความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมของต่างประเทศและสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมของไทยให้กับชาวต่างประเทศ ได้อย่างสร้างสรรค์ประกอบกับด้านคุณภาพของผู้เรียนได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิด การทำงานอย่างสร้างสรรค์ตลอดจนเน้นความเชื่อมโยงความเป็นไทยกับสากลโลก (กรมวิชาการ, 2556 : 2-3)

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนพบว่ามีปัญหาหลายด้าน ทั้งนี้เนื่องจากสื่อและอุปกรณ์ไม่พร้อมและไม่เพียงพอ ครูขาดเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม (กรมวิชาการ, 2550 : 26) ขาดเทคนิคการสื่อสารและการเตรียมสื่อและการพัฒนาสื่ออย่างไม่บรรลुวัตถุประสงค์ ทำให้ผู้เรียนไม่สนใจเรียนภาษาต่างประเทศ ไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าออกเสียง เห็นว่าวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ยากเกินไป ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายไม่เข้าใจเนื้อหาไม่ว่าจะเป็นเรื่องประโยค คำศัพท์ ไวยากรณ์ ความรู้ความเข้าใจ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับตัวเรา ซึ่งเป็นเนื้อหาที่จำเป็นและต้องใช้ในชีวิตประจำวัน

จากการศึกษารายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2563 พบว่า คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษเท่ากับ 44.98 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่ทางโรงเรียนและทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 กำหนดไว้ คือร้อยละ 60 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสื่อและอุปกรณ์ไม่พร้อมและไม่เพียงพอ ครูขาดเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม (กรมวิชาการ, 2550 : 26) ขาดเทคนิคการสื่อสารและการเตรียมสื่อและการพัฒนาสื่ออย่างไม่บรรลุนิติประสงค์ ทำให้ผู้เรียนไม่สนใจเรียนภาษาต่างประเทศ ไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าออกเสียง เห็นว่าวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ยากเกินไป ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายไม่เข้าใจเนื้อหาไม่ว่าจะเป็นเรื่องประโยค คำศัพท์ ไวยากรณ์ ความรู้ความเข้าใจ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับตัวเรา ซึ่งเป็นเนื้อหาที่จำเป็นและต้องใช้ในชีวิตประจำวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิทยานิพนธ์ การวิจัยอิสระเกี่ยวกับการสร้างพัฒนาชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้หลายคน พบว่าชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้เป็นการศึกษารายบุคคล มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ในรายวิชาต่างๆ เช่น การวิจัยของ สุรวิทย์ ตาโสง. (2552) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่ามีประสิทธิภาพ 84.25/83.00 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.77 หมายความว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 77 ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักเรียนที่ใช้บทเรียน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาสื่อชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ในวิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me เพื่อใช้สำหรับพัฒนาผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตามกำลังความสามารถของตนเอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน)
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนวัดลาดสนุ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 166 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ในทดลองใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 ของโรงเรียนวัดลาดสนุ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 28 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน)

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน)

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) ผู้วิจัยได้คัดเลือกเนื้อหาที่นักเรียนได้ใช้ในชีวิตประจำวัน นำมาสร้างชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ จำนวน 1 ชุด จำนวน 7 เล่ม ได้แก่

เล่มที่ 1 Greeting

เล่มที่ 2 Name and Nickname

เล่มที่ 3 Parts of body

เล่มที่ 4 Alphabets

เล่มที่ 5 My school

เล่มที่ 6 Days and Months

เล่มที่ 7 My favorite Animals

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 14 ชั่วโมง (ไม่รวมสอบก่อนเรียนและหลังเรียน)

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย ผู้วิจัยใช้กระบวนการแบบ One Group Pre-test Post-test Design

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนวัดลาดสนุ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 166 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนวัดลาดสนุ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 28 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวเรา)
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวเรา) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวเรา)

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การสร้างและพัฒนาชุดการสอน

การสร้างชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวเรา) ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการพัฒนาดังนี้

- 1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เอกสารคู่มือ การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1 เพื่อกำหนดขอบเขตสาระการเรียนรู้และหน่วยการเรียนรู้
- 1.2 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย และกรศึกษาค้นคว้าอิสระเกี่ยวกับหลักการและวิธีการสร้างชุดการสอน
- 1.3 สร้างชุดการสอน เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวเรา) จำนวน 7 เล่ม มีเนื้อหาสาระดังนี้

เล่มที่ 1 Greeting

เล่มที่ 2 Name and Nickname

เล่มที่ 3 Parts of body

เล่มที่ 4 Alphabet

เล่มที่ 5 My school

เล่มที่ 6 Day and Month

เล่มที่ 7 Animals

1.4 นำชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบให้คำแนะนำ

1.5 นำชุดการสอนที่แก้ไขแล้ว พร้อมแบบประเมินชุดการสอนเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องทั้งด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เวลา และความเหมาะสมของข้อคำถาม

1.6 นำผลการประเมินที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์นำคะแนนที่ได้จากแบบประเมินชุดการสอนของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาหาค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ระดับความเหมาะสมถือว่าใช้ได้

1.7 นำชุดการสอนที่ผ่านการประเมินแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) ดังนี้

1.7.1 ทดลองแบบรายบุคคล (1 : 1) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนวัดลาดสนุ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 3 คน ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหาใหม่มาก่อน เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข กลุ่มทดลองได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายจากกลุ่มนักเรียน ที่มีระดับผลการเรียน สูง ปานกลาง และ ต่ำ ระดับละ 1 คน

1.7.2 ทดลองกลุ่มย่อย (1:10) โดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนวัดลาดสนุ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 9 คน ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหาใหม่มาก่อน เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

1.7.3 ทดลองภาคสนาม (1:100) นำชุดการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนวัดลาดสนุ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 18 คน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหัวสะพาน อำเภอเทพสถิต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ทำการนำผลการสอน คือคะแนนระหว่างเรียนกับการทดสอบหลังเรียนมาคำนวณหาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอน (E_1/E_2)

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเทคนิควิธีการสร้างแบบทดสอบที่ดี และวิธีการวิเคราะห์ข้อสอบจากหนังสือการวัดผลการศึกษาของสมนึก ภัททิยธานี (2546: 73-155) และจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้น ของบุญชม ศรีสะอาด (2545: 53-64)

2.2 ศึกษารายละเอียดชุดการสอนเรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวของฉัน)

2.3 กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สร้างตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์ข้อสอบโดยสร้างเป็นแบบปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 70 ข้อ เพื่อคัดเลือกไว้เป็นแบบทดสอบฉบับจริงจำนวน 30 ข้อ ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่กำหนดไว้ นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยทำการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร IOC (Index of Item-Objective Congruence) (สมนึก ภัททิยานี. 2546: 221) กรณีพบข้อบกพร่อง นำข้อบกพร่องต่างๆ ไปปรับปรุงแก้ไข

ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6-1.00 ผลการพิจารณาพบว่าข้อสอบทุกข้อมีความสอดคล้อง และผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตั้งคำถาม และตัวลวง ผู้วิจัยจึงนำข้อบกพร่องต่างๆ ไปปรับปรุงแก้ไข

2.5 ทำการปรับปรุงแบบทดสอบ

2.6 นำแบบทดสอบปรนัยที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 50 คน ที่เคยเรียนเนื้อหาวิชานี้มาแล้ว คือ โรงเรียนบ้านวังตาท้าว จำนวน 30 คน และโรงเรียนบ้านเสลียงทอง จำนวน 20 คน

2.7 วิเคราะห์แบบทดสอบเป็นรายข้อหาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (B) คัดเลือกแบบทดสอบจำนวน 30 ข้อ ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

2.7.1 ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.48-0.72

2.7.2 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.21-0.97

2.7.3 นำแบบทดสอบที่เข้าเกณฑ์จำนวน 30 ข้อมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ โดยใช้วิธีของโลเวทท์ (Lovett) (สมนึก ภัททิยานี. 2546 : 230) ผลการวิเคราะห์ได้ข้อสอบ มีความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ เท่ากับกับ 0.95

2.8 พิมพ์แบบทดสอบฉบับจริงเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การสร้างแบบวัดความพึงพอใจ

ผู้วิจัย ศึกษาวิธีสร้างจากตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ จากหนังสือการวิจัยเบื้องต้น บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 63-71) และหนังสือวัดผลการศึกษาของสมนึก ภัททิยานี (2546: 36-42)

3.2 สร้างแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ต (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

โดยกำหนดเกณฑ์แปลผลค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 :

67)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
4.51-5.00	พึงพอใจมากที่สุด
3.51-4.50	พึงพอใจมาก
2.51-3.50	พึงพอใจปานกลาง
1.51-2.50	พึงพอใจน้อย
1.00-1.50	พึงพอใจน้อยที่สุด

3.3 นำแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนจำนวน 16 ข้อ ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอต่อที่อาจารย์ปรึกษา เพื่อความชัดเจนทางภาษาและความถูกต้องตามเนื้อหา

3.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตามข้อ 1.5 (ข้อ 1.5.1-1.5.5) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่องให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.5 จัดพิมพ์แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่ได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทุกรายการ ให้มีประสิทธิภาพตามที่ต้องการแล้วได้นำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนวัดลาดสนุ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 28 คน โดยใช้เวลาในการทดลอง 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาในการทดลอง 14 ชั่วโมง ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนต่อไปนี้

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้แบบทดสอบที่เป็นเอกสาร จำนวน 30 ข้อ (โดยใช้เวลานอกเวลาเรียน)

2. ทดลองใช้ชุดการสอนภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) กับกลุ่มตัวอย่าง

3. ทดสอบหลังเรียน (โดยใช้เวลานอกเวลาเรียน)

4. สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) ตามเกณฑ์ 80/80

2. วิเคราะห์หาค่าดัชนี ประสิทธิภาพของชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน)

3. วิเคราะห์ค่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน)

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งผลการทดลองครั้งนี้พบว่า ประสิทธิภาพของชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ มีค่าเท่ากับ 80.44/82.23

2. ดัชนี ประสิทธิภาพของชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) มีค่าเท่ากับ 0.6913 แสดงให้เห็นว่าชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) ทำให้นักเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 69.13

3. นักเรียนที่เรียนโดยชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) มีความพึงพอใจโดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และรายข้อทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นราย

ข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด คือ นักเรียนได้เรียนด้วยตนเองอย่างมีความสุข รองลงมาคือ ชุดการสอนแต่ละเล่มมีเนื้อหาที่น่าสนใจ และวิธีการประเมินผลที่น่าสนใจ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด คือ เนื้อหาที่เรียนไม่ยากเกินไป และ ภูมิใจเมื่อตอบคำถามได้ถูกต้อง

อภิปรายผล

1. ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.44/82.23 หมายความว่า ชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ มีกระบวนการทำให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 80.44 และมีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนเฉลี่ย ร้อยละ 82.23 แสดงว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยได้พัฒนาชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 จึงถือว่าเป็นชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้เป็นบทเรียนที่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) มีการพัฒนาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน กล่าวคือ มีการสร้างโดยยึดกระบวนการและขั้นตอนในการสร้างชุดการสอน นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงหลายครั้งก่อนที่จะทำการประเมินความเหมาะสมซึ่งผลการประเมิน พบว่า ชุดการสอนมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดและผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมกับธรรมชาติของนักเรียนที่เป็นกลุ่มประชากรโดยการทดลองแบบรายบุคคล และแบบกลุ่มเล็ก เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงนวัตกรรมก่อนที่จะนำไปใช้จริงในการทดลองภาคสนาม ดังนั้นจึงทำให้ชุดการสอนดังกล่าวมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์ศิริอ่อนคำ (2556) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ เรื่อง ภาพพิมพ์แกะไม้สีน้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ เรื่อง ภาพพิมพ์แกะไม้สีน้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เท่ากับ 81.90/80.67 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการสอนพบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยชุดการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนจากการเรียนด้วยชุด การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ เรื่อง ภาพพิมพ์แกะไม้สีน้ำ พบว่า นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติงาน เฉลี่ยร้อยละ 79.38 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ร้อยละ 70.00 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ เรื่อง ภาพพิมพ์แกะไม้สีน้ำ พบว่าโดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.82)

2. ดัชนี ประสิทธิภาพของชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) มีค่าเท่ากับ 0.6913

หมายความว่า หลังเรียนด้วยชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ แล้ว นักเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 69.13 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ ความสนุกสนาน ได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง ด้วยตนเอง นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการชมเชยนักเรียนที่ค้นหาคำตอบได้และทำคะแนน ได้สูงสุด เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนอยากรู้มากขึ้น และนอกจากนี้จากการสอบถามความพึงพอใจของ นักเรียน พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน ความพึงพอใจการเรียนรู้ดังกล่าวจึงอาจเป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการ เรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประกาศิต คุณยศยิ่ง (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดการ เรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ เรื่อง สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ เรื่อง สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 78.15/76.11, 79.03/76.67 และ 76.11/75.00 เป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 2) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ เรื่อง สมการ เชิงเส้นตัวแปรเดียว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 3) นักเรียนมีเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์หลังเรียนด้วยชุดการเรียนการสอนแบบศูนย์การ เรียน เรื่อง สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ในระดับมาก

3. นักเรียนที่เรียนโดยชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับพึง พอใจมาก เนื่องจากชุดการสอนมีกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจความ สนุกสนาน ได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากง่ายไปหายาก ในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนที่มีการปฏิบัติช่วยให้นักเรียนได้ทราบคำตอบ และทราบความก้าวหน้าของตนเอง เป็น การกระตุ้นให้นักเรียนอยากรู้มากขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียน มีความก้าวหน้าทางการเรียนที่สูงขึ้นและมี ความพึงพอใจกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การวิจัยครั้งนี้พบว่าชุดการสอน สามารถใช้ได้ผลดีกับการเรียนการสอนกลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ สามารถนำไปใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ได้และควร ยึดหยุ่นเรื่องเวลาและบูรณาการในเนื้อหา

1.2 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การสนับสนุน และส่งเสริมการจัดทำชุดการสอนเพื่อใช้จัดกิจกรรม

การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

1.3 เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยชุดการสอนเป็นสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษามีประโยชน์และมีประสิทธิภาพ มีผลต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ควรให้ความสนใจในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเผยแพร่ความรู้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

1.4 การนำชุดการสอนไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพนั้น มีข้อเสนอแนะการใช้ดังนี้

1.4.1 ควรศึกษาวิธีการพัฒนาความคิด เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบการเรียนรู้ เพื่อความคุ้มค่าต่อผลที่จะเกิดกับผู้เรียน

1.4.2 ควรศึกษาวิธีการสร้างความพึงพอใจของผู้เรียน เพื่อจะได้นำมาออกแบบการเรียนรู้ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนาชุดการสอนภาษาต่างประเทศในเนื้อหาอื่นๆ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.2 ควรพัฒนาชุดการสอนในเนื้อหาภาษาต่างประเทศอื่นๆ ในทุกระดับชั้น

2.3 ควรนำชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง All about me (เกี่ยวกับตัวฉัน) ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนหรือผู้เรียนในกลุ่มอื่นๆ เพื่อศึกษาว่าชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์หรือแตกต่างไปจากการทดลองที่ผู้ศึกษาค้นคว้ามาแล้ว

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2550). รายงานผลการวิจัยฉบับย่อเรื่องศึกษาสภาพความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2555). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.

_____. (2556). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

สมนึก ภัททิยานี. (2546). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม. : ประสานการพิมพ์.

- สุรวิทย์ ตาโธสง. (2552). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำตาม
มาตรา ตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่าลี่.
นครราชสีมา : โรงเรียนบ้านท่าลี่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2.
- พงศ์ศิริ อ่อนคำ. (2556). การพัฒนาชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ เรื่องภาพพิมพ์แกะไม้สีน้ำ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.
- ประกาศิต คุณยศยิ่ง. (2558). การพัฒนาชุดการเรียนรู้การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ เรื่อง สมการเชิง
เส้นตัวแปรเดียว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยรัตนนคร.

การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

LINEAR PACKAGE LESSON De DEVELOPMENT ON RELIGIOUS IN THAILAND
SOCIAL RELIGIOUS AND CULTURE LEARNING SUBSTANCE GROUP
PRATHOMSUKSA 5 WATPREMPRACHAKORN SCHOOL

มหลัก กอระ¹ นีรนาท จุลเนียม²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน 3) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนสำเร็จรูป และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องศาสนาในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเปรมประชากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 ชนิด คือ บทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง จำนวน 5 เรื่อง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ มีค่าความสอดคล้อง (IOC) 0.40 ถึง 1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีประสิทธิผลและการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติทดสอบ t - test (Dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มี ประสิทธิภาพ 85.45/87.27 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80
2. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยปทุมธานี

²อาจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

3. ค่าดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.76 หรือร้อยละ 76 นั่นคือ ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากเรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปร้อยละ 76

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนทุกคนมีความคิดเห็นตรงกันว่าบทเรียนสำเร็จรูปนี้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : บทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง, กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความพึงพอใจ

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop linear package lesson and 2) to study effectiveness of learning achievement between pre and post study 3) to search effectiveness indication of package lesson and 4) to study student's satisfaction on learning with package lesson on Religious in Thailand . The experiment group in this study were 34 Prathomsuksa 5 students of linear package lesson Development on Religious in Thailand, social, religious and culture learning substance group, Prathomsuksa 5 , Watpremprachakorn School under Pathumthani Primary Educational Service Area Office 1.The instruments used in the study were 2 kinds that 5 linear package lessons and 50 questions of learning achievement test with 4 choices. IOC was 0.40-1.00 and the reliable was equal 0.96, package lesson assessment on Religious in Thailand, student' s satisfaction on learning with package lesson questionnaires. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test (Dependent Sample).

The research results revealed that:

1. Linear package lesson on Religious in Thailand, social, religious and culture learning substance group, Prathomsuksa 5 was as efficient as 85.45/87.27 that higher than criteria 80/80.

2. Learning achievement score of students who learnt with linear package lesson on Religious in Thailand, social, religious and culture learning substance group,

Prathomsuksa 5 that poststudy was higher than prestudy at statistically significant level of .01.

3. Effectiveness index of linear package lesson on Religious in Thailand, social, religious and culture learning substance group, Prathomsuksa 5 were effectiveness index with 0.7 or 76%.

4. Student's satisfaction who studied lesson linear package lesson on Religious in Thailand, social, religious and culture learning substance group, Prathomsuksa 5 that the average was 4.23 and the standard deviation was equal 0.66 that showed all students had same opinions that package lesson was appropriated at much level.

Keywords: Ready-made lessons in a straight line, Social learning subject group religion and culture, Achievement, Satisfaction

บทนำ

สถานการณ์ในปัจจุบันนี้ เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าจุดเริ่มต้นที่สำคัญยิ่งที่จะนำไปสู่การกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมเอกัตบุคคลสามารถดำรงตนได้อย่างมีความสุขและก่อให้เกิดสันติสุขแก่ตนและสังคมส่วนรวม ทั้งก่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุลกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของมนุษย์สืบไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2550) คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จึงเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ออกแบบมาเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเป็นพลเมืองดีให้แก่ผู้เรียน โดยมีเป้าหมาย/ความคาดหวังองค์ประกอบประการที่ 3 คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จะช่วยพัฒนาทักษะเกี่ยวกับเจตคติ จริยธรรม และค่านิยม โดยผ่านประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะต่างๆ อย่างหลากหลาย ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับความเป็นสมาชิกที่ดีในสังคมประชาธิปไตย เช่น การรู้จักตนเอง ฟังตนเอง ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย กตัญญู รักเกียรติภูมิของตน เคารพเหตุผล มีความยุติธรรม ห่วงใยในสวัสดิภาพของผู้อื่น ยอมรับความแตกต่าง จัดข้อขัดแย้งด้วยสันติวิธี ยึดมั่นในความยุติธรรม ความเสมอภาค และเสรีภาพ มีนิสัยเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี เห็นคุณค่าของการทำงานเป็นกลุ่ม การเคารพสิทธิของผู้อื่น เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความผูกพันกับกลุ่ม รักท้องถิ่น รักประเทศชาติ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่า อนุรักษ์ พัฒนาศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม และศรัทธาในหลักธรรมของศาสนา (กรมวิชาการ, 2555)

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กำหนดให้เรียน เรื่อง ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม เพราะเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากมนุษย์ต้องเข้าใจ ประวัติ ความสำคัญ หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือและสามารถนำ หลักธรรมของศาสนา มาเป็นหลักปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน (กรมวิชาการ, 2555)

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ระบุเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา ว่ารัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทาง วิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีด ความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนา เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้ โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม และ ให้มีการพัฒนา บุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะใน การผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ (พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ, 2562) เทคนิคและกลวิธีในการสอนโดยการนำสื่อมาช่วยในการสอนซึ่งเป็นวิธีการ หนึ่งที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจและเอาใจใส่ต่อบทเรียน อีกทั้งช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจบทเรียน ได้ดี สื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญมากในการจัดกระบวนการเรียนการสอนของครู ครูผู้สอนควร พิจารณาเลือกสรรหรือสร้างสื่อขึ้นมาใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้ การเรียนการสอนบรรลุ ตัวชี้วัดการเรียนรู้ที่ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

บทเรียนสำเร็จรูปนับเป็นสื่อการเรียนการสอนอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ บทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง (Liner Programming) บทเรียนสำเร็จรูปแบบแตกกิ่งหรือสาขา (Branching Programming) และบทเรียนสำเร็จรูปแบบผสม (Combination Programming) ซึ่ง เหมาะที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน เพราะบทเรียนสำเร็จรูปเปรียบเหมือนครูผู้สอนให้ นักเรียนได้เรียนรู้ไปทีละขั้นตอนจากง่ายไปหายาก จากสิ่งที่รู้ไปหาสิ่งที่ไม่รู้เป็นการจัดระบบการเรียน การสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถของตนเองด้วยการลงมือประกอบกิจกรรมอย่าง กระฉับกระเฉง ตามลำดับขั้นที่ละน้อยมีโอกาสได้รับการติชมทันทีและก้าวไปตามลำดับความสามารถ ของแต่ละบุคคล นอกจากนี้บทเรียนสำเร็จรูปยังเอื้ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน เน้นความ แตกต่างระหว่างบุคคล โดยเฉพาะในเรื่องทักษะ ความสามารถ ความเข้าใจ แรงจูงใจ ความมีวินัยใน ตนเอง ความสามารถในการแก้ปัญหา อัตราความเร็วในการเรียนรู้ของนักเรียน

จากประสบการณ์ที่ผ่านมาผู้ศึกษาค้นคว้าได้ทำการสอบถามครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนพบว่าเรื่องศาสนา ศีลธรรม จริยธรรมเป็นเรื่องที่ผู้เรียนไม่เข้าใจและเป็นเนื้อหาที่ยากทำให้เกิดปัญหาต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน วิธีการหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเกิดการเรียนรู้เนื้อหาที่เป็นนามธรรมได้ คือการใช้ บทเรียนสำเร็จรูปหรือบทเรียนโปรแกรม เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและมีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนสูงขึ้นส่งผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับไม่น่าพอใจ

จากเหตุผลดังที่ได้กล่าวมานั้น ทำให้ผู้ศึกษาค้นคว้าสนใจที่จะพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง เพราะขั้นตอนการสร้างไม่ซับซ้อน เหมาะกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศ เป็นสื่อที่ใช้ค่าใช้จ่ายน้อยแต่ให้ผลเทียบเท่ากับสื่อที่ลงทุนมาก จึงเหมาะที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนในเรื่อง ศาสนาในประเทศไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาในประเทศไทย บทที่ 1 เรื่อง ศาสนาต่างๆ อันจะเป็นผลให้การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษาให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการเรียนที่ใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สมมติฐานของการวิจัย

1. บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าไม่ต่ำกว่า .50

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมาก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการศึกษาค้างนี้ คอ นักรเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนวัดเปรมประชากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 107 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ คอ นักรเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนวัดเปรมประชากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 34 คน ที่ไดมาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองค้างนี้ คอ เนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สารที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องศาสนาในประเทศไทย

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น คอ การสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.2 ตัวแปรตาม คอ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการทดลอง คอภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาค้างนี้เป็นการทดลองเบื้องต้น (Pre-experimental design)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาค้างนี้ คอ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนวัดเปรมประชากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 107 คน

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ คอ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนวัดเปรมประชากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 34 คนที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. บทเรียนสำเร็จรูปชุดศาสนาในประเทศไทย จำนวน 5 เรื่อง ดังนี้
 - 1.1 เรื่องพระพุทธศาสนา
 - 1.2 เรื่องศาสนาคริสต์
 - 1.3 เรื่องศาสนาอิสลาม
 - 1.4 เรื่องศาสนาพราหมณ์-ฮินดู
 - 1.5 เรื่องศาสนาสิกข์
2. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนทั้ง 5 เรื่อง เรื่องละ 10 ข้อ แบบปรนัย 4 ตัวเลือกเพื่อใช้วัดผลสัมฤทธิ์ในการใช้บทเรียนสำเร็จรูป
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง เรื่องศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปชุดศาสนาในประเทศไทย ดำเนินการดังนี้
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยวิเคราะห์ขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัดการเรียนรู้ หนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 - 1.2 ศึกษาค้นคว้าเอกสารตำรา คู่มือครูเกี่ยวกับวิธีสอน เกี่ยวกับการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป ทฤษฎีแนวความคิดวิธีการ การจัดทำรายงาน และการวิเคราะห์ผลการประเมินผล
 - 1.3 วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม เพื่อคัดเลือกและกำหนดขอบเขตเนื้อหาของบทเรียน
 - 1.4 เลือกเนื้อหาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย ให้ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.5 กำหนดโครงเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อสร้างเป็นบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง โดยแบ่งเนื้อหาแต่ละตอนออกเป็นหน่วยย่อย เรียกว่า กรอบ ตามลำดับจากง่ายไปหายาก จำนวน 5 เล่ม

1.6 นำบทเรียนสำเร็จรูปที่ปรับปรุงแล้วพร้อมแบบประเมินบทเรียนสำเร็จรูปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องในขั้นต้น เมื่อทำการแก้ไขปรับปรุงแล้วผู้ศึกษานำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อการประเมินคุณภาพของบทเรียนสำเร็จรูป

1.7 ปรับปรุงแก้ไขบทเรียนสำเร็จรูปตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.8 นำบทเรียนสำเร็จรูป ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนวัดเปรมประชากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยดำเนินการดังนี้

1.9 ปรับปรุงเนื้อหาอีกครั้งตามผลที่ได้ในการทดลองทั้ง 3 ครั้ง แล้วจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มฉบับสมบูรณ์ จำนวน 5 เรื่อง เพื่อนำไปทดลองจริงกับกลุ่มทดลอง

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างและหาประสิทธิภาพดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ การหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2555)

2.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เกี่ยวกับการวัดประเมินผล ของกระทรวงศึกษาธิการ (2556)

2.3 กำหนดสาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ต้องการวัดให้ครอบคลุมเนื้อหาเรื่องที่จะเขียนเป็นข้อสอบ

2.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 จำนวน 60 ข้อ

2.5 นำแบบทดสอบที่สร้างแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขปรับปรุงแบบทดสอบในเบื้องต้น

2.6 นำแบบทดสอบที่แก้ไขปรับปรุงตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เสนอแนะแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ประเมินความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และตัวชี้วัดการเรียนรู้ (Index of Item- Objective Congruence : IOC)

2.7 นำข้อสอบที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองสอบ (Try - out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนวัดเปรมประชากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 30 คน ซึ่งเคยเรียนเนื้อหาเรื่องศาสนาในประเทศไทย มาแล้ว เมื่อปีการศึกษา 2562

2.8 นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (B) โดยใช้วิธี Brennan จากนั้นคัดเลือกข้อสอบไว้จำนวน 50 ข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับตามวิธีของ Lovett (บุญชม ศรีสะอาด, 2555)

2.9 จัดพิมพ์แบบทดสอบเป็นฉบับจริงเพื่อใช้ในการศึกษาต่อไป

3. การสร้างแบบทดสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนในการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป ผู้ศึกษากำหนดขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และศึกษาการสร้างแบบสอบถามจากตำราวัดผลทางการศึกษาของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2555)

3.1 ศึกษาข้อความที่แสดงความคิดเห็น และสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดระดับคะแนนของความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2555)

3.2 นำแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.3 พิมพ์แบบสอบถามฉบับจริงเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนวัดเปรมประชากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อกำหนดวัน เวลา ดำเนินการทดลอง

2. การทดลองครั้งนี้ ผู้ศึกษาเป็นผู้ดำเนินการสอนและทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยตนเอง โดยใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนวัดเปรมประชากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 34 คน

3. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 50 ข้อ

4. ทดลองสอนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป ทั้ง 2 เรื่อง โดยดำเนินการดังนี้

4.1 ครูผู้สอนชี้แจงและอธิบายการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปให้กับนักเรียนให้เข้าใจ

4.2 ครูแจกบทเรียนสำเร็จรูปให้นักเรียน

4.3 ให้นักเรียนศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมจากบทเรียนสำเร็จรูปตามลำดับ

5. ทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดิม แล้วตรวจให้คะแนนที่ได้ทั้งสองครั้งมาเปรียบเทียบกัน เพื่อนำผลข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไปและพร้อมกันนี้ได้แจกแบบสอบถามความพึงพอใจให้กับนักเรียนได้ประเมินหลังจากที่ทำการทดสอบหลังเรียนแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.1 หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) (B) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นรายข้อ ตามวิธีของ Brennan

1.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) (r_{cc}) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามวิธีของ Lovett

1.3 หาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

2. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้การทดสอบที (t-test)

4. วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

5. วิเคราะห์แบบประเมินบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สำหรับผู้เชี่ยวชาญโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่ใช้ในแบบประเมินบทเรียนสำเร็จรูปซึ่งคัดแปลงมาจากเกณฑ์การประเมินของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

6. การวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ, 2554)

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 ค่าความสอดคล้อง (IOC)

2.2 ค่าอำนาจจำแนก (B)

2.3 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตรของ โลเวท (Lovett)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test (Dependent Samples)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปรากฏว่าดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนเฉลี่ย/ร้อยละของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน/ย่อยหลังเรียน และ แบบทดสอบหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คนที่	ก่อนเรียน (50)	คะแนนแบบทดสอบย่อยบทเรียนสำเร็จรูปเล่มที่ 1- 5						หลังเรียน (50)
		10	10	10	10	10	รวม	
1	18	10	10	9	9	9	43	46
2	14	8	8	9	9	7	40	40
3	18	10	10	10	10	10	50	46
4	15	9	8	9	8	8	42	43
5	10	6	8	7	8	7	36	39
6	9	6	8	7	8	7	36	39
7	13	8	8	8	9	8	41	43
8	14	9	9	8	8	8	42	44
9	16	9	9	9	8	8	43	45
10	20	10	9	10	10	10	49	47

คนที่	ก่อนเรียน (50)	คะแนนแบบทดสอบย่อยบทเรียนสำเร็จรูปเล่มที่ 1- 5						หลังเรียน (50)
		10	10	10	10	10	รวม	
11	15	8	8	9	8	8	41	44
12	18	9	9	9	9	10	46	44
13	13	7	8	8	9	9	41	43
14	20	10	9	10	10	10	49	46
15	18	9	9	9	9	10	46	45
16	17	8	9	9	10	9	45	44
17	16	8	8	8	8	9	41	44
18	19	9	9	9	9	9	45	45
19	20	9	8	10	8	8	43	46
20	13	7	7	8	7	8	37	41
21	16	9	8	8	8	8	41	43
22	17	8	8	9	9	9	43	43
รวม	349	186	182	193	190	186	940	960
$\bar{X}$	15.86	8.45	8.27	8.77	8.63	8.45	42.73	43.63
S.D.	3.05	1.18	0.88	0.75	0.95	2.68	1.28	2.23
%	31.72	84.50	82.70	87.70	86.30	84.50	85.45	87.27

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนระหว่างเรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ย 42.74 คิดเป็นร้อยละ 85.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.12 และมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 43.63 คิดเป็นร้อยละ 87.27 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.23 ดังนั้น บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 85.45/87.27

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้ศึกษาทำการหาค่าเฉลี่ยร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนก่อน และหลังโดยใช้ t-test (Dependent Samples) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน และหลังเรียน

ผลสัมฤทธิ์	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	22	15.86	3.05	30.463**	.000
หลังเรียน	22	43.63	2.23		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ใช้วิธีของกูดแมน, เฟรทเซอร์ และชไนเดอร์ ในการหาประสิทธิผล

ได้ใช้ (The Effectiveness Index) (เผซิณู กิจระการ. ม.ป.ป. : 1 : อ้างอิงมาจาก จาก Hovland. 1949 : unpagged) โดยดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ 0.8135 ซึ่งแสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 81.35

ตอนที่ 4 ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้วไปให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจได้ผล ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปโดยรวมและเป็นรายด้านของนักเรียน

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	ลำดับที่
1. ด้านลักษณะของบทเรียนสำเร็จรูป	4.07	0.75	มาก	4
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.11	0.75	มาก	3
3. ด้านการวัดและประเมินผล	4.71	0.31	มากที่สุด	1
4. ด้านตัวครู	4.38	0.22	มาก	2
โดยรวม	4.23	0.40	มาก	-

จากตารางที่ 3 พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจ โดยสรุปและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าความพึงพอใจมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านตัวครู ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและน้อยที่สุดคือ ด้านลักษณะของบทเรียนสำเร็จรูป

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้า ผลของการใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำอภิปรายผล ดังนี้

1. บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ย 42.74 คิดเป็นร้อยละ 85.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.12 และมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 43.63 คิดเป็นร้อยละ 87.27 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.23 ดังนั้น บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 85.45/87.27 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 สรุปได้ว่าบทเรียนสำเร็จรูป ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น สามารถช่วยให้เด็กนักเรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ได้เสมือนกับการเรียนครูผู้สอนโดยตรงสามารถสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น อยากเรียน และสนุกสนานตื่นเต้น ซึ่งสอดคล้องงานศึกษาค้นคว้าอิสระของ วัฒนธนะ บุตรสุวรรณ (2555) ได้สรุปบทเรียนสำเร็จรูปเส้นตรง เรื่อง จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างนัยสำคัญทางสถิติ .01 และบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 86.50/85.92 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 สอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าอิสระของ บุตรีรินทร์ นามไพศาลสถิต (2557) ได้สร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาสังคมศึกษา ส.306 เรื่องการปฏิรูปบ้านเมืองให้ทันสมัยในรัชกาลที่ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 87.92/84.58 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และการศึกษาค้นคว้าอิสระของ วัฒนา ภิญญมิตร (2557) ได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนากับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 85.15/84.85 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1.1 บทเรียนสำเร็จรูป ที่พัฒนาขึ้นได้ผ่านกระบวนการขั้นตอนในการจัดทำอย่างมีระบบ และวิธีการที่เหมาะสม กล่าวคือ ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 และเนื้อหา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 1 : ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม มาตรฐาน ส. 1.1 : เข้าใจประวัติ ความสำคัญ หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ และสามารถนำหลักธรรมของศาสนา มาเป็นหลักปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน ตลอดจนหลักการสร้างบทเรียน สำเร็จรูปจากเอกสารประกอบการสอนวิชา 0506703 การพัฒนาการเรียนการสอนของ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน (2555 : อ้างอิงมาจาก ธีระชัย ปุณฺณโชติ 2559) ผลงานวิจัยเกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทาง และได้ผ่านการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งผ่านการ ตรวจสอบและประเมินความถูกต้องจากผู้มีประสบการณ์และผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการทดลองกับกลุ่ม ประชากรเพื่อปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ทั้ง 2 ครั้ง โดยนำผลจากการทดลองไปปรับปรุงก่อนนำไปใช้ สอนจริง

1.2 บทเรียนสำเร็จรูป ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้นเป็นการนำเสนอความรู้ในลักษณะ เอกสารที่เป็นรูปเล่ม โดยกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหาจะแบ่งออกเป็นกรอบย่อยๆ ตามลำดับ โดยเนื้อหาของบทเรียนจะจัดเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก (สุวิทย์ มูลคำและ อรทัย มูลคำ , 2559) ทำให้นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตามความสามารถของแต่ละบุคคล นักเรียน ได้รับการเสริมแรงย้อนกลับทันที เพราะนักเรียนสามารถที่จะตรวจคำตอบได้ในรอบถัดไปว่าสิ่งที่ ตอบไปนั้นถูกหรือผิด ถ้าตอบถูกนักเรียนก็จะได้รับการเสริมแรง แต่ถ้านักเรียนตอบผิดนักเรียนก็จะ แก้ไขความไม่เข้าใจทันทีทันใดกลับไปศึกษาจากกรอบที่ผ่านมา ผลจากการให้นักเรียนได้มีการ ตอบสนองต่อบทเรียนโดยการใช้คำถาม และทราบผลย้อนกลับทันที เป็นหลักการโดยตรงของ บทเรียนสำเร็จ เพราะให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมพร้อมทั้งให้นักเรียนได้ประเมินผลการเรียนของ ตนได้ทันที

1.3 บทเรียนสำเร็จรูป ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้น นับเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่เกิด จากการนำเอาข้อดีของบทเรียนสำเร็จรูป ไม่ว่าจะเป็นการสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลผู้เรียน สามารถเรียนรู้ได้ตามสามารถของตนเอง การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปจึงเป็นสิ่งเร้าความสนใจในการ เรียน เป็นเครื่องมือทางการศึกษาที่จะช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจ ตลอดจนสร้าง บรรยากาศในการเรียนให้ผู้เรียน มีความสนุกสนาน มีความเอาใจใส่ต่อบทเรียนมากขึ้นจึงเป็นสาเหตุ หนึ่งที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

1.4 บทเรียนสำเร็จรูป ได้สร้างตรงตามทฤษฎีการวางเงื่อนไขของ สกินเนอร์ (Skinner) ที่กล่าวว่า การเสริมแรงจะมีประสิทธิภาพสูงสุด เมื่อระยะเวลาระหว่างการแสดงพฤติกรรมที่ต้องการ กับการได้รับเสริมแรงใกล้เคียงกันมากที่สุด ดังนั้นการเรียนรู้จึงมีส่วนสัมพันธ์กับพฤติกรรมมุ่งหวังหลัง เรียนซึ่งตรงกับลำดับขั้นตอนการเรียนของบทเรียนสำเร็จรูป คือการประเมินผลก่อนเรียน ศึกษา

บทเรียนด้วยตนเอง และประเมินผลหลังเรียน เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน
นั่นเอง

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนผล
ปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อาภาภรณ์ อินเสมียน
; ญญิณี โพธิ์ (2555) ; สุมารัตน์ เมืองโคตร (2555) และ ศิริวรรณ วรรณสุทธิ (2555) การที่ผล
การศึกษาค้นคว้าเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปที่มีประสิทธิภาพ แล้ว
นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3. จากการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากคะแนนก่อนเรียน
และหลังเรียน พบว่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.76 หรือร้อยละ 76 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นมี
ความก้าวหน้าและมีพัฒนาการทางการเรียนจึงทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียน จากการเรียน
ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปสอดคล้องกับการวิจัยของ ญญิณี สุโพธิ์ (2555) ได้ทำการวิจัยการเปรียบเทียบ
ผลการเรียนระหว่าง ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง จังหวัดร้อยเอ็ด หน่วยที่
3 สิ่งรอบตัวเรา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า คะแนน
สอบของนักเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ผลการศึกษาค้นคว้ายังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมารัตน์ เมืองโคตร
(2555) ; ศิริวรรณ วรรณสุทธิ (2555) ; สุรางรัตน์ ตรีहरา (2557) และวัฒนา ภิญญมิตร (2557) ได้
ทำการวิจัยลักษณะเดียวกันในวิชาอื่นๆ และระดับชั้นต่างๆ ปรากฏว่าบทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างขึ้นมี
ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ และคะแนนเฉลี่ยของการเรียน จากการทดสอบหลังเรียน
สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนจากการสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษาค้นคว้าแสดงว่าการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้
สูงขึ้น มีความก้าวหน้าและสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ เพราะผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้
ด้วยตนเอง เรียนด้วยความสามารถของตนเองอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นการตอบสนองนโยบายปฏิรูป
การศึกษาที่ให้การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูผู้สอนดูแลนักเรียน
อย่างเต็มที่ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และนอกจากนี้ยังแก้ปัญหาเมื่อผู้สอนไม่
สามารถสอนได้ก็จะเป็นการมอบหมายงานไว้ให้ผู้เรียนศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปที่ครูได้เตรียมไว้

4. ผลจากการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป
เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 5 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป มีค่าเฉลี่ย 4.23

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.40 แสดงว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับ เหมาะสมมาก มีค่าความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการสอนเป็นอย่างดี และในด้านต่างๆ ผลเป็นดังนี้

4.1 ด้านลักษณะของบทเรียนสำเร็จรูป มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 4.07 ซึ่งหมายความว่าสื่อการเรียนหรือบทเรียนสำเร็จรูปที่นักเรียนใช้ในการเรียน มีความเหมาะสมมาก เนื่องจากก่อนหน้านี้ นักเรียนจะได้เรียนเฉพาะในหนังสือเรียน โดยมีครูผู้สอนคอยบรรยาย แต่เมื่อนักเรียนได้เรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป นักเรียนให้ความสนใจและเรียนด้วยความเข้าใจ อีกทั้งบทเรียนสำเร็จรูปมีรูปแบบสวยงามมีภาพประกอบที่เป็นตัวนำพาให้ผู้เรียนร่วมเรียนร่วมทำกิจกรรมตามในบทเรียน ทำให้นักเรียน ไม่เกิดความเบื่อหน่าย

4.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ซึ่งหมายความว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก เพราะนักเรียนได้ใช้ความคิด วิเคราะห์ด้วยตนเอง นักเรียนได้ใช้เวลาศึกษาด้วยตนเองจนเกิดความเข้าใจ นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน เนื้อหาที่เรียนเข้าใจง่ายทำให้นักเรียนพอใจกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป

4.3 ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 หมายความว่าด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก ข้อสอบพิมพ์ถูกต้องชัดเจน

4.4 ด้านตัวครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 หมายความว่าอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก เพราะจะต้องคอยชี้แนะให้มีความซื่อสัตย์ไม่แอบดูเฉลยก่อน คอยกำกับให้นักเรียนเก่งมีความเอื้ออาทร นักเรียนที่เรียนอ่อนคอยให้ความช่วยเหลือในกรณีที่นักเรียนอ่อนอ่านไม่ออกในกรอบใดกรอบหนึ่งทำให้นักเรียนได้ฝึกเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมด้วย

จากผลการศึกษาค้นคว้าแสดงว่า การสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นมีความก้าวหน้าและพัฒนาการทางการเรียนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีขั้นตอนที่สมบูรณ์ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถของนักเรียน มีการเสริมแรงตามทฤษฎีการวางเงื่อนไขของ สกินเนอร์ (Skinner) ที่กล่าวว่า “การเสริมแรงจะมีประสิทธิภาพมากที่สุด เมื่อระยะเวลาระหว่างการแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องกับการได้รับการเสริมแรงใกล้เคียงกันมากที่สุดการที่ได้รู้คำตอบของตนเองถูกต้องก็จะเป็นการเสริมแรงได้อย่างหนึ่ง”

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การสอนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรงเป็นการปลูกฝังความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และความเชื่อมั่นให้กับนักเรียน ดังนั้นในการสอนครูควรชี้แจงให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ พยายามกระตุ้นและฝึกฝนให้นักเรียนปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัด

1.2 ครูผู้สอนควรเดินตรวจดูขณะนักเรียนทำบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง พร้อมทั้งให้คำแนะนำถ้าเห็นว่าบกพร่อง หรือให้คำชมเชย และเตรียมการแก้ไขปัญหสำหรับนักเรียนที่เรียนได้ช้า ซึ่งต้องใช้เวลามากกว่าคนอื่นไว้วงหน้า

1.3 ผู้บริหารควรให้ความร่วมมือและสนับสนุนให้ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และกลุ่มสาระอื่นๆ ได้มีการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป เพื่อใช้สอนให้มากยิ่งขึ้น

1.4 ครูควรสร้างบทเรียนสำเร็จรูปกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในเนื้อหาอื่นๆ อีก เพราะเป็นบทเรียนที่ให้ผลสัมฤทธิ์สูง นักเรียนสนใจกระตือรือร้นอยากเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ครูผู้สอนสามารถนำบทเรียนสำเร็จรูปไปใช้ซ่อมเสริมกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้ หรือให้นักเรียนที่ขาดเรียนได้เรียนนอกเวลาเรียนเพื่อให้เรียนทันเพื่อน หรือให้นักเรียนได้เรียนในเวลาว่างเป็นการทบทวนความรู้

2.2 ครูผู้สอนสามารถนำวิธีการสอนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป ไปใช้สอนในกลุ่มสาระอื่นๆ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2555). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี.

กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าศุลกากร.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). เทคโนโลยีและการสื่อสารศึกษา. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.

ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ. (2544). สถิติเพื่อนการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐธินิ สุโพธิ์. (2555). การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง อาชีพของประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. รายงาน
การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ธีระชัย บุรณโชติ. (2559). การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป เส้นทางสู่อาจารย์ 3. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การพัฒนาการสอน. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม.

บุญชม ศรีสะอาด. (2555). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- บุศรินทร์ นามไพศาลสถิตย์. (2557). การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป วิชาสังคมศึกษา ส.306 เรื่อง การปฏิรูปบ้านเมืองให้ทันสมัยในรัชกาลที่ 5 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. การศึกษาอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2562). ราชกิจจานุเบกษา. (ออนไลน์). สืบค้นจาก www.mdh.go.th. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2563.
- วัฒน์ บุตรสุวรรณ. (2555.) การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง เรื่องจังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัฒนา ภิญญมิตร. (2557). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2559). 20 วิธีจัดการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ศิริวรรณ วรรณสุทธิ. (2555). การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง เรื่อง แรง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา พ.ศ.2550. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุเมารักษ์ เมืองโคตร. (2555). การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องจังหวัดของเรา (มุกดาหาร) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อาภาภรณ์ อินเสมียน. (2555). การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปประกอบการ์ตูน เรื่อง อริยสัจ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Hovland, (1949). The Effectiveness Index as in Educational Technology. Educational Technology.

การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนีบำรุง”

The Development Self-Learning Set on “ Structure and Function of
Cells “ in Science Learning Substance Group for Matthayom suksa 1
in Pathumthani Nunthamuneebumrung School

แวนาเ ปะจี¹ นีรนาท จุลเนียม²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนีบำรุง” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 53 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง 2) แบบประเมินความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้ ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองใช้เกณฑ์หาประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 80/80 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.36/80.79 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยปทุมธานี

²อาจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

คำสำคัญ : ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง, โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์, กลุ่มสาระการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop self-learning set and 2) to study learning achievement of student who studied with self-learning set on “Structure and Function of Cells “ in Science learning substance group for Matthayomsuksa 1 in Pathumthani Nunthamuneebumrung school. The sample consisted of 53 Mathayomsuksa 1 students of Pathumthani Nunthamuneebumrung school under the jurisdiction of Secondary educational service area office 2 in the first semester on the academic year 2020 determined by purposive sampling. The instruments used in the study were 1) self-learning set 2) suitable assessment of self-learning set and 3) learning achievement test of students who studied with development self-learning set on “Structure and Function of Cells “ in Science learning substance group for Matthayomsuksa 1 in Pathumthani Nunthamuneebumrung school. To determine the efficiency of the training set, used E1/E2 efficiency criterion of 80/80. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The results of the research were :

1. self-learning set on “Structure and Function of Cells “ showed the effectiveness was equal 81.36 /80.79 that as the specified setting.
2. learning achievement of students who studied with self-learning set on “Structure and Function of Cells “ For Mathayomsuksa 1 students found that post studied was higher than pre studied at statistically significant level of .01.

Keywords: self-learning set, structure and function of cells

บทนำ

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มีหลักการสำคัญคือ (1) เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล (2) เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ

(4) เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้ และ (5) เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และ ประสบการณ์ โดยมีจุดหมายที่สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตร คือ (1) เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของ พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ (2) มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า (3) มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับ วิธีการคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์ (4) มีทักษะและกระบวนการโดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต (5) รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี (6) มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค (7) เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดียึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (8) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬาภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนา สิ่งแวดล้อม และ (9) รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม (กรมวิชาการ, 2554: 17)

จากหลักการและจุดหมายดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้ออกเป็น 8 กลุ่มสาระ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในส่วนของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ถือเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมกระบวนการคิด ทักษะการเรียนรู้จากการค้นพบด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆและเจตคติที่ดีต่อวิทยาศาสตร์ ซึ่งยุพดี กะจะวงษ์ (2555: 62) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ว่า เป็นสาระการเรียนรู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นวิชาที่สอนให้นักเรียนเกิดความรู้ เกิดทักษะ และความชำนาญในการคิดเป็นแก้ปัญหาเป็น และสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ ในสภาพปัจจุบันพบว่าวิทยาการสาขาต่างๆ ได้เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วไม่ว่าจะด้านเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ หรือวิศวกรรมศาสตร์ ความเจริญเหล่านี้ล้วนแต่ต้องอาศัยความรู้ ทักษะและเจตคติด้านวิทยาศาสตร์ของบุคคลเป็นพื้นฐานทั้งสิ้น ด้วยความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ดังกล่าว กรมวิชาการ (2555:12) ได้กำหนดว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญอีกกลุ่มหนึ่ง โดยมีจุดประสงค์ที่ต้องการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสำคัญดังนี้ คือ มีความรู้ ความ

เข้าใจในหลักการทางวิทยาศาสตร์ และมีทักษะในการค้นพบความรู้ด้วยตนเอง รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล และแสดงความคิดออกมาอย่างมีระเบียบ ชัดเจน และรัดกุม รู้คุณค่าของวิทยาศาสตร์ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และสามารถนำประสบการณ์ทางด้านความรู้ ความคิด และทักษะที่ได้จากการเรียนวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการดำเนินชีวิต ดังนั้นจึงต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์อย่างมีความหมาย ให้ผู้เรียนเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยความเข้าใจ ฝึกฝนให้เกิดทักษะจนเกิดความคล่องแคล่ว แม่นยำ รวดเร็ว พัฒนาทางการคิดอย่างมีเหตุผล และรู้คุณค่าของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

อย่างไรก็ดี สมปอง พรหมพิน (2556: 65) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นหัวใจหลักกว่า เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ถึงขั้นนำประสบการณ์ไปใช้ได้ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนตามความมุ่งหมายของหลักสูตร จึงต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และทำงานอย่างเป็นระบบ โดยมีจุดเน้นในด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ กล่าวคือ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดทักษะในกระบวนการต่างๆ เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ในการดำเนินชีวิต หรืออีกนัยหนึ่ง คือ การสอนให้นักเรียนรู้จักคิดวิธี ไม่ใช่สอนที่เนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถติดตามความก้าวหน้าในวิทยาการใหม่ๆ ซึ่งเพิ่มพูนขึ้น

นอกจากนี้จากการศึกษาเนื้อหาสาระวิทยาศาสตร์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าสาระการเรียนรู้ เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ เป็นเนื้อหาที่เป็นปัญหาในดับมากสูง และจากผลการวิเคราะห์ข้อสอบปลายปีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ก็พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาคล้ายคลึงกันคือนักเรียนมีปัญหาการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น จากผลการศึกษาดังกล่าว จึงพอสรุปได้ว่าผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากระบวนการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนโดยเร่งด่วน

อุทัย เพชรช่วย (2551:63) ได้กล่าวถึงปัญหาของการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่สอนโดยเน้นนามธรรมมากกว่ารูปธรรม คำนิ่งถึงคำตอบมากกว่ากระบวนการในการหาผลสัมฤทธิ์ ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนารูปแบบการสอนเนื้อหาสาระ เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์นั้น ครูควรใช้วิธีสอนที่สร้างความเข้าใจของผู้เรียน และต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของครูให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด และการสร้างองค์ความรู้ และสามารถนำทักษะที่ได้จากการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวันทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้ส่วน และทัศนา ประสานตรี (2556: 33) กล่าวว่าไว้ว่าเพื่อเป็นการเริ่มต้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบที่เหมาะสม ควรเริ่มต้นจากกิจกรรม

ที่ไม่ซับซ้อน มีการเสริมแรงผู้เรียนและมีการจูงใจผู้เรียนด้วยเทคนิควิธีการที่เหมาะสม รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีต้องมีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน มีการผสมผสานปรัชญาทฤษฎีและจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้ด้วยตนเองและเรียนรู้จากการสอนของครู นอกจากนี้การให้ผู้เรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนในกลุ่มเล็กๆ โดยให้ผู้เรียนที่เรียนเก่งทำหน้าที่ช่วยผู้เรียนที่เรียนอ่อน เพราะการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เรียนอ่อนจะเข้าใจคำอธิบายจากนักเรียนที่เรียนเก่งได้ดีกว่าจากคำอธิบายของครู เนื่องจากว่านักเรียนอยู่ในวัยเดียวกัน ใช้ภาษาของนักเรียนเอง จะสื่อความหมายได้ชัดเจนกว่า

ด้วยความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษา นวัตกรรม สำหรับนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ พบว่า นวัตกรรมที่เหมาะสมกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ตามแนวคิดข้างต้นมีอยู่มากมายหลากหลายกิจกรรม ซึ่งจากการวิเคราะห์รูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ พบว่า การเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองรูปน่าจะมี ความเหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยที่ กิ่งฟ้า สินธุวงศ์ (2553: 42) ได้สรุปแนวคิดของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองว่าแนวการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวจะมีการผสมผสานทฤษฎีการเรียนรู้แบบพฤติกรรมนิยมและทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญานิยม (Cognitive Learning Theory) ไว้อย่างเหมาะสม มีการเริ่มต้นด้วยขั้นตอนปลูกฝังความสนใจของผู้เรียน การเรียนรู้จากง่ายไปหายาก การสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน การเสริมแรงภายในและภายนอก การเชื่อมโยงความรู้และการประยุกต์ใช้ความรู้ที่เหมาะสม

ความสำคัญและความเหมาะสมของการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง นับได้ว่าเป็น นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมมาก ซึ่งจะสามารถช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ สามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ชุดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสำหรับนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหาสาระ เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้ได้ชุดการเรียนรู้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้จริง เพื่อให้การเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบำรุง” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 178 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบำรุง” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 53 คน โดยจำแนกได้ดังนี้

1.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองแบบ 1:1 คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบำรุง” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 3 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองแบบ 1:10 คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบำรุง” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 คน

1.2.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองแบบ 1:100 คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบำรุง” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียน ที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 20 คน

1.2.4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการนำนวัตกรรมไปใช้จริง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบำรุง” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียน ที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

2.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหา เรื่อง หน้าที่และโครงสร้างของเซลล์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 7 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 รูปร่างและลักษณะของสิ่งมีชีวิต

ชุดที่ 2 หน้าที่และส่วนประกอบของเซลล์

ชุดที่ 3 กระบวนการแพร่และออสโมซิส

ชุดที่ 4 กระบวนการสังเคราะห์แสง

ชุดที่ 5 โครงสร้างและการทำงานของระบบลำเลียง ระบบสืบพันธุ์ในพืช

ชุดที่ 6 การตอบสนองต่อสิ่งเร้าของพืช

ชุดที่ 7 การขยายพันธุ์ ปรับปรุงพันธุ์ และเพิ่มผลผลิตของพืช โดยใช้

เทคโนโลยีชีวภาพ

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบำรุง” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 178 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบำรุง” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 53 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. แบบประเมินความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๖ การศึกษา ทฤษฎีการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.2 ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา ในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ โดยดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาแบบบันทึกการนิเทศ เยี่ยมชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ได้รับมอบหมาย ทำการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาจากแบบบันทึกการนิเทศ

2) ศึกษาและวิเคราะห์ธรรมชาติในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

3) ศึกษารูปแบบการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

4) กำหนดวัตถุประสงค์ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

5) กำหนดเนื้อหาสาระสำหรับชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

6) กำหนดแนวดำเนินการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

7) กำหนดแนวทางการวัดและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

8) จัดทำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง พร้อมด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

9) นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองพร้อมด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเบื้องต้น แล้วนำข้อแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษามาแก้ไขปรับปรุงชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองและแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

10) นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองพร้อมด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คนเพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขและทำการประเมินคุณภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองตามแบบประเมินที่สร้างขึ้น

11) การทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

11.1) ทดลองแบบ 1 : 1 (รายบุคคล) ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบำรุง” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยคัดเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับต่ำ จำนวน 1 คน ระดับปานกลาง จำนวน 1 คน และระดับสูง จำนวน 1 โดยขอความร่วมมือจากครูประจำชั้นเป็นผู้ดำเนินการคัดเลือก ผู้วิจัยได้มอบหมายให้ครูประจำชั้นทำการทดลองใช้นวัตกรรมตามแผนการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น และให้ครูผู้สอนทำการบันทึกข้อดีและข้อจำกัดของกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำข้อจำกัดมาปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 1 ให้ได้ชุดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากขึ้น

11.2) ทดลองแบบ 1 : 10 (กลุ่มเล็ก) ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบำรุง” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยคัดเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับต่ำ จำนวน 3 คน ระดับปานกลาง จำนวน 4 คน และระดับสูง จำนวน 3 โดยขอความร่วมมือจากครูประจำชั้นเป็นผู้ดำเนินการคัดเลือก ผู้วิจัยได้มอบหมายให้ครูประจำชั้นทำการทดลองสอนตามแผนการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น และให้ครูผู้สอนทำการบันทึกข้อดีและข้อจำกัดของกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำข้อจำกัดมาปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 2 เพื่อให้ได้ชุดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากขึ้น

11.3) ทดลองแบบ 1 : 100 (ภาคสนาม) ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบำรุง” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 30 คน ผู้วิจัยได้มอบหมายให้ครูประจำชั้นทำการทดลองสอนตามแผนการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น และให้ครูผู้สอนทำการบันทึกข้อดีและข้อจำกัดของกิจกรรมการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อนำข้อจำกัดมาปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 3 เพื่อให้ได้ชุดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากขึ้น และทำการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 80/80

2. แบบประเมินความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาแนวทางการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2) จัดทำแบบประเมินความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3) นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความสมบูรณ์ในเบื้องต้น แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินให้มีความถูกต้อง เหมาะสมและสมบูรณ์มากขึ้น

4) นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข และทำการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา

ความหมายของระดับการประเมินมีดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

5) ทำการปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ และจัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.1) ศึกษาแนวทางการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอดคล้องกับการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.2) จัดทำแบบทดสอบ เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40 ข้อ

3.3) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมและความสมบูรณ์ในประเด็นข้อคำถามในแบบทดสอบ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข ผู้ศึกษาทำการปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ

3.4) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข และทำการประเมินค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) และผู้ศึกษาทำการปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ

3.5) นำแบบทดสอบไปใช้ทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบัรุง” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 30 คน จากนั้นได้นำคะแนนจากแบบทดสอบตอนที่ 1 มาคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่าย และค่าความเชื่อมั่นรายข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กับกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 แบบ 1:1 (รายบุคคล) จำนวน 3 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านการใช้ภาษา กิจกรรม ระยะเวลา และ ความเหมาะสมของแบบทดสอบในแต่ละชุด โดยทำการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสังเกตในท้ายแผนการเรียนรู้แต่ละแผน

การทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กับกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 แบบ 1:10 (รายกลุ่มย่อย) จำนวน 10 คนทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านการใช้ภาษา กิจกรรม ระยะเวลา และความเหมาะสมของแบบทดสอบในแต่ละชุด โดยทำการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสังเกตในท้ายแผนการเรียนรู้แต่ละแผน

การทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์กับกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 แบบ 1:100 (ภาคสนาม) จำนวน 30 คนทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทดสอบก่อนเรียน การบันทึกผลการจัดกิจกรรมระหว่างเรียน และการทดสอบหลังเรียนเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และนำมาคำนวณหาค่าประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

การใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบัรุง” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 30 คน ผู้วิจัยมุ่งเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีขั้นตอนการใช้นวัตกรรม ดังนี้

1) ทดสอบก่อนเรียน (Pre - test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กับกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กับกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยก่อนที่นักเรียนจะใช้บทเรียนสำเร็จรูปครูควรปฏิบัติ ดังนี้

2.1) ครูชี้แจงและอธิบายวิธีการศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป ให้นักเรียนมีความเข้าใจ และพร้อมที่จะศึกษา

2.2) แจกชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองให้นักเรียนทุกคนศึกษา และให้นักเรียนอ่านวิธีการใช้บทเรียนอีกครั้งหนึ่งจนเข้าใจ เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้วปฏิบัติตามคำชี้แจงอย่างเป็นลำดับขั้นตอน

3) ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กับกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียนที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้จากการประเมินความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองและการประเมินประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดย การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าร้อยละ (Percentage) นำมาประมวลผล เรียงเรียงผลแล้วนำเสนอในรูปความเรียงและนำเสนอโดยใช้ตาราง

2. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยศึกษาพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

ผลการประเมินความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.85 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าความเหมาะสมเฉลี่ยสูงสุด คือ ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองชุดที่ 2 ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองชุดที่ 3 ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองชุดที่ 6 ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองชุดที่ 7 และความเหมาะสมของสื่อการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 4.40 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมต่ำสุด คือ แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ค่าเฉลี่ย 3.00

ผลการประเมินประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งตั้งไว้ที่ คือ ค่า $E_1/E_2 = 80/80$ โดยได้ค่าประสิทธิภาพโดยรวม เท่ากับ $81.36/80.79$ เมื่อพิจารณาเป็นรายชุดปรากฏว่า ชุดที่ 1 รูปร่างและลักษณะของสิ่งมีชีวิต มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ $80.50/80.50$ ($E_1/E_2 = 80.50/80.50$) ชุดที่ 2 หน้าที่และส่วนประกอบของเซลล์ มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ $80.50/81.50$ ($E_1/E_2 = 80.50/81.50$) ชุดที่ 3 กระบวนการแพร่และออสโมซิส มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ

81.00/81.50 ($E_1/E_2 = 81.00/81.50$) ชุดที่ 4 กระบวนการสังเคราะห์แสง มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.50/80.50 ($E_1/E_2 = 81.50/80.50$) ชุดที่ 5 โครงสร้างและการทำงานของระบบลำเลียง ระบบสืบพันธุ์ในพืชมีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.50/81.00 ($E_1/E_2 = 81.50/81.00$) ชุดที่ 6 การตอบสนองต่อสิ่งเร้าของพืช เท่ากับ 83.00/80.00 ($E_1/E_2 = 83.00/80.00$) และชุดที่ 7 การขยายพันธุ์ ปรับปรุงพันธุ์ และเพิ่มผลผลิตของพืชโดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพ มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.50/80.50 ($E_1/E_2 = 81.50/80.50$)

นักเรียนได้คะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนเฉลี่ย 21.97 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 54.93 และได้คะแนนจากการทดสอบหลังเรียนเฉลี่ย 32.30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.75 และนักเรียน ทั้งหมด จำนวน 30 คน ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของ นักเรียนทั้งหมด

อภิปรายผล

ผลการประเมินความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของ เซลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.85 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าความเหมาะสมเฉลี่ยสูงสุด คือ ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองชุด ที่ 2 ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองชุดที่ 3 ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองชุดที่ 6 ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองชุดที่ 7 และความเหมาะสมของสื่อการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 4.40 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมต่ำ สุด คือ แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ค่าเฉลี่ย 3.00 ผลการวิจัยดังกล่าวเป็นเพราะชุดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาม โคก ที่พัฒนาขึ้นได้พัฒนาตามกระบวนการจัดทำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างมีลำดับขั้นตอนและ ก่อนมีการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การจัดทำชุดการเรียนรู้ที่มีหลากหลายรูปแบบ และมีการวิเคราะห์ผู้เรียน ทำให้ทราบถึงธรรมชาติ ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสามโคกอย่างลึกซึ้ง มีการวิเคราะห์ความพร้อมด้านสื่อ การสอนและแหล่งเรียนรู้เพื่อจัดเตรียมให้นักเรียนได้ศึกษาและพัฒนาประสบการณ์อย่างมี ประสิทธิภาพ จากนั้นได้นำมาวางแผนการจัดการเรียนรู้โดยจัดกิจกรรมและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีความ เหมาะสม และมีความหลากหลาย การศึกษาดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยได้แนวทางการพัฒนาที่มีความ ชัดเจนสามารถนำไปพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างสมบูรณ์และมีความเหมาะสมในระดับมาก ตามที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินดังกล่าว

ผลการประเมินประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของ เซลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งตั้งไว้ที่ คือ ค่า $E_1/E_2 = 80/80$ โดยได้ค่าประสิทธิภาพโดยรวม เท่ากับ 81.36/80.79 ($E_1/E_2 = 81.36/80.79$) เมื่อ

พิจารณาเป็นรายชุด ปรากฏว่า ชุดที่ 1 รูปร่างและลักษณะของสิ่งมีชีวิต มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 80.50/80.50 ($E_1/E_2 = 80.50/80.50$) ชุดที่ 2 หน้าที่ และ ส่วนประกอบของเซลล์ มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 80.50/81.50 ($E_1/E_2 = 80.50/81.50$) ชุดที่ 3 กระบวนการแพร่และออสโมซิส มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.00/81.50 ($E_1/E_2 = 81.00/81.50$) ชุดที่ 4 กระบวนการสังเคราะห์แสง มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.50/80.50 ($E_1/E_2 = 81.50/80.50$) ชุดที่ 5 โครงสร้างและการทำงานของระบบลำเลียง ระบบสืบพันธุ์ในพืชมีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.50/81.00 ($E_1/E_2 = 81.50/81.00$) ชุดที่ 6 การตอบสนองต่อสิ่งเร้าของพืช เท่ากับ 83.00/80.00 ($E_1/E_2 = 83.00/80.00$) และ ชุดที่ 7 การขยายพันธุ์ ปรับปรุงพันธุ์ และเพิ่มผลผลิตของพืช โดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพ มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.50/80.50 ($E_1/E_2 = 81.50/80.50$) ผลการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นเพราะ ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีอิสระ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ตามแนวทางของตนเอง และการที่ได้มีการทบทวนความรู้เดิมเพื่อให้ สามารถนำมาเชื่อมโยงกับความรู้ ใหม่ ตามแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ สรรค์สร้างความรู้นิยม (Constructivism) ที่ ทิศนา ขัมมณี. (2555) กล่าวว่า การที่นักเรียนสามารถ นำความรู้เดิมที่มีอยู่ในโครงสร้างทางสมองมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ จะทำให้นักเรียนเรียนรู้สาระ การเรียนรู้หรือประสบการณ์ใหม่ได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่าง ความรู้เก่ากับความรู้ใหม่ได้อย่างแท้จริงอีกด้วย แนวทางดังกล่าวทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ได้ดีขึ้น ทำให้นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบแต่ละชุดและแบบทดสอบรวมได้คะแนนค่อนข้าง สูง ส่งผลให้ประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น มีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดดังกล่าว และการ ที่ครูได้ทำการซ่อมเสริมนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์เป็นรายบุคคล แล้วทำการสอบใหม่โดยใช้แบบทดสอบ ชุดเดิมอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนสามารถทำคะแนนในแต่ละแผนการเรียนรู้และคะแนนหลัง เรียน ได้คะแนนค่อนข้างสูงดังกล่าว

นักเรียนได้คะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนเฉลี่ย 21.97 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 54.93 และได้คะแนนจากการทดสอบหลังเรียนเฉลี่ย 32.30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.75 และนักเรียน ทั้งหมด จำนวน 30 คน ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของ นักเรียนทั้งหมด เนื่องจากชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนได้มีการฝึกปฏิบัติและทำแบบฝึก ที่ละชุด โดยมีครูคอยให้ความ กระจ่างในข้อสงสัยต่างๆ ตามที่นักเรียนต้องการให้ช่วยเหลือนักเรียนได้เรียนในแต่ละชุดการเรียนรู้ โดยมีครูคอยชี้แนะชี้แจงอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาสาระอย่างแท้จริง ครูให้แบบ ฝึกเพื่อฝึกทบทวนและทำแบบทดสอบในแต่ละชุด มีการเฉลยและอภิปรายผลการทดสอบและสะท้อน ผลการทดสอบให้นักเรียนได้ทราบอย่างสม่ำเสมอ ทำให้นักเรียนได้มองเห็นข้อบกพร่องของตนเอง และแก้ไขปรับปรุง ทำความเข้าใจเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการ

สอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาไม่สามารถทำแบบทดสอบได้ตามเกณฑ์ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ทุกคน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำชุดเอกสารเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ไปใช้กับผู้เรียนที่มีบริบทแวดล้อมแตกต่างจากกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จำเป็นที่จะต้องมีการชี้แจงให้นักเรียนได้เข้าใจถึงกระบวนการในการเรียนรู้ ผลที่จะได้รับจากการเรียนรู้อย่างชัดเจน หรืออาจต้องมีการปรับกิจกรรมการเรียนรู้บ้าง เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทของครูและนักเรียนในแต่ละโรงเรียนมากที่สุด

1.2 การเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองควรจัดบรรยากาศของการเรียนรู้ให้มีลักษณะของบรรยากาศแห่งความเป็นกัลยาณมิตร โดยที่ครูต้องมีความกระตือรือร้น มีบุคลิกภาพที่อบอุ่น จริงใจ และเป็นแบบอย่างที่ดี

1.3 การเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ ควรมีแหล่งความรู้สำหรับนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเพิ่มเติมให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

1.4 การเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ ควรให้เวลากับการดำเนินการภาคปฏิบัติให้เหมาะสมกับศักยภาพที่แตกต่างกันของผู้เรียน และครูต้องให้การช่วยเหลือชี้แนะผู้เรียนที่เรียนรู้ได้ช้า หรือมีปัญหาในการเรียนด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้สามารถเรียนรู้ได้ทันกับนักเรียนปกติอื่นๆ ให้มากที่สุด

1.5 การพิจารณากลุ่มเป้าหมายที่ไม่สามารถทำแบบทดสอบได้ตามเกณฑ์เป็นกรณีพิเศษ แล้วนำนักเรียนดังกล่าวมาทำการสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน ก่อนให้ทำแบบทดสอบชุดเดิมซ้ำ อีกครั้งหนึ่ง หรือจนกว่าจะสามารถทำแบบทดสอบได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1) ควรมีการวิจัยและพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นอื่นๆ เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่มีประสิทธิภาพได้อย่างทั่วถึง

2.2) ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนในระดับช่วงชั้นต่างกัน เพื่อศึกษาว่า การเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรมดังกล่าวเหมาะสมสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นใดมากที่สุดเพื่อจะสามารถสร้างและพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองดังกล่าว ให้เหมาะสมกับระดับช่วงชั้นของนักเรียนกลุ่มนั้นๆ ต่อไป

2.3) ควรมีการวิจัยและพัฒนาความสามารถของครูในการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยเพื่อให้ครูผู้สอนในระดับช่วงชั้นต่างๆ สามารถสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2554). การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด : แนวทางสู่การปฏิบัติ.

พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

กิ่งฟ้า สินธุวงศ์. (2553). การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (เอกสารอัดสำเนา).

ทิตินา แคมมณี. (2555). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทัศนาศ ประสานตรี. (2556). การสอนโดยเพื่อนช่วยเพื่อน. สารพัฒนาหลักสูตร, (114) : 20-22.

ยุพดี กะจะวงษ์. (2555). กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์. วารสารการวิจัยทางการศึกษา, 245(4) : 22-23

สมปอง พรหมพิน. (2556). การพัฒนาความสามารถทางการเรียนการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ โดยเน้นการใช้ประสบการณ์ภาษาและร่วมมือกันเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อุทัย เพชรช่วย. (2551). การสอนโดยการจัดกลุ่มให้มีผู้นำในการเรียน. วารสารประชาศึกษา, 38(4) : 20-26.

การพัฒนาแบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตาอุด
อำเภออุซันต์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3
The Practical Exercises Development on School and Our local
community in Social studies Religion and culture subjects for
Prathomsuksa 3 students of Ban Ta-Ud school,
Khukhan district, Sisaket Primary Education
Service Area Office 3

สาเกีย ศิริวงษ์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภออุซันต์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภออุซันต์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา จำนวน 12 แผน 2) แบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 12 เล่ม 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านตาอุด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านตาอุด

¹ครู โรงเรียนบ้านตาอุด

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวนนักเรียน 26 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการจับฉลากห้องเรียนด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์สมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน (t-test independent)

ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภออุษันธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 มีประสิทธิภาพ 85.26/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภออุษันธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : แบบฝึกทักษะ, โรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The purposes of this research were 1) Practical exercises development of school and our local community on Social studies religion and culture subjects to have quality in accordance with the standard 80/80 2) To compare learning outcome on pretest and posttest of practical exercises of school and community local us social studies religion and culture. The research instruments employed were 1) Lesson plans 2) Practical exercises 3) Learning outcome tests. Statistical analysis were accomplished by percentage (%), mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.), and t-test independent. The population of this research was Prathomsuksa 3 students in the academic year of 2021 the first semester of Ban Ta-Ud school, under Sisaket Primary Education Service area Office 3. The participants of this research are 26 Prathomsuksa 3 students, Ban Ta-Ud School by simple random sampling.

The results of this research were:

1. Practical exercises school and community local us social studies religion and culture for Prathomsuksa 3 students of Ban Ta-Ud school, Khukhan district,

Sisaket Primary Education Service area Office 3 effective 85.26/83.33 which is higher than the specified threshold 80/80.

2. Learning achievement pretests – posttest of school and community local us social studies religion and culture for Prathomsuksa 3 students of Ban Ta-Ud school, Khukhan district, Sisaket Primary Education Service area Office 3 learning outcome posttest higher than pretests were statistically significant different at 0.05 level.

Keyword : Practical exercises, our school and our local community, learning outcome

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างรวดเร็ว สืบเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ เมื่อเป็นเช่นนี้สังคมจึงต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมมากที่สุดคือ “มนุษย์” การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของคนให้เป็นคนที่มีคุณภาพ มีศักยภาพจึงเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ดังปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2544 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 22 กล่าวว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ” การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการได้ฝึกปฏิบัติจริง ให้ผู้เรียนสามารถ คิดวิเคราะห์ได้ด้วยตัวเอง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 13)

สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ เพราะมุ่งเน้นการสร้างพื้นฐานการคิด วิเคราะห์ และเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหา จึงต้องเรียนตั้งแต่ประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สอดคล้องกับ สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2547 : 7) ที่กล่าวว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มุ่งเน้นพัฒนาความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดี ในวิถีชีวิตประชาธิปไตย ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และสอดคล้องกับ ลาวัญย์ วิทยายุทธพิบูล และคณะ (2555 : 23) กล่าวว่า จุดประสงค์ของวิชาสังคมศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลกที่มีความรอบรู้และความรับผิดชอบให้เกิดสมรรถนะที่สำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ความรู้ที่จะตอบสนองและการเป็นพลเมืองดีที่รอบรู้ และรับผิดชอบทั้งในสังคมประเทศและสังคมโลก น่าจะเป็นความรู้ที่ผ่านกระบวนการและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติ แยกแยะ เปรียบเทียบ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมิน จนมองเห็น

ความหมาย ความสำคัญ และความเป็นประโยชน์ นำไปใช้ได้จริง และสามารถยืนยันและตรวจสอบได้

ในปีการศึกษา 2563 ที่ผ่านมา พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภอบุขันธุ์ จังหวัดศรีสะเกษ มีนักเรียนจำนวน 54 คน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อยู่ในเกณฑ์ต่ำ จากการทดสอบความรู้พื้นฐานความรู้ ทั้ง 5 สาระ คือ สาระที่ 1 ศาสนา ศิลธรรม และจริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ และสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ มีนักเรียนที่ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ ที่โรงเรียนกำหนดไว้ที่ ร้อยละ 75 คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้ง 64 คน มีคะแนนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 65.50 ซึ่งเป็นระดับที่ไม่น่าพอใจ และต่ำกว่าเป้าหมายที่ทางโรงเรียนตั้งไว้ ร้อยละ 75.00

ด้วยเหตุที่ผู้ศึกษาเป็นครูสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้พบและเห็นปัญหาความไม่รักและหวงแหนในโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นตนเอง ซึ่งอาจจะเป็นเพราะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ยังอยู่ในวัยเยาว์ มีวุฒิภาวะไม่เพียงพอ และถ้าหากครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไม่ตระหนักหรือปลุกฝังในเรื่องนี้ตั้งแต่ช่วงที่ผู้เรียนยังเป็นเด็กอยู่ เด็กจะไม่มีพื้นฐานความคิดในการรู้จักปฏิบัติตนตาม กฎกติกาของคนในสังคม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของผู้เรียนในอนาคต ดังนั้นผู้วิจัยจึงพยายามที่จะแก้ปัญหาและพัฒนาพฤติกรรมดังกล่าวของผู้เรียน ด้วยการสร้างแบบฝึกทักษะการประพฤติปฏิบัติตนภายใต้กฎเกณฑ์ของสังคมโดยใช้เนื้อหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ใน สาระที่ 2 เรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคมเป็นเนื้อหาหลัก และเพิ่มเติมด้วย สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ และ สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชุมชนมาเป็นแนวทางให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตนในการรู้จักใช้ และรักษาสาธารณะสมบัติร่วมกัน โดยอาศัยกฎกติกา ระเบียบ ข้อตกลง และปฏิบัติตนตามหน้าที่แนวทางหลักการประชาธิปไตย ให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรับผิดชอบ มีความสามารถในการแก้ปัญหาการทำงานเป็นหมู่คณะ การเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น โดยเน้นหลักการระบอบ สามัคคีธรรม และปณญัตติธรรม ทั้งนี้เพื่อเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเพื่อใช้เป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์การพัฒนาการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภออุซันต์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน ด้วยแบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภออุซันต์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภออุซันต์ จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 53 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านตาอุด จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 26 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาโดยวิธีการจับฉลากห้องเรียนด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ แบบฝึกทักษะ เรื่อง โรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา
 - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย
เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เรื่อง โรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย
ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียว Experimental Research แบบ One Group Pretest - Posttest Design ทิพย์สิริ กาญจนวาสี (2564 : 87)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภออุซันต์ จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 53 คน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านตาอุด จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 26 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาโดยวิธีการจับฉลากห้องเรียนด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 12 ชั่วโมง
2. แบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 12 เล่ม
3. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ มี 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านตาอุด พุทธศักราช 2555 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านตาอุด, 2555 : 5) เอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการสร้าง หลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้
 - 1.2 กำหนดเนื้อหา วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้และเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา
 - 1.3 กำหนดรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นรายชั่วโมง ให้สอดคล้องกับแบบฝึกทักษะ จำนวน 12 แผน แล้วนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความสอดคล้อง
 - 1.4 สร้างแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา สอดคล้องของ เนื้อหากับจุดประสงค์การเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้แล้วไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสม ในด้านองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนกลุ่มเดี่ยวแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One to One Testing)

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการใช้ภาษา เวลาที่ใช้ สื่อ กิจกรรมการเรียนการสอน และเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) 11) ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แล้วนำไปทดลองภาคสนาม (Field Testing)

1.8 นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้บริหารโรงเรียน เพื่อตรวจอนุญาต

1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปใช้จริง

2. แบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการ และวิธีสร้างแบบฝึกทักษะ จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านตาอุด พุทธศักราช 2555 คู่มือครูการสอนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา ตัวชี้วัด การวัดผลประเมินผล และแบ่งหน่วยการเรียนรู้ออกเป็นหน่วยย่อยเรียงลำดับความสำคัญจากง่ายไปหายาก

2.3 นำเรื่องที่เป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน และนักเรียนไม่ผ่านจุดประสงค์ หรือผ่านไม่ถึงเกณฑ์ที่น่าพอใจ มาสร้างเป็นแบบฝึกทักษะ โดยได้จัดกลุ่มของปัญหาที่พบ กำหนดเป็นหัวข้อที่จะต้องดำเนินการสร้างเป็นสร้างแบบฝึกทักษะเรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา จำนวน 12 เล่ม

2.4 กำหนดองค์ประกอบของแบบฝึกทักษะ ซึ่งแต่ละเล่มประกอบด้วย ชื่อเรื่อง คำชี้แจงในการใช้แบบฝึกทักษะ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ ใบความรู้ แบบฝึกทักษะ

แบบทดสอบย่อยหลังเรียนแต่ละเล่ม เฉลยแบบฝึกทักษะและเฉลยแบบทดสอบย่อยหลังเรียนโดยเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก

2.5 สร้างแบบประเมินแบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา สำหรับผู้เชี่ยวชาญ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ระดับเหมาะสมมากที่สุด ระดับเหมาะสมมาก ระดับเหมาะสมปานกลาง ระดับเหมาะสมน้อย และระดับเหมาะสมน้อยที่สุด ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ล้วน สายยศ (ม.ป.ป. : 183) สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

2.6 นำแบบฝึกทักษะ ที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ชุดเดิม) เพื่อพิจารณาตรวจสอบ ลักษณะการใช้คำถาม ความถูกต้องของภาษา ความสอดคล้องของเนื้อหากับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อนำคะแนนจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญไปเปรียบเทียบคุณภาพตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้แบบฝึกที่มีความเที่ยงตรง ก่อนนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

2.7 นำแบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา ที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยนำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว มาทดลองใช้ควบคู่กัน

2.8 จัดพิมพ์แบบฝึกทักษะเรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภออุซันต์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 26 คน

3. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา

3.2 ศึกษาแนวคิด หลักการและวิธีการสร้างแบบทดสอบ ตลอดจนวิธีการหาค่า ความเชื่อมั่น ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา ปรนัย จำนวน 30 ข้อ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหา ในแต่ละจุดประสงค์ต่าง ๆ

3.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ชุดเดิม) ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม ความถูกต้องของเนื้อหา ภาษาและความเหมาะสมของข้อคำถาม หลังจากนั้นนำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.5 เมื่อแก้ไขเสร็จแล้วนำแบบทดสอบเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษาความเหมาะสมของคำถาม และตัวเลือกอีกครั้ง เพื่อหาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

3.6 คัดเลือกข้อสอบเฉพาะที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 - 1.00 และปรับปรุงข้อสอบที่มีค่าไม่ถึง 0.5 หรือตัดทิ้งไป และค่าความยาก ระหว่าง 0.20 - 0.80 แล้วจัดพิมพ์ เป็นข้อสอบ เพื่อนำไปทดลองใช้

3.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภอชุมขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 32 คน ที่เรียนรู้เรื่องนี้มานานแล้ว เพื่อพิจารณาความสมบูรณ์ก่อนที่จะนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3.8 นำผลการทดลอง (Try Out) มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 27% และพิจารณาคัดเลือกข้อสอบเฉพาะที่มีค่าความยาก ระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 - 1.00 ขึ้นไป โดยคัดเลือกไว้ จำนวน 30 ข้อ

3.9 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) โดยใช้สูตร Kuder - Richardson (Kr- 20) พิสูจน์ พงศ์ศรี (2552 : 174) 10) นำแบบทดสอบทั้ง 30 ข้อ มาจัดพิมพ์เป็นฉบับจริง เพื่อนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภอชุมขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 26 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre - Test) จำนวน 30 ข้อ ไปทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 45 นาที

2. ดำเนินการทดลองตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 12 แผนโดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนในท้องถิ่นของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 12 เล่ม ใช้เวลาทดลอง 12 ชั่วโมง ไม่รวมทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

3. นักเรียนทำการทดสอบหลังเรียน (Post - Test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งแบบทดสอบเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 45 นาที

4. ตรวจให้คะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย

โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณหาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำคะแนนจากแบบฝึกทักษะและคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมาหาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกแล้วเทียบกับเกณฑ์ 80/80

2. นำคะแนนที่ได้จากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเทียบกับก่อนเรียน และใช้สูตร t - test dependent samples ในการทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้พื้นฐาน
 - 1.1 ร้อยละ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย
 - 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง
 - 2.2 ค่าอำนาจจำแนก
 - 2.3 ค่าความยากง่าย
 - 2.4 ค่าประสิทธิภาพ
 - 2.5 ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร Kr-20
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 t - test dependent samples

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะเรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภอลือชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะ

ประสิทธิภาพ	คะแนนเต็ม	x	S.D.	ร้อยละ
E ₁	1330	3.18	8.54	85.13
E ₂	30	25.00	2.14	83.33
ประสิทธิภาพของฝึกทักษะ (E1/E2) เท่ากับ 85.13/83.33				

จากตารางที่ 1 พบว่า แบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภออุซันต์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 มีประสิทธิภาพ 85.13/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

2. ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วย แบบฝึกทักษะเรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภออุซันต์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียน					
การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ค่า t
ก่อนเรียน	26	30	13.65	2.28	-35.638**
หลังเรียน	26	30	25.00	2.14	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภออุซันต์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาแบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภออุซันต์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภออุซันต์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 มีประสิทธิภาพ 85.13/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือ 80/80 แสดงว่า แบบฝึกทักษะเรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 85.13 เมื่อเรียนจบทุกชุดฝึกแล้วทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 83.33 แสดงว่าแบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภออุซันต์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีคุณภาพ นำไปพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากได้ผ่านขั้นตอนในการจัดทำอย่างมีระบบ และวิธีการสร้างที่เหมาะสม โดยศึกษาจากแนวคิดทฤษฎี เทคนิควิธีการจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ และได้ผ่านการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง มีการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ รวมทั้งผ่านการตรวจสอบประเมินความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการทดลองใช้แล้วนำมาปรับปรุงให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองสอนจริง จึงทำให้ได้แบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีประสิทธิภาพ ช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้ที่ดี มีทักษะการเรียนรู้ ซึ่งดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สูงขึ้นทุกคน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลอเรย์ (Larrey, 1987 : 817) ได้ทำการศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะกับนักเรียน ระดับ 1-3 จำนวน 87 คน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนการทดสอบหลังการทำแบบฝึกมากกว่าคะแนนก่อนทำแบบฝึก และนักเรียนทำแบบทดสอบหลังจากฝึกทักษะเฉลี่ยร้อยละ 89.80 แสดงว่าแบบฝึกทักษะ เป็นเครื่องมือช่วยให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตาอุด อำเภออุซันต์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และ

ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนรู้ ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระวิบูล สาสิมา (2552 : บทคัดย่อ) การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกการคิดวิเคราะห์ เรื่องหลักธรรมนำความสุข กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนวัดหนองคนที (พลาณกุล) อำเภอ พระพุทธบาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำนวน 35 คน จากการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการใช้ชุดกิจกรรมฝึกการคิดวิเคราะห์ เรื่องหลักธรรมนำความสุข กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ก่อนการเรียนโดยใช้ แบบฝึกทักษะเรื่อง โรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ครูควรมีการแนะนำนักเรียนเข้าใจในวิธีการเรียนรู้ ให้นักเรียนเข้าใจกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนโดยใช้เวลาตามที่กำหนดไม่ลดขั้นตอนและให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ ไม่เปิดดูเฉลย ต้องพยายามตอบบัตรคำถามด้วยตนเอง

1.2 ในการนำแบบฝึกทักษะ เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปใช้ครูผู้สอนต้องศึกษารายละเอียดของแบบฝึกทักษะก่อน ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามบัตรกิจกรรมครูต้องคอยดูแล เอาใจใส่ให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนอ่อน โดยครูอาจให้เพื่อนที่เรียนเก่งหรือคนเข้าใจแล้ว ช่วยเหลืออธิบายให้เพื่อนที่เรียนอ่อนฟังและเมื่อนักเรียนทำเสร็จครูต้องตรวจผลงานแจ้งให้นักเรียนทราบ และแก้ไขข้อบกพร่องทันที ที่พบเพื่อให้นักเรียนเข้าใจได้ถูกต้อง นอกจากนี้ครูอาจเสริมแรงด้วยการให้รางวัลสำหรับนักเรียนที่สามารถทำแบบฝึกทักษะผ่านเกณฑ์สูงสุด

1.3 ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตระหนักเสมอว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถพัฒนาตนได้ ให้ความเสมอภาคทางการศึกษาต่อผู้เรียนทุกคน และมีความตระหนักในหน้าที่ของคำว่า “ครู” ปฏิบัติหน้าที่ของความเป็นครูอย่างเต็มที่และเต็มศักยภาพสำหรับการพัฒนาผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการเปรียบเทียบการสอน เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กับการสอนแบบใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องอื่น ๆ หรือเปรียบเทียบการสอนแบบใช้แบบฝึกทักษะกับการสอนด้วยวิธีอื่น ๆ

2.2 ควรมีการศึกษา เรื่องโรงเรียนและชุมชนของท้องถิ่นเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กับนักเรียน หรือกับกลุ่มตัวอย่างอื่น ที่ต่างระดับชั้น เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะอีกต่อไป

2.3 ควรนำรูปแบบการพัฒนาแบบฝึกทักษะไปใช้พัฒนาชุดฝึกในกลุ่มสาระอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. (ม.ป.ป.). การประเมินผลจากสภาพจริง. (เอกสารวิชาการ) กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2547). รายงานการสังเคราะห์รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูต้นแบบ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : บริษัทแคนดิดมีเดีย จำกัด.
- ทิพย์สิริ กาญจนวาสี. (2564). วิธีวิทยาการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด พิมพ์ทันใจ.
- พิสนุ พงศรี. (2552). วิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : บริษัท ด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- พระวิบูล สาสิมา. (2552). การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกการคิดวิเคราะห์ เรื่องหลักธรรมนำความสุข กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ลาวัญญ์ วิทยาอุทกกุล. (2555). ชุดฝึกอบรบสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (ม.ป.ป.). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองที่มีต่อการใช้แหล่งเรียนรู้ใน
โรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาธน์วิทย์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3

The personnel and parent's opinions toward using source of learning
on Banpraputtabatprasatwit school

Nakon sawan Primary Education Service Area Office 3

ทรงวุฒิ พุทธิรักษา¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองที่มีต่อการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาธน์วิทย์ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรกับผู้ปกครองที่มีต่อการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาธน์วิทย์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มี 2 ตอน ประชากร คือ บุคลากร จำนวน 7 คน ผู้ปกครองของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 33 คน รวม 40 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณหาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาธน์วิทย์และ ผู้ปกครอง นักเรียนที่มีต่อการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาธน์วิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาใน แต่ละแหล่งเรียนรู้ พบว่า บุคลากรโรงเรียน มีความคิดเห็นมากเป็นลำดับที่ 1 ในแหล่งเรียนรู้ห้อง สหกรณ์โรงเรียน รองลงมาคือ นิทรรศการสัญจร และ ศาลาการเรียนรู้เป็นลำดับสุดท้าย ผู้ ป ก ร อ ง นักเรียนโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาธน์วิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละแหล่งเรียนรู้ พบว่า ผู้ปกครอง มีความคิดเห็นมากเป็นลำดับที่ 1 ในแหล่งเรียนรู้ มุมหนังสือใน-นอกห้องเรียน รองลงมาคือ สวนธรรมะ และห้องสหกรณ์โรงเรียน เป็นลำดับสุดท้าย

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรกับผู้ปกครองที่มีต่อการใช้แหล่งเรียนรู้ใน โรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาธน์วิทย์ พบว่า บุคลากรและผู้ปกครอง มีความคิดเห็นต่อการ ใช้ แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

¹ครู โรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาธน์วิทย์

คำสำคัญ : บ้านพระพุทธรบาทประสาธน์วิทย์, บุคลากร, ผู้ปกครอง, แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the opinions of personnel and parents on the use of learning resources in Banpraputtabatprasatwit school. 2) to compare the opinions of staff and parents on the use of learning resources in in Banpraputtabatprasatwit school. The research instruments were questionnaire The population of this research was 7 personnel and 33 parents of Kindergarten Year 1 - Grade 6 students total 40 people. Statistical analysis were accomplished by percentage (%), mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.) and analyze the data with a computer using a packaged program.

The results of the research were :

1. Opinions of personnel and Parents in Banpraputtabatprasatwit school. towards the arrangement of learning resources in schools. Nakon sawan Primary Education Service Area Office 3 Overall, the average was at a high level. when considering each learning source it was found that personnel It's number 1 with the most opinions were in learning resources school cooperative room followed by roaming exhibition and learning pavilion is the last Parents in Banpraputtabatprasatwit school. Nakon sawan Primary Education Service Area Office 3 Overall, the average was at a high level. when considering each learning source Found personnel number 1 with the most opinions.in learning resources Book corner inside-outside the classroom followed by Dharma Garden and learning resources school cooperative room is the last

2. The comparison results of personnel and Parents in Banpraputtabatprasatwit school. towards the arrangement of learning resources in schools. Nakon sawan Primary Education Service Area Office 3 indicated that they Opinions of personnel and Parents learning resources in schools which was significantly different at .05 levels.

Keyword : Banpraputtabatprasatwit school, Personnel, Parents, Learning resources school

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ได้บัญญัติให้มีกฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาโดยเฉพาะ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ปัจจัยสำคัญที่โรงเรียนต้องนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิผล คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานสู่การประกันคุณภาพ ซึ่งแนวการจัดการศึกษากำหนดไว้ใน มาตรา 22 บัญญัติว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

โรงเรียนบ้านพระพุทธรูปประสาธน์วิทย์ เป็นแหล่งการเรียนรู้ คู่คุณธรรม มุ่งพัฒนาสภาพแวดล้อม บุคลากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เกิดพลังสร้างสรรค์ และเป็นต้นแบบเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดความรอบรู้ทางด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจชุมชน สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากแนวการจัดการศึกษาดังกล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นหัวใจของการศึกษา โรงเรียนจึงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดีที่สุดที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้สามารถดำเนินการกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการส่งข้อมูลข่าวสารให้ผู้เรียนท่องจำจะต้องหมดไป ผู้เรียนจะต้องสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง เพราะเป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถติดตามข้อมูลความรู้ซึ่งขยายตัวอย่างกว้างขวางกับสถานการณ์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ได้ทันต่อเหตุการณ์ ดังนั้นจึงเป็นภาระหน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องให้ความสำคัญในการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้ผู้เรียนเข้าสืบค้นหาข้อมูลต่างๆได้อย่างสะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งยังเป็นแหล่งที่ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ตามอัธยาศัย ปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การค้นคว้า ส่งเสริมความรู้ ความคิด วิทยาการและประสบการณ์แก่ผู้เรียน การจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย จะทำให้ผู้เรียนรักการเรียนรู้ สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และมีความสามารถในการใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมาพัฒนาตนให้เกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต

การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดกระบวนการเรียนรู้และสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นไปที่การจัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในรูปแบบต่างๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน การพัฒนาและจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดห้องปฏิบัติการให้เป็น แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ตลอดจนการจัดบริการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ศึกษาค้นคว้าและใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อประกอบการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติ

จริง รู้จักคิด ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม มีความเข้าใจบทเรียนดีขึ้น และมีความสุขสนุกสนานมีความสุขในการเรียนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน รุ่งच्छดาพร เวหะชาติ (2551 : 135)

ดังนั้นการพัฒนาให้โรงเรียนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีแหล่งข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ วิทยาการและสร้างเสริมประสบการณ์อย่างกว้างขวางที่หลากหลาย รวมถึงเสริมสร้างบรรยากาศในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนนั้น โรงเรียนจำเป็นต้องจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการความสามารถของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักวิธีแสวงหาความรู้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน อันจะส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ตลอดจนเกิดการพัฒนาทางปัญญาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนจึงมีความสำคัญสามารถทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกที่ ทุกเวลา ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องมีความสามารถบริหารจัดการ การใช้แหล่งเรียนรู้ จัดระบบและพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศในโรงเรียน ตลอดจนสนับสนุนให้ครูเห็นความสำคัญในการปรับเปลี่ยนสภาพแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนให้มีคุณภาพเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการใช้ประโยชน์แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาทนวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยคาดหวังว่าข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้ สามารถนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาทนวิทย์ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความต้องการ ความสนใจและความถนัด ก่อให้เกิดคุณลักษณะของการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองที่มีต่อการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาทนวิทย์
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความความคิดเห็นของบุคลากรกับผู้ปกครองที่มีต่อการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาทนวิทย์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากร คือ บุคลากร จำนวน 7 คน ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 33 คน รวม 40 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ บุคลากร และผู้ปกครองนักเรียน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นต่อแหล่งเรียนรู้ 7 แหล่งเรียนรู้ ได้แก่

- 1) ห้องสมุด
- 2) ห้องคอมพิวเตอร์
- 3) มุมหนังสือใน-นอกห้องเรียน
- 4) ศาลาการเรียนรู้
- 5) กำแพงข่าวสาร
- 6) นิทรรศการสัญจร
- 7) สวนธรรมชาติเพื่อการเรียนรู้

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ 7 แหล่งเรียนรู้ ได้แก่ 1) ห้องสมุด 2) ห้องคอมพิวเตอร์

3) มุมหนังสือใน-นอกห้องเรียน 4) ศาลาการเรียนรู้ 5) กำแพงข่าวสาร 6) นิทรรศการสัญจร

7) สวนธรรมชาติเพื่อการเรียนรู้

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร คือ บุคลากร จำนวน 7 คน ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 33 คน รวม 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการใช้แหล่งเรียนรู้ 7 แหล่ง แต่ละข้อเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุดซึ่งกำหนดความหมายดังต่อไปนี้

5 หมายถึง ความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองที่มีต่อการใช้ประโยชน์แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านตาอุด เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง ความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองที่มีต่อการใช้ประโยชน์แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านตาอุด เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง ความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองที่มีต่อการใช้ประโยชน์แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านตาอุด เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง ความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองที่มีต่อการใช้ประโยชน์แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านตาอุด เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง ความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองที่มีต่อการใช้ประโยชน์แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านตาอุด เห็นด้วยน้อยที่สุด

ลักษณะของแบบสอบถามตอนที่1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองต่อการใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาทนวิทย์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 7 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 1 - 5)
2. ห้องคอมพิวเตอร์	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 6 - 10)
3. มุมหนังสือใน-นอกห้องเรียน	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 11 - 15)
4. ศาลาการเรียนรู้	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 16 - 20)
5. กำแพงข่าวสาร	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 21 - 25)
6. นิทรรศการสัญจร	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 26 - 30)
7. สวนธรรมชาติเพื่อการเรียนรู้	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 31 - 35)
รวม 35 ข้อ	

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไขการจัดแหล่งเรียนรู้ 7 แหล่งของโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาทนวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือวิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษารูปแบบการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการใช้ประโยชน์และข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ 7 แหล่ง แนวคิดที่เกี่ยวกับการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และการบริหารการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ศึกษาวัตถุประสงค์ในการวิจัย
3. นิยามตัวแปรเพื่อสร้างแบบสอบถาม
4. ศึกษาผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการใช้แหล่งเรียนรู้ 7 แหล่งจาก ผู้ปกครองนักเรียน โดยวิเคราะห์รวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดแต่ละแหล่งเรียนรู้ครอบคลุมจำนวน 7 แหล่งเรียนรู้ ดังต่อไปนี้ 1) ห้องสมุด 2) ห้องคอมพิวเตอร์ 3) มุมหนังสือใน-นอกห้องเรียน 4) ศาลาการเรียนรู้ 5) กำแพงข่าวสาร 6) นิทรรศการสัญจร 7) สวนธรรมชาติเพื่อการเรียนรู้

6. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้วปรึกษาผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อทำการปรับปรุงความถูกต้องทางภาษา ตรวจสอบพิจารณาในเรื่องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 1.00

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรโรงเรียนโรงเรียนบ้านเขาติน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 จำนวน 30 คน เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามแบบของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8

8. นำแบบสอบถามที่ทดลองมาปรับปรุงแก้ไขไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

9. นำแบบสอบถามไปใช้ในการสอบถามความคิดเห็น และเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามไปส่งให้บุคลากร และครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 40 ฉบับ เพื่อนำส่งให้ผู้ปกครอง

2. การเก็บแบบสอบถาม ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยมีกำหนดเวลาในการดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามคืนภายในเวลา 1 สัปดาห์ หลังจากส่งแบบสอบถาม

3. จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างได้รับกลับคืนครบสมบูรณ์ตามจำนวน ทั้งหมด 40 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับและดำเนินการจัดทำตามขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรกับผู้ปกครองที่มีต่อการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านพระพุทธรูปประสาทนวิทย์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence : IOC)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนบ้านพระพุทธรูปประสาทนวิทย์และ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านพระพุทธรูปประสาทนวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละแหล่งเรียนรู้ พบว่า บุคลากรโรงเรียน มีความคิดเห็นมากเป็นลำดับที่ 1 ในแหล่งเรียนรู้ห้องสหกรณ์โรงเรียน รองลงมาคือ นิทรรศการสัญจร และ ศาลาการเรียนรู้เป็นลำดับสุดท้าย ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านพระพุทธรูปประสาทนวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละแหล่งเรียนรู้ พบว่า ผู้ปกครอง มีความคิดเห็นมากเป็นลำดับที่ 1 ในแหล่งเรียนรู้ มุมหนังสือใน-นอกห้องเรียน รองลงมาคือ สวนธรรมชาติ และ ห้องสหกรณ์โรงเรียน เป็นลำดับสุดท้าย

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรกับผู้ปกครองที่มีต่อการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านพระพุทธรูปประสาทนวิทย์ พบว่า บุคลากรและผู้ปกครอง มีความคิดเห็นต่อการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนบ้านพระพุทธรูปประสาทนวิทย์ และ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านพระพุทธรูปประสาทนวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษา แนวทางในการปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านพระพุทธรูปประสาทนวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านพระพุทธรูปประสาทนวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ทั้ง 7 แหล่งเรียนรู้ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน ประกอบกับการจัดและการพัฒนาแหล่งเรียนรู้มาจากการสำรวจความต้องการจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่าย เพื่อหามติร่วมกัน เป็นกรอบแนวคิดในการ

พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน แล้วนำมาตีที่ประชุมมาดำเนินการพัฒนาภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายทั้งครู นักเรียน และผู้ปกครอง จึงส่งผลให้ระดับความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านพระพุทธรูปประสาธน์วิทย์ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ บรรเจิด มีกุล (2555) ที่ได้พัฒนารูปแบบการนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาใช้ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนในสังกัดเทศบาลของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่พัฒนาขึ้นโดย ใช้กระบวนการมีส่วนร่วม เช่นกันซึ่ง ประกอบด้วย 1) หลักการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการจัดเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับหลักสูตร 2) จุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนรักท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์ และเห็นคุณค่าในชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข 3) แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่นำมาใช้ ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ด้านสังคม เป็นสิ่งที่สังคมสร้างสรรค์ขึ้นและดำรงอยู่ในสังคม เช่น กิจกรรมวันสำคัญ ประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น 4) กระบวนการ ได้แก่การวิเคราะห์แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่มีอยู่จริงการจัดทำแผน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการโดยการนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาใช้ในการจัดการศึกษา จัดให้มีการเรียนการสอนจริงในโรงเรียนในแต่ละแห่งโดยการนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาให้ความรู้

ผลการศึกษาเป็นรายแหล่งเรียนรู้มีประเด็นที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ห้องสมุดในภาพรวม ความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการใช้ห้องสมุดอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการใช้ห้องสมุดโรงเรียนบ้านพระพุทธรูปประสาธน์วิทย์ อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรกคือ ความเหมาะสมระยะเวลา การเปิดให้บริการห้องสมุดโรงเรียนบ้านพระพุทธรูปประสาธน์วิทย์ ได้เปิดบริการตั้งแต่วันที่ 7.00 น. - 16.30 น. ในขณะที่โรงเรียนเปิดระหว่างเวลา 08.30 น. - 15.30 น. ซึ่งปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 196) กล่าวถึง หลักการจัดและเปิดให้บริการห้องสมุดว่า จัดเปิดใช้ห้องสมุดตลอดวัน โดยเฉพาะก่อนเวลาเข้าห้องเรียน และหลังเลิกเรียนอย่างน้อยครึ่งชั่วโมง เพื่อครูและนักเรียนจะได้มีความสะดวกในการมาใช้บริการ อีกประการหนึ่งเนื่องจาก บุคลากรโรงเรียนและผู้ปกครองของโรงเรียนบ้านพระพุทธรูปประสาธน์วิทย์ พบว่า บุคลากรโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครองส่วนใหญ่มีที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนโดยรอบโรงเรียนจึงมาโรงเรียนแต่เช้า จึงได้เข้าศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในห้องสมุดฝึกการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ สร้างคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

ส่วนผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อการใช้ห้องสมุดของโรงเรียนบ้านพระพุทธรูปประสาธน์วิทย์อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรกคือ ประเภทของหนังสือในห้องสมุดเพียงพอสำหรับบุคลากรโรงเรียนและนักเรียน เนื่องจาก ลักษณะทางกายภาพของห้องสมุดกว้างขวาง สะอาด เย็นสบาย และมีหนังสือที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน

2. ห้องคอมพิวเตอร์ ในภาพรวมความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองที่มีต่อการใช้ห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาทนวิทย์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการใช้ห้องคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมากที่สุด คือ บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการจัดการจัดบุคลากรเพื่อให้บริการประจำห้องคอมพิวเตอร์เป็นผู้ที่มีความรู้ มีทักษะด้านคอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี

ส่วนผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อการใช้ห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาทนวิทย์ อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรกคือ ประโยชน์ที่ได้รับจากโปรแกรมช่วยสอน เนื่องจากผู้ปกครองได้เห็นบุตรหลานของตนสามารถใช้โปรแกรมการสอนในการเรียนรู้ สามารถใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการศึกษาและค้นหาความรู้ได้ด้วยตนเองส่วนข้อมูลบุคลากรและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการใช้ห้องคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนมี 1 ห้อง และวิชาคอมพิวเตอร์อยู่ในกลุ่มวิชากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จึงทำให้นักเรียนต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการเรียนรู้ สำหรับผลการวิจัยในครั้งนี้โรงเรียนจึงนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาต่อไป โดยนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อค้นหาแนวทางในการจัดสร้างห้องคอมพิวเตอร์เพิ่ม เพื่อให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองที่ให้ไว้ในข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มห้องคอมพิวเตอร์ในการเรียนรู้

3. ห้องสหกรณ์ ในภาพรวม ความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองที่มีต่อการใช้ห้องสหกรณ์ของโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาทนวิทย์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บุคลากรและผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อการใช้ห้องสหกรณ์อยู่ในระดับมาก ในข้อความเหมาะสมของระยะเวลาการเปิดให้บริการของห้องสหกรณ์โรงเรียน เพราะว่าสหกรณ์โรงเรียน เปิดให้บริการระหว่างเวลา 7.00 น. - 16.30 น. โรงเรียนถือว่ากิจกรรมสหกรณ์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยบูรณาการสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ฝึกผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักบทบาทและหน้าที่ของตน รู้ระเบียบข้อตกลงให้สมาชิกถือปฏิบัติ เป็นการฝึกตามวิถีประชาธิปไตย เพื่อนักเรียนจะได้เป็นพลเมืองที่ดีในสังคมวันข้างหน้า

ส่วนผู้ปกครองนักเรียนอภิปรายได้ว่า ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ของโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาทนวิทย์ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย และรับจ้างทั่วไปจึงยินดีให้บุตรหลานได้เรียนรู้งานสหกรณ์เพื่อจะได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และช่วยเหลืองานผู้ปกครองได้

4. มุมหนังสือใน - นอกห้องเรียน ในภาพรวมความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองที่มีต่อการใช้มุมหนังสือใน - นอกห้องเรียนของโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาทนวิทย์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นในด้านมุมหนังสือใน-นอกห้องเรียนเป็นอันดับแรก คือ มีส่วนส่งเสริมให้นักเรียนเป็นบุคคลใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ทั้งนี้เพราะโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาท

วิทยเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียน ประมาณ 42 คน ห้องสมุดที่มีอยู่มีหนังสือจำนวนไม่มากพอ โรงเรียนจึงได้ประยุกต์และจำลองห้องสมุดขนาดเล็กใกล้ตัว

ส่วนผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อการจัดมุมหนังสือใน - นอกห้องเรียน โรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาธน์วิทยอยู่ในระดับมากคือ มุมหนังสือใน - นอกห้องเรียนมีส่วนส่งเสริมให้นักเรียนเป็นบุคคลใฝ่รู้ใฝ่เรียน สังเกตได้จากที่ผู้ปกครองมีความเห็นว่านักเรียนมีนิสัยรักการอ่านมากขึ้น

5. ศาลาเรียนรู้ ความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดศาลาเรียนรู้ ของโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาธน์วิทย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อแล้ว พบว่า บุคลากรและผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดศาลาเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก เช่นเดียวกัน คือ การจัดสถานที่ บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะศาลาเรียนรู้ มีลักษณะเป็นศาลาทรงไทยแปดเหลี่ยมขนาดใหญ่พอประมาณ และศาลาทรงไทยขนาดเล็ก จำนวน 6 หลัง ใช้เป็นที่นั่งของบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ที่มารอบุตรหลาน ในศาลามีตะกร้าใส่ หนังสือหลากหลายชนิด ในส่วนของข้อ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดหาหนังสือมาให้บริการ ในศาลาเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจาก ผู้ปกครองเห็นว่าทางโรงเรียนมีหนังสือ นิตยสาร ต่างๆ เป็นจำนวนมากและเพียงพอสำหรับให้บริการอยู่แล้ว จึงมีต้องนำมาบริจาคเพิ่มเติม

6. กำแพงข่าวสาร ในภาพรวม ความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองที่มีต่อการใช้กำแพง ข่าวสารของโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาธน์วิทยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อแล้วพบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อแหล่งเรียนรู้ กำแพงข่าวสาร อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรกคือ สภาพและ เนื้อหาของข้อมูล สารสนเทศ มีความน่าสนใจ ทันต่อเหตุการณ์ เหมาะสมต่อการให้บริการ อาจ เนื่องมาจากทางโรงเรียนได้จัดเนื้อหาของข้อมูลสารสนเทศ ที่มีความทันสมัย มีความหลากหลาย น่าสนใจ

ในส่วนของผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครอง มีความคิดเห็นต่อการใช้แหล่งเรียนรู้ กำแพงข่าวสาร ของโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาธน์วิทย อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก คือ ประโยชน์ที่ บุคลากรนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนได้รับจากกำแพงข่าวสาร อาจเนื่องมาจาก จำนวนกำแพง ข่าวสารมีจำนวนมากเพียงพอ มีความสวยงาม สะดุดตา หลากหลาย ข้อมูลสารสนเทศมีความทันต่อ เหตุการณ์ปัจจุบัน จึงส่งผลให้นักเรียนเป็นผู้รอบรู้กับข่าวสารต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในและนอกประเทศ

7. นิทรรศการสัญจร ในภาพรวมความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองที่มีต่อนิทรรศการ สัญจรของโรงเรียนบ้านพระพุทธรบาทประสาธน์วิทยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการใช้นิทรรศการสัญจรมากเป็นอันดับแรกคือ ประโยชน์ที่บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง ได้รับจากนิทรรศการสัญจร อาจเนื่องมาจาก นิทรรศการสัญจรเป็นแหล่ง เรียนรู้ที่รวบรวมข้อมูลและผลงานที่ครูและนักเรียนได้จัดทำขึ้น ยังเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากร

นักเรียน ผู้ปกครองได้ศึกษาค้นคว้าตามความสนใจได้ตลอดเวลาทำให้นักเรียน ได้เรียนรู้ตามศักยภาพ อย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา (2550 : 3) ที่ให้ความหมายของการเรียนรู้ว่า การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนรู้ซึ่ง ผู้สอนสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดได้ ปฏิบัติงานด้วยเอกลักษณ์ของตนเอง แนวคิด และแนวปฏิบัติ ที่สำคัญมีดังนี้

ส่วนผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อการใช้นิเทศการสัญจรของโรงเรียนบ้าน พระพุทธบาทประสาธน์วิทยอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรกคือ ความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมให้ บุคลากรและนักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และยังรวมไปถึงผู้ปกครองที่เข้ามาเยี่ยมชม และศึกษาหา ความรู้ตามความสนใจ นิเทศการสัญจรที่โรงเรียนจัดขึ้นมีความสวยงาม สีสันสะดุดตา ประกอบไป ด้วยภาพข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ อย่างละเอียดและชัดเจน สถานที่จัดให้บริการเป็นพื้นที่ของสนาม โรงเรียนจึงมีความกว้างขวาง

8. สวนธรรมชาติ ในภาพรวมความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองที่มีต่อการใช้สวนธรรมชาติ ของโรงเรียนบ้านพระพุทธบาทประสาธน์วิทยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อแล้ว พบว่า บุคลากรและผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อการใช้สวนธรรมชาติอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรกเช่นเดียวกัน คือ เป็นการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น สวยงามให้กับนักเรียน บุคลากร และผู้ปกครอง อาจ เนื่องมาจากโรงเรียนได้ปรับปรุงสวนหย่อมเดิมให้เป็นสวนธรรมชาติ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติ และได้นำพุทธสุภาษิตต่าง ๆ มาติดไว้ตามบริเวณต้นไม้ จึงทำให้มีความน่าสนใจ และยังเป็นการช่วย ฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ช่างสังเกตและเป็นนักอ่าน และในวันสำคัญทางศาสนาต่าง ๆ เช่น วันมาฆบูชา ก็จะมีการทำกิจกรรมคือ การเดินเวียนเทียนรอบสวนธรรมชาติ

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการใช้แหล่งเรียนรู้ ของโรงเรียนบ้านพระพุทธบาทประสาธน์วิทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอาจเนื่องมาจาก บุคลากรโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครอง นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินการ ประสานงานกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนอย่าง สม่าเสมอ จึงส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครองมีความใกล้ชิดกัน การดำเนินงานจึงเกิดความราบรื่นเสมอมา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 โรงเรียนควรจัดทำแหล่งเรียนรู้ให้หลากหลาย ทันสมัย ครอบคลุม เพียงพอกับความ ต้องการของบุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง

1.2 โรงเรียนควรส่งเสริมในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์จริงให้มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม เพื่อผู้ปกครองจะได้มีส่วนร่วมและเข้าใจ สนับสนุนกิจกรรมของสหกรณ์ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

1.3 โรงเรียนควรจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้เกิดความรู้ความชำนาญในเรื่องของการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และนำไปใช้ในกระบวนการเรียนรู้

1.4 โรงเรียนควรนำผลจากการวิจัยไปพัฒนาและปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้สมบูรณ์ และเหมาะสมยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากร ผู้ปกครองที่มีต่อการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และนอกโรงเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3

2.2 ควรวิจัยเกี่ยวกับทักษะของบุคลากรและผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาโดยใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

บรรเจิด มีกุล. (2555). การนำ เสนอรูปแบบการนำ แหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาใช้ในการจัดการ

ศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

พระนครศรีอยุธยา:มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อส่งเสริมกรุงเทพฯ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2551). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ศูนย์หนังสือ:

มหาวิทยาลัยทักษิณ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (ม.ป.ป.) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542. และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค จำกัด. 13.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). การจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

วิทยาลัยนครรราชสีมา ที่อยู่ 290 หมู่ที่ 2 ต.มิตรภาพ ต.บ้านใหม่ อ.เมือง จ.นครรราชสีมา
โทรศัพท์ 044-466111 ต่อ 222 โทรสาร 044-465668